Gudrun

Gudruna
Gudrunlied

Vitz puech ist von Chaulcun

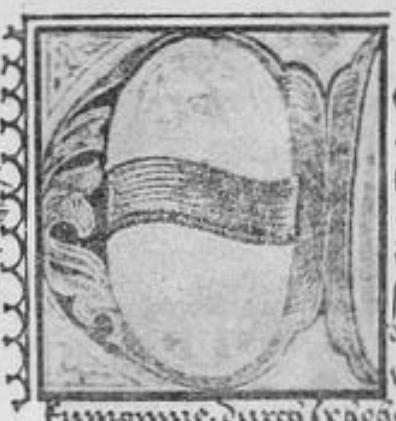

Zwuchs in
Eyerlamdt·
em reicher
kung her·
gelayssen
was der Ger·
sem Hutter
des hies Pre·
vid was em
kungynne· durch sy doge tugende
so gram dem reichen wolf rmyne·
Der dem reichen kunyg das ist
wol erkamt· dienten vi der burge·
Er hette sieben fursten lamdt dar
vmme der fr recten· Viertausent arr
der mere· damit er täglichen vroch
te erwerben baide gut vnd ere· Ein
jungen Kyg bande man yen do sy ge
pot· da er solt erlernen ob ym deh
wirde not· mit dem sperreiten
schirmen vnd schiessen· so fr gin den
venden kame daz er des erbas mocht
ge gemessen

GUDRUNA

TĂLMĂCIRE
DUPĂ
TEXTUL MEDIEVAL GERMAN
DE
VIRGIL TEMPEANU

EDITURA PENTRU LITERATURĂ UNIVERSALĂ
BUCUREŞTI, 1966

Coperta și ilustrațiile

de

N. ȘERBAN

CUVÎNT INTRODUCTIV

Alături de Cîntecul Nibelungilor, *supranumit* „Iliada *germană*", *stă — socotită drept una dintre culmile spiritului epic medieval german —* Gudruna, „Odiseea *germană*". *Atît* Odiseea *cît și* Gudruna *cîntă suferința, răbdarea, credința, dorul de casă. Și* Gudruna, *ca și* Odiseea, *are drept fundal al acțiunii marea furtunoasă și însorită, țărmurile la care adastă corăbii. Față de* Cîntecul Nibelungilor, Gudruna *apare ca un contrast luminos: „după bucurie, suferință", încheie* Cîntecul Nibelungilor, *„după suferință, bucurie", încheie* Gudruna, *plină de bunătate.*

În secolul al XII-lea poporul german a concentrat într-o epopee toate amintirile din timpul întunecatului început de ev mediu, plin de migrațiuni de popoare, de expediții, jafuri, ucideri, toate petrecute pe țărmul Mării Nordului.

La Marea Nordului, și anume la revărsarea bogată a Rinului și pe numeroasele insule de la gurile lui, s-a așezat o populație germană prosperă, relativ de timpuriu civilizată. Populații germanice din regiuni mai puțin binecuvîntate de natură, din nordul Germaniei și sudul Peninsulei Scandinave, au întreprins dese expediții spre ținuturile bogate, umplînd

de teroare, jefuind și ucizînd pe locuitorii lor. Scenele acestea de lupte groaznice au fost transmise generațiilor următoare, aţîţîndu-le imaginația și fantezia creatoare și ducînd la înfiriparea acestui cîntec, în care realitatea se împletește cu fantasticul.

Fundalul istoric îl alcătuiesc, așadar, desele atacuri ale normanzilor în secolul al IX-lea. Totuși nu aceasta interesează, după cum nu interesează nici interpretarea mitologică a epopeii (lupta dintre zi și noapte). Cîntecul e o poveste marină în care elementele legate de această viață se întîlnesc la tot pasul: vînt, valuri, corăbii, expediții, castele pe țărmuri de mare, insule etc.

Sîmburele acestei epopei s-a închegat prin secolul al XI-lea și primele vești despre ea le găsim pe la 1100 în Bavaria. În forma actuală, epopeea a fost scrisă, probabil, de un poet vagant austriac sau bavarez, pe la 1210—1220, la scurtă vreme după alcătuirea Cîntecului Nibelungilor *și sub vădita influență a acestuia. Spre deosebire însă de* Cîntecul Nibelungilor *care ne-a fost transmis în mai multe variante și manuscrise,* Gudruna *s-a păstrat într-o singură versiune tîrzie, inclusă, împreună cu alte epopei vechi germane, într-un manuscris colectiv,* Ambraser Heldenbuch *(Cartea eroilor din* Ambrasen*), intitulat astfel după numele castelului din Tirol al împăratului Maximilian I (1459—1519) și alcătuit, din ordinul împăratului, de către vameșul Hans Ried (pe la 1500—1515). Această versiune, care a salvat de la pieire epopeea, a reluat o variantă mai veche, de la începutul secolului al XIII-lea, probabil chiar prima redactare scrisă (de la 1210—*

1220), ce a urmat îndelungii transmiteri orale, despre ale cărei prime veşti am amintit.

Mobilul acţiunii e răpirea femeilor şi averilor. Epopeea Gudruna *are, de fapt, trei părţi reprezentînd trei generaţii, cu diferite condiţii de existenţă şi civilizaţie. Primele două părţi sînt un fel de introducere la adevărata* Gudruna, *partea a treia; de aceea nu prezintă nici pe departe interesul acesteia din urmă, îi strică unitatea şi pentru aceasta nu le dăm decît în rezumat aici.*

Tălmăcirea de faţă nu cuprinde, deci, decît partea a treia, episoadele ce se referă la Gudruna propriu-zis. Ea a fost făcută în metru original, după textul publicat de K. Bartsch. De aceea cititorul va întîlni atît în numerotarea episoadelor cît şi a strofelor două cifre, prima reprezentînd ordinea în volumul de faţă, cea de a doua ordinea în cadrul întregii epopei.

În partea întîi, se povesteşte despre regele Siegeband al Irlandei (o insulă localizată de poet la Marea Nordului, lîngă coasta Olandei), care s-a căsătorit cu Ute, fiica unui rege norvegian. Fiul lor, Hagen, e răpit, la vîrsta de şapte ani, de o pasăre fantastică, un grifon — jumătate vultur, jumătate leu — şi e dus pe o insulă pustie. Episodul simbolizează lupta omului nu numai cu semenii săi, ci şi cu forţele naturii. Copilul scapă, după ce ucide în luptă grifonul, şi găseşte într-o peşteră trei fiice de regi, răpite şi ele de grifon. Se întoarce acasă cu cele trei fete şi, cînd ajunge flăcău, se căsătoreşte cu Hilda de India, cea mai frumoasă dintre ele.

În partea a doua se povesteşte despre Hagen, care are o fire sălbatică, şi despre fiica sa, numită tot Hilda, căreia i-a

dat o educație aspră și nu vrea s-o căsătorească decît cu acela ce-l va învinge în luptă. Auzind de frumusețea fetei, mulți feciori de regi își găsesc moartea în Iselland.

La gurile Elbei trăia poporul hegelingilor, peste care domnea regele Hettel. Ca s-o cîștige pe Hilda, Hettel urzește un plan viclean. Trimite pe vitejii săi Wate, Frute și cîntărețul Horand s-o pețească într-ascuns. Aceștia se prefac în negustători urgisiți de Hettel și aduc mărfuri cu ei. Horand din Danemarca (Frieslanda de azi), prin cîntecul său fermecat, o înduplecă pe Hilda să fugă și să-l ia pe Hettel de soț. Prefăcîndu-se că vrea să vadă mărfurile din corabie, Hilda e răpită. Hagen urmărește pe răpitori, îi ajunge, lupta începe, dar Hilda intervine, se roagă și înduplecă pe tatăl ei să se împace cu Hettel, sărbătorind nunta. E preludiul împăciuitoarei Gudruna, care și ea, la rîndu-i, va aduce pacea și veselia în locul dușmăniei.

În partea a treia se povestește despre Hettel și Hilda care au o fată, Gudruna. Aceasta e și mai frumoasă decît Hilda și primește de la părinți o altă educație, ce se întemeiază pe iubire și credință. Ea se logodește cu Herwig din Seeland, însă în lipsa acestuia și a tatălui ei, Hettel, vine fostul pețitor Hartmut, prințul normanzilor, refuzat de părinții Gudrunei. Acesta o răpește cu forța, împreună cu șaizeci și două de fete nobile, printre care și principesa Hiltburg din Portugal.

Hegelingii urmăresc pe răpitor, dar la Wülpensand (o insulă la Marea Nordului) sînt bătuți și regele Hettel cade în luptă. Toată floarea hegelingilor piere o dată cu el și vor trece

mulți ani pînă se vor ridica noi luptători. Între timp, Gudruna suferă nenumărate umilințe, întrucît nu vrea să ia de bărbat pe Hartmut, ucigașul tatălui ei. Mama lui Hartmut, răutăcioasa Gerlinda, văzînd că n-o poate îndupleca pe Gudruna, o năpăstuiește, tratînd-o ca pe o slugă.

În cele din urmă Hilda, mama Gudrunei, înjgheabă o oștire puternică și o îmbarcă pe corăbii. Hegelingii și aliații lor, avînd în frunte pe Ortwein, fratele Gudrunei, pe Wate, pe Frute și alți numeroși viteji, debarcă pe țărmul Normandiei și-l învinge pe Hartmut și oștirea acestuia, după ce, mai întîi, îl ucid pe viteazul Ludwig, tatăl lui Hartmut.

Spre deosebire de Cîntecul Nibelungilor, *mai mare ca proporție și acțiune,* Gudruna *este cîntecul credinței femeiești, al bunătății, al spiritului de împăcare, căci frumoasa Gudruna mijlocește împăcarea. În* Cîntecul Nibelungilor, *Kriemhilda din înger devine demonul răzbunării; acolo domnește patima, aici stăpînirea de sine întru împlinirea datoriei; acolo ura clocotește și mină popoare întregi spre pieire, aici domnește iertarea; acolo sfîrșim pe un grandios morman de ruine și cadavre, aici patru nunți împacă neamurile învrăjbite și speranța se lasă domol și cald peste sufletul liniștit al cititorului.* Gudruna *este epopeea* iertării *iar prin deznodămîntul ei, epopeea celei mai nobile morale. Ea cîntă victoria feminității blînde împotriva șireteniei și violenței.*

Totul ne dă imaginea exactă a vieții și moravurilor germane, cu bravura medievală a cavalerilor care nu cunosc înșelăciunea (ceea ce s-a răpit prin luptă, tot prin luptă trebuie recucerit), credința vasalilor, frumusețea vieții curate de fami-

lie, a credinței logodnicilor; ne arată armele de luptă, felul de viață etc.; dar mai presus de toate acea venerație feminină, acel cult al femeii nobile, pe care nici umilința suferită pe nedrept n-o poate îndupleca, deși ar fi putut printr-o simplă mărturisire nesinceră să recapete strălucirea și traiul bun la care avea dreptul.

În Gudruna *nu acțiunea este elementul esențial, ca în* Cîntecul Nibelungilor, *ci acțiunea rezultă din* caractere, *ca un exponent al lor. Aceasta dă epopeii ceva maiestuos, distins, pe cînd în* Cîntecul Nibelungilor, *unde acțiunea predomină, totul e plin de tumult și neliniște. Deși n-are acțiune exterioară puternică,* Gudruna *nu e lipsită de energie, energie* lăuntrică, *sigură, consecventă, concentrată. Interesul e susținut de pacea pe care o făgăduiește întoarcerea Gudrunei acasă, după un îndelung martiriu.*

Onoarea, datoria și prietenia joacă rolul principal în desfășurarea evenimentelor. Chiar personajele cu înfățișarea brutală au sufletul bun, au numai „coaja aspră" (rauhe Schale), *cum e Wate, viteazul pentru care poetul dovedește predilecție.*

Răsplata răului prin bine, privirea liniștită asupra lumii și vieții, cu toată suferința pe nedrept îndurată, în tăcere, răbdarea resemnată, curăția, puritatea, toate ajută ca această epopee să fie dulce și blîndă, ca și cînd luna plină ar pluti deasupră-i, iar icoana Gudrunei să rămînă imaginea cea mai desăvîrșită a femeii germane, în evul mediu.

Prof. Dr. Virgil Tempeanu

Gudruna

EPISODUL I (X)

CUM HARTMUT A PEȚIT-O PE GUDRUNA

1 [587] Faima se răspîndise pîn'la normanzi, că fată
Cum e domnița Gudrun nici c-a trăit vreodată.
Așa era de mîndră la trup, așa de-aleasă,
Că Hartmut, craiul falnic, dorea de mult să fie-a lui mireasă.

2 [588] Gerlinda, scumpa-i mamă, l-a sfătuit s-o ceară ;
Și-i ascultă dorința feciorul. Într-o seară
La Ludwig (care este al craiului părinte)
Trimit doi soli să-i spună bătrînului dorința lui
fierbinte.

3 [589] La fiul său pornește călare craiu-n grabă
Și, cînd aude vestea din gura lui, întreabă :
— „Nu-ți face nici o grijă această hotărîre ?
Deși mi-o lauzi, Hartmut, va trebui să-ți cer o
lămurire.

4 [590] Cine ți-a spus, grăiește-mi, că este-ncîntătoare ?
Vorbi bătrînul Ludwig : și chiar de-ar fi, nu-i oare
De noi mult prea departe ? Ca s-o petim, iubite,
De bună seamă pierdem mulți soli pe drumuri grele,
nesfîrșite."

5 [591] — „Nimic nu-i prea departe ! răspunde Hartmut
grabnic,
Cînd cel ce cîrmuiește dorește tronu-i falnic
Frumos să-l încunune ; vreau să se-ndeplinească !
De-aceea țin să plece soli dragi, ca pe Gudruna s-o
petească."

6 [592] Atunci vorbi Gerlinda, crăiasa cea bătrînă :
— „Gătiți și cărți în grabă ! Voi da răsplată bună,
Și haine celor care vor duce-a noastră veste :
Să-mi ispitiți deci calea înspre fecioara mîndră-ntre crăiese !“

7 [593] Răspunde craiul Ludwig : — „Cum ? Încă n-ați aflat
Că maică-sa plecat-a dintr-al Irlandii [1]-olat
Și ce-au pățit eroii pe drum ? Doar știu prea bine,
Că rudele Gudrunei semețe sînt ; privesc de sus la mine.“

8 [594] Grăiește iarăși Hartmut : — „Dacă trimit oștire,
Voi căpăta-o, tată, chiar dac-o fi să-nșire
Țări largi și mări întinse. Mi-am pus în gînd odată
Să nu cunosc odihna, pînă nu iau pe a lui Hettel fată.“

9 [595] — „Fie cum zici ! răspunde bătrînul crai. Îndată
Vreo doisprezece mîndri și negri cai, la fată
Să meargă cu samare cu greu argint umplute !
Poate petirea noastră va izbuti ! Dea soarta să ne-ajute.“

10 [596] Alese Hartmut grabnic din mîndra lui suită
Șaizeci oșteni cu vază, domnița lui iubită
S-o ceară pentru dînsul. Ei pregătiră-ndată
Și straie și merinde. — „Cu sfatul tău ales-am
solii, tată !“

11 [597] Iar pentru cale lungă nimica nu uitară.
Cărți mari pecetluite de la Gerlinda luară,
Și de la Hartmut. Craiul le porunci să meargă.
Porniră cavalerii, ca să-mplinească-a lor solie dragă.

12 [598] Și ceata călăreață a mers ziua și noaptea,
Pînă ce-ajunse-acolo departe, la cetatea
Unde avea să ducă solia lor domnească ;
Pe Hartmut începură griji negre îndelung să-l
chinuiască.

13 [599] (E drept că rătăciră prin țări și mări străine,
Normanzii [1] soli, vitejii, pînă aflară bine
În care parte este a Danemarcii [2] țară.
Și caii obosiră de drumul lung și de-a lor grea
povară.)

14 [600] Într-un sfîrșit găsiră pe mare bună cale
Spre țara Danemarcii ; dar greutate mare
Întîmpinară solii pînă-au văzut pe rege.
Cerură călăuză. Și craiul călăuză bună-alege.

15 [601] L-a fost trimis pe Horand cel blînd la-nfățișare.
Mult iscodiră solii să afle ce crezare
Pot da acelor care le-au povestit de țara
Care-i primea. Văzură mulți băștinași umblînd cu arme, seara.

16 [602] Iar Horand îi conduce și-ostașilor le spune
Pe oaspeți să-i îndrume pe drumurile bune,
Pînă la curte-acolo, în a Gudrunei țară ;
Ostașii fac aceasta și nici o osteneală nu cruțară.

17 [603] Cînd solii către curte pornesc, poporul cere
Să-i vadă cum trec mîndri, purtînd atît-avere.
Se-ntreabă fiecare : de ce vin cavalerii ?
Pe crai l-anunță Horand, că solii au sosit în faptul serii.

18 [604] Sînt găzduiţi normanzii şi ospătaţi regeşte
Şi fiecare harnic pe oaspeţi îi slujeşte ;
Dar Hettel tot nu ştie ce veste îl aşteaptă.
Cînd trec vreo zece zile, un herold către ei acum
îndreaptă.

19 [605] Un conte printre dînşii era : El merge-n frunte,
Toţi se uitau la oaspeţi, cum trec acum pe punte.
La caii lor cei sprinteni priveau lung, cu uimire.
Aşa s-au dus la curte în lung alai, cu mare strălucire.

20 [606] Chiar Hettel îi salută cu-ntreaga lui suită ;
Dar s-a schimbat salutul, cînd lung la soli se uită
Şi-ascultă cum aceştia vorbesc despre peţire.
Nu prea pricepe bine ; spre dînşii se îndreaptă cu
uimire.

21 [607] Iar cînd, cetind în carte, peţirea înţelege,
Se tulbură la faţă întunecatul rege
Şi-i pare rău că Horand i-a însoţit la curte.
Mai bine către casă i-ar fi trimis pe soli pe drumuri
scurte

22 [608] Vorbi-ncruntatul Hettel : — „Nu cred să fie bine,
Că Hartmut vă trimite aşa-n peţit la mine !
Voi suferiţi ponosul, cerînd mîna Gudrunii.
Ce vrea stăpînul vostru, îmi face grijă mie şi reginii !“

23 [609] Răspunde-un sol : — „Stăpîne, al nostru mare rege
Iubeşte pe Gudruna şi vrea soarta să-şi lege
De soarta ei, să-i pună pe pletele-i coroană :
Coroana ţării noastre ; doar Hartmut este crai fără prihană.“

24 [610] Crăiasa Hilda zice : — „Să ştie-al vostru rege,
Că niciodată fata la dînsul nu va merge.
Să nu-şi gătească trupul în haine scumpe, rare ;
Iar dacă vrea soţie, mai sînt prinţese-n lumea asta mare !“

25 [611] Mult se mîhniră solii de reaua lor ispravă,
Ce le turna în suflet obidă şi otravă !
Şi se gîndeau, sărmanii, la drumul trist spre ţară,
Ce trebuiau să-l facă cu grijă, cu ruşine şi ocară.

26 [612] Ludwig și Hartmut, craii, amar se întristară ;
Vorbește Hartmut: — „Spuneți, cum e acea fecioară?
Este Gudruna astfel, cum vestea-n lume-i merge ?
Dea Domnul ca și Hettel grumazii să și-i plece,
asprul rege !“

27 [613] Un sol ales grăiește : — „Cine-a văzut-o o dată,
Nu cred ca-n astă lume să-i placă altă fată !
Luceafăr între stele, așa-i între fecioare.“
Vorbește Hartmut : — „Bine, a mea va fi această
dulce floare !“

28 [614] Crăiasa cea bătrînă, vărsînd lacrimi amare,
Rostește : — „Dragă Hartmut, de ce-am trimis noi
oare
Doar soli în Danemarca ? Cît aș fi dat, o dată,
S-o văd și eu la curte, acolo-n țara ei, pe mîndra
fată !“

EPISODUL II (XI)

CUM HERWIG ŞI HARTMUT AU VENIT DE DRAGUL GUDRUNEI

29 [615] Trecură ani ; deodată sosi o nouă veste,
— Şi-i adevăr, nu credeţi că este vreo poveste ! —
Despre un tînăr rege. E Herwig al său nume,
Multlăudat şi mare viteaz cum nu sînt mulţi acum
în lume !

30 [616] Acesta, ca și Hartmut, încearcă s-o pețească.
(Sperînd cumva Gudruna iubirea să-i primească.)
Ce daruri îi trimite din marea lui avere!
Chiar de-l iubea domnița, tot n-ar fi fost pe a lui
Hettel vrere.

31 [617] Cum s-a zbătut eroul și a trimis solie!
Dar soli-s cu jignire primiți și cu trufie.
Aceasta îl mîhnește pe craiul, care pare
Tovarăș de durere cu Hartmut; cu el are-asemănare.

32 [618] O altă întîmplare v-o povestesc, cum vine
Stăruitorul Hartmut (voi vă miraţi, vezi bine!)
La a lui Hettel curte. Stau muți cei ce-l primiră
Și mîndrele fecioare; iar Hettel vine-n grabă și se
miră.

33 [619] Viteazul fără seamăn veni, cum spun, la curte
Și fu primit chiar bine — pe vrute, pe nevrute —
Și el și-a lui suită, așa că nu se lasă:
O cere pe Gudruna, să fie-a lui crăiasă mult aleasă.

34 [620] Domnițele se uită cu drag la el, cum vine
(Plăcută-i e purtarea) la Hilda să se-nchine.
Așa purtare-aleasă măritul crai-arată,
Încît, vă spun, iubirea i-ar fi primit-o-ndată orice fată.

35 [621] La trup era puternic, frumos și cu-ndrăzneală ;
Era viteaz și darnic. Nu știu ce socoteală
Aveau părinții fetei, că-ndepărtau pe rege.
Această grea jignire mîhni nespus pe Hartmut,
se-nțelege

36 [622] Văzuse-acum pe-aceea pe care-o alesese ;
Adesea-n taină mare, chiar cîte-un sol trimise,
Ca ea să știe bine cine-i viteazul rege,
Care-n 'napoi în țară, fără de dînsa singur nu va
merge.

37 [623] Ea îi dă veste-ndată, că tristă e ; dar bine
Ar face să se lase de dînsa, că oricine
Cunoaște că eroul va trebui să lupte
Cu Hettel și-a lui oaste, și viața-și pierde-n chinuri
grele, crunte.

38 [624] Puţin tot îi plăcuse fecioarei mult frumoase,
Că inima acestea să-i spună o-nvăţase ;
Se bucură în taină că Hartmut o-ndrăgeşte,
Deşi a lui dorinţă ea, mîndră şi-nţeleaptă,
n-o-mplineşte.

39 [625] Aşa, cu greu-n suflet, plecă mîhnitul rege,
Gîndind cum să-şi răzbune ; dar totuşi, se-nţelege,
Pe fată s-o păstreze. (El pentru ea odată
Va sfărîma în luptă, strălucitoare coifuri fără pată.)

40 [626] Şi astfel Hartmut pleacă ; pe hegelingi [1] îi lasă ;
Nădejdea-n al său suflet se-nfăţişa sfioasă —
Gîndea mereu în ce chip pe fată s-o peţească —
Hei ! Cîte coifuri mîndre de dragul ei odat-o să
zdrobească !

41 [627] Cînd a ajuns acasă părinţii şi-i sărută
Şi-adună cu grăbire ostaşi ; pornirea-i cruntă
I-o înteţeşte aprig Gerlinda, a lui mamă ;
Îi toarnă zi şi noapte, drăcoaica cea bătrînă, foc
pe rană.

EPISODUL III (XII)

CUM HERWIG PORNEŞTE PE MARE ŞI CUM SE LOGODEŞTE CU GUDRUNA

42 [628] Dar şi-ndrăzneţul Herwig simţi dulce iubire
— Nu mai puţin ca Hartmut — pentru Gudruna. Ştire
Dădu la toată curtea prin prieteni buni, că ţine
S-o aibă de crăiasă ; că fata-l îndrăgea ştia prea bine.

43 [629] Vecin era cu dînsa şi-ar fi trimis să-i spună
De mii de ori că dragă-i şi-o vrea de mult stăpînă.
(Deşi-a găsit la curte destulă îngîmfare,
La urmă tot i-au dat-o, oricît s-au fost zbătut cu disperare.)

44 [630] Se roagă Hettel însuşi să-i lase-a lui copilă ;
Dar Herwig îi răspunde cu ciudă şi cu silă,
Că el nu vrea s-o lase, ci va vedea cum vine
Cu luptă, de nu-i voia, să-i facă păgubire şi ruşine.

45 [631] Şi iată-l, că îndată cu oaste se iveşte.
(Trei mii sînt călăreţii. În fruntea lor porneşte.)
Veni mult rău să facă aceleia, pe care
Doar prin iubire-odată, dorea s-o ia de soaţă cu-nfocare.

46 [632] Cînd află craiul Hettel, că Herwig fără frică
În ţara lui cu oaste pe ţărmuri se ridică,
Rosti către suită şi către-a lui regină :
— „Ce spuneţi de aceasta ? Vin oaspeţi rari la curte !
Ţara-i plină !“

47 [633] Grăieşte-acum crăiasa : — „Un cavaler cînd vine
Cu dragoste sau silă, e pentru dînsul bine ;
Căci cine poate spune, că planul său nu este
Prea înţelept, căci Herwig isteţ e şi e mîndru ca-n
poveste."

48 [634] — „Mă tem doar să nu piară, vorbi blînda regină,
Mulţi cavaleri în luptă ! Să-mpiedicăm să vină
La curte cu oştire ! Am auzit că are
Cu el viteji de seamă şi c-a trecut de mult peste
hotare."

49 [635] Şi zăbovi o clipă Hettel cu-a lui oştire,
Aşa că Herwig însuşi dădu prima lovire.
Chiar dis-de-dimineaţă veni grăbit la poartă
Şi în curînd ca vajnic erou, drept cel mai tare.
se arată.

50 [636] Dormeau încă vitejii în preavegheată pază
Cînd, sus din turn, răsună al străjii glas cu groază :
— „Sculaţi, voi, cei din sală : duşmanii dau năvală !
La arme ! Văd în soare sclipiri de coifuri multe şi
cu falâ."

51 [637] Săriră de pe paturi și nu mai odihniră.
Puternici sau bicisnici, cu toții se-ngrijiră
De-a țării neștirbire, de viața pământească ;
Așa venit-a Herwig : prin luptă pe Gudruna s-o
pețească.

52 [638] Hettel și Hilda iată-i ! Se uită pe fereastră
Și văd cum Herwig vine pe unda cea albastră
De la Galeis[1] din țara muntoasă și dușmană ;
Îi conducea chiar Morung, viteaz fără pereche, nici
prihană.

53 [639] Cu groază vede Hilda cum craiul înspre poartă
Înfuriat s-aruncă ; desigur altă soartă
Și-ar fi dorit-o tatăl Gudrunei ; dar din sală
Ceilalți eroi ies grabnic ; primejdia împart fără sfială.

54 [640] O sută și mai bine purtau cu dînșii arme ;
Iar Hettel, ce ! cu lancea dușmanii vrea să-i sfarme ?
Ostașii erau vajnici ; dar oricît se luptară
Și craiul ca și oastea o-nfrîngere simțită căpătară.

55 [641] Căci preaviteazul Herwig scîntei scotea din zale.
Gudruna cea frumoasă privea la el cu jale ;
Își desfăta privirea la lupta lui vitează ;
În sufletu-i plăcere simțea, dar și durerea era trează.

56 [642] Ar fi închis îndată intrările prea grele,
Dar dau năvală-n iureș dușmanii peste ele ;
Pătrund prin porți. Se luptă cu sete cavalerii.
Căci Herwig pe Gudruna pe-această cale-o cere : a durerii.

57 [643] Cum sar acuma Hettel și Herwig, stînd în fruntea
Ostașilor ! Străluce scîntei din spade ; puntea
Ce duce către poartă era de oaste plină.
Nu după multă vreme se cunoscură craii la lumină.

58 [644] Cînd Hettel îl zărește pe Herwig cum izbește,
Îi zice-n toiul luptei : — „O, Herwig, te oprește !
Cei care nu-mi vor bine nu m-au lăsat de tine
Iubirea să mă lege ; nici n-au știut că Herwig luptă bine !

59 [645] Gudruna-aude vuiet, din turnu-nalt privește ;
Norocul e cu toane, ca mingea se-nvîrtește.
Și cînd fecioara vede că sfada nu se curmă,
Dorește să se-ncheie această luptă fără nici o urmă.

60 [646] Vorbește către rege îndurerata fată :
— „Atîta sînge curge, o, Hettel, scumpe tată,
Acuma către vale, că zidurile toate
Sînt din belșug stropite. Mai răi ca dînșii oaspeți
nu se poate !

61 [647] Vă rog ca împăcarea acum să se grăbească,
Ca brațele îndată odihnă să găsească !
De dragul meu s-o faceți ! O, Herwig, mare rege,
Să-mi spui ce prieteni, oare, mai buni decît pe noi
îți poți alege ?“

62 [648] Atunci vorbește Herwig : — „Să nu se-ncheie pace,
Pînă nu stau în fața-ți fără de arme ! Tace
A noastră luptă cruntă ? Atunci ușor voi spune,
Că prieteni buni avea-voi și vom trăi-n curînd și
zile bune.“

63 [649] De dragul fetei lupta acum se potoleşte
Cămaşa grea de zale voios se odihneşte.
Îşi leagă unii rana, ce sîngerează încă,
Zicînd : — „La vorba blîndă chiar şerpii ies din borta
lor adîncă."

64 [650] Herwig şi cavalerii pornesc spre sala mare ;
Gudruna blînd le iese întru întîmpinare.
Cu îndoielnic suflet sfioasă îl salută ;
Dar cavalerul nobil nu are-n ea încredere prea multă.

65 [651] Fecioara cea gingaşă pe oaspeţi îi poftеşte
Să stea ; iar mîndrul Herwig pe toţi acum uimeşte
Prin buna lui purtare ; încît se hotărîră
Şi Hilda şi Gudruna să pună capăt luptei ce văzură.

66 [652] Vorbeşte Herwig : — „Oare nu-mi porţi vreo supărare
În urma luptei crunte ? Nu-mi este de-a mirare,
Că mă urăşti din suflet, că am venit cu oaste
Să cer, aici la curte, aşa, luptînd, mîna măriei-
voastre !"

67 [653] — „Dar este vreo fecioară, Gudruna îi vorbește,
Care să poarte ciudă acelui ce-o iubește ?
Că nu-ți port nici o ură te-ncredințează bine,
Ci spun că nici o fată nu e cu gînd mai gingaș
către tine !

68 [654] Tot ce îmi ceri voi face, ai mei dacă mă lasă !“
Atunci către Gudruna, prințesa cea frumoasă,
Și Herwig îndrăznește priviri dulci să-i trimită ;
Se uită-n ochii fetei ; Gudruna simte că e fericită.

69 [655] Eroul se grăbește s-o ceară iar pe fată ;
Părinții principesei se învoiesc îndată.
Doresc apoi s-audă și fata de voiește
Petirea s-o primească sau nu, căci după dînsa
voia-i este.

70 [656] Curînd văzu eroul ce gînduri are fata.
Se-nfățișează mîndru cum e o cadră, gata
Pe-un alb perete meșter de-o mînă zugrăvită.
Așa părea că este acel ce-avea o faimă strălucită.

71 [657] — „Dacă-mi primești iubirea, fecioară multfrumoasă,
Așa voi fi de-a pururi, domniță drăgăstoasă,
Cum vrei să fiu! Castele și mulți vasali avea-vei,
Ce-ți vor sluji cu mare credință. Bucurie încerca-vei!“

72 [658] Gudruna îi răspunde: — „Mărturisesc, voinice,
M-ai cucerit prin luptă. Cu drag aș putea zice,
Că ura e curmată! Plăcut îmi ești de-acuma
Și vei avea mult bine și multe bucurii de la
Gudruna!“

73 [659] Veni la dînsa Hettel (e ura chiar sfîrșită)
Cu toată curtea mîndră din țara lui iubită.
Și tot ce-a fost durere, în mare bucurie
La hegelingi se schimbă, cum după ploaie soarele
ne-mbie.

74 [660] Cînd o întreabă-n taină, de nu cumva dorește
Pe Herwig, craiul mîndru, care acum pețește,
Să-l aibă soț (pe Hettel curtea îl sfătuise),
— „Dorința mea, mărite, aceasta e!“ fecioara îi
răspunse.

75 [661] Logodnă-ndată face fecioara cea frumoasă ;
(Coroana o va pune la soţul ei acasă)
Mult drag şi multă jale pe Herwig îl aşteaptă
De la mireasa-i scumpă. Mulţi vor pieri odată-n luptă
dreaptă.

76 [662] Herwig credea că poate s-o ia cu el în ţară ;
Dar Hilda nu i-o lasă, ci-i spune, într-o seară,
Că vrea pentru domnie de-acum s-o pregătească.
Mult rău avea de-aicea odată craiul Herwig să
păţească.

77 [663] Îl sfătuiră unii pe Herwig să primească
Un an cu alte fete, holtei, să veselească ;
Aude însă Sigfried această bună veste
Şi-ndată pentru Herwig nepriincioase chibzuieli
urzeşte.

EPISODUL IV (XIII)

CUM SIGFRIED PURCEDE PE MARE ÎMPOTRIVA LUI HERWIG

78 [664] Adună oaste Sigfried — un prinț cu faimă mare.
Tocmește și corăbii, ce-s gata de plecare.
Prea bine-n ele-ncarcă merinde, arme grele,
(Spre paguba lui Herwig) iar prietenilor ajutor
le cere.

79 [665] Vreo douăzeci de vase uşoare-nchipuieşte,
Cu care spre Seelanda[1] să plece plănuieşte ;
(Cei care-aud aceasta, nu prea se bucurară)
Dar hotărî pornirea, cînd s-o urni şi iarna grea
din ţară.

80 [666] Optzeci de mii de oameni trimite să-i adune.
Golită este ţara de luptători ; mai pune
Pe mauri[2] să se jure că vor porni spre mare,
Dar zăbovesc o parte din crai ; ceilalţi sosesc la
adunare.

81 [667] Spre Seelanda Sigfried de luptă veşti trimite.
Se întristează Hettel. (Din cele povestite
Se vede că el are gînd negru şi amarnic.)
În grabă porunceşte, hotarele să le păzească harnic.

82 [668] Pe prieteni îi vesteşte, că Sigfried dă năvală
Să ardă şi să prade nevinovata ţară ;
Că bună răsplătire va da cui îl ajută.
Şi mulţi primesc lui Hettel să-i dea ajutorare-n
greaua luptă...

83 [669] Cînd luna mai sosit-a, pe mare se porniră
Eroii din Abakie [1] şi Alzabe [2] ; grăbiră,
Parcă plecau la capul pămîntului. O mie
Pornesc cu veselie. (Dar în curînd mulţi zac sub
neagra glie.)

84 [670] În a lui Herwig ţară dau foc cu mare ură.
Iar Herwig cheamă grabnic pe prieteni ; începură
Atunci grozave lupte. Pe viaţă şi pe moarte
Se războiau şi luară argint şi aur (pradă ce se-mparte).

85 [671] Fu aspră lupta ; Herwig avu durere mare,
Căci mulţi eroi muriră ; iar el porni călare
Către castel. În ţară cum fumega ! Trimite
Mulţi soli să ducă-n grabă o veste rea crăieselor
iubite.

86 [672] Cu lacrimi mari porniră toţi solii deodată,
Să ducă vestea tristă, pe Hettel iar să-l vadă,
Să-i plîngă lui durerea cea grea, neostoită.
Lui, craiului puternic, să-i spună suferinţa negrăită.

87 [673] Cu toată-a lor mihnire primiți sînt solii bine,
Cum oaspeții primire să aibă se cuvine.
Întreabă Hettel iute, cum au venit în țară
Și cum cetăți, castele, dușmanii le-au trecut prin foc
și pară ?

88 [674] Răspund : — „Cu grijă mare am fost pornit încoace,
Căci tot mai mică oastea lui Herwig azi se face !
Ostașii luptă vajnic onoarea să-și păstreze ;
Dar tot mai des și jalnic femeile încep să lăcrimeze."

89 [675] — „La fiica mea vă duceți ! lor craiul le vorbește,
Și fac, v-asigur, totul ce dînsa poruncește.
Dacă dorește fata să-l răzbunăm pe rege
Vă voi sluji cu oaste și toată-a voastră jale se va
șterge."

90 [676] Văzut-a lumea fața Gudrunii întristată,
Cînd solii încă-o vorbă n-au spus despre-a lor soartă.
Nici n-a răbdat, frumoasa, s-aștepte vreme multă,
Ci i-a chemat la dînsa, cu ei plîngînd nenorocoasa
luptă.

91 [677] Avea pe față lacrimi, din inimă pornite.
I-a întrebat de soarta rudeniei iubite,
Despre viteazul Herwig, de este încă-n viață,
Cînd au plecat din țară și ce-a rămas din oastea lui măreață.

92 [678] Vorbește-un sol : — „Stăpînă, noi l-am lăsat cu bine,
Cînd ne-am pornit de-acasă și se gîndea la tine.
Acum nu știu ce este, căci îndîrjiți maurii
Dau foc în tot olatul, dezlănțuind întreg veninul urii.

93 [679] Ascultă, deci, domniță, ce Herwig îți vestește :
El cu eroii noștri în mare jale este ;
Se tem în toată clipa onoarea să nu-și piardă,
De-aceea mult dorește credința ta acuma să ți-o vadă !“

94 [680] Gudruna cea frumoasă scurt de pe jilț se scoală
Și merge să se plîngă la tatăl ei în sală,
Că Herwig pierde țară, și oameni, și castele.
Îl roagă mult pe Hettel, cu oaste să-l ajute-n vremuri grele.

95 [681] Îmbrăţişă cu lacrimi în ochi pe-al ei părinte :
— „Ajută-l cu oştire, o, craiule mărite,
Căci altfel suferinţa prea crud mă istoveşte
Şi de la nimeni altul ajutorare Herwig nu primeşte !“

96 [682] — „Nimic nu mă opreşte să ţi-l ajut, copilă !
Peste puţine zile, pătruns de a ta milă,
Voi alina durerea ; la Wate voi trimite
Şi la atîţia alţii ce-aşteaptă de la noi porunci grăbite !

97 [683] Ne-aduce din Stormarna [1] pe toţi ai lui îndată
Şi dac-aude Morung, să afli, dragă fată,
Că ne trimite-n grabă mii de voinici. Să ştie
Duşmanii noştri aprigi, că ne gătim de mare bătălie.

98 [684] Din Danemarca Horand treii mii cu el aduce ;
Viteazul Irold cheamă, sub steagul ce conduce,
Pe toţi voinicii ; Ortwein, fratele tău, soseşte...
Şi cred că şi Gudruna a noastră sîrguinţă preţuieşte !“

99 [685] Mulţi soli se duc în grabă, trimişi de buna fată ;
Nimic nu cruţă dînsa : Celor ce vin îndată
Cu ajutoare multe le dă cinstire mare
Şi îi salută însăşi. Eroii vin cu oaste fiecare.

100 [686] Mama Gudrunei, Hilda, vorbeşte cu iubire ;
— „Acel ce luptă bine să scape pe-al tău mire,
Va dobîndi, să-i spuneţi, o parte foarte bună
Din prada ce vom face în orice luptă dusă împreună."

101 [687] Deschid capace groase de sipete-ncuiate,
În care grele-armure prea bine sînt păstrate ;
Chiar platoşele lucii de-argint sînt scoase-afară.
O, ce speranţă dulce în sufletul fecioarei se coboară !

102 [688] Viteazul crai împarte cai buni şi straie nouă
La mii voinici ce pleacă din ţările-amîndouă,
Să lupte-n lumea largă departe mult de casă ;
Deşi oştirea-i mare, pe nimenea în ţară nu îl lasă.

103 [689] Cînd Hettel vrea să plece şi bun rămas urează,
Şi Hilda şi Gudruna în taină lăcrimează ;
Dar văd cu bucurie voinicii lui călare
Şi spun : — „Vă deie soarta şi lauda, şi gloria cea mare !“

104 [690] Cînd au ajuns la poarta castelului, răsună
A pajilor cîntare senin, cu voie bună.
Porniră cavalerii pe drumuri depărtate
Şi nu aşa degrabă pe duşmani îi vor bate în cetate.

105 [691] A treia dimineaţă le-aţine Wate calea.
Mii de voinici umplură deodată toată valea.
În dimineaţa şaptea cu patru mii de oaste
S-alătură şi Horand ; Gudruna-i trimisese iute veste.

106 [692] Cu două mii de oameni din Waal[1] Morung vine :
El pentru prietenie se luptă foarte bine.
Voinicii lui sînt ageri şi fără nici o teamă ;
Pe cai sirepi stau veseli ; de moarte nu ţin niciodată seamă.

107 [693] Şi fratele Gudrunei, Ortwein, pe apă-aduce
Vreo patru mii de oaste — ba şi mai mult, se zice —
De dragul sorei sale. De-ar şti morlanzii [1] vestea,
S-ar teme ; aşa oaste n-au mai văzut-o locurile-
acestea !

108 [694] Se-ntorc în grabă solii şi duc lui Herwig ştirea ;
Duşmanii îl atacă amarnic, iar oştirea
Se luptă greu din noapte şi pînă-n dimineaţă ;
Cînd ajutor lui Herwig pe mare îi sosi ascuns de
ceaţă.

109 [695] Se-mprăştie în grabă această bună veste ;
Iar karadinii [2] află-ntristaţi, ce multă este
Oştirea care vine, căci Hettel le aduce
Eroi căliţi în luptă. Cu iscusinţă craiul îi conduce.

110 [696] Sosi bătrînul Wate cu mulţi viteji ; Gudruna
Mulţi cavaleri trimise lui Herwig care-ntr-una
Sosesc pe căi răzleţe, pornind voioşi de-acasă
La luptă cu păgînii, pe care să-i învingă nu se lasă.

111 [697] Deşi păgîni, morlanzii nu s-au lăsat să-i bată.
(A lor viteze fapte le ştie lumea toată.)
S-au mai luptat ei doară cu alţi duşmani de seamă
Pricinuind durere (şi, socotesc, nu mai puţină teamă).

112 [698] Viteazul Herwig astăzi vrea crunt să se răzbune.
Oştirile de-aceea de loc n-au zile bune.
Din prieteni cad mulţime în vălmăşagul mare ;
Aceasta-o vede Hettel, care acuma se mîhneşte tare.

113 [699] Cind se luptau ostaşii, de care spun acuma,
De prea multă durere tot blestemau într-una
Şi se gîndeau cu groază : ce noaptea va aduce ?
Mîhniţi ziceau : „Cîţi oare ziua de mîine vor putea
s-apuce ?“

114 [700] Trei lupte cu morlanzii au dat cu înfocare,
Oştirile să-ncheie iar pace-s doritoare ;
Cu arma-n mînă însă luptară mai departe
Şi nu cerură pace ; de-aceea mulţi primiră iarăşi
moarte.

115 [701] Eroii se luptară din zori şi pînă-n seară ;
Pe mulţi în groapa neagră cu jale-i astrucară,
Ostaşi cu vechi renume ; femeile-auziră
Şi plînseră cu lacrămi pe cei care în lupta grea
pieriră.

116 [702] Bătrînul, asprul Wate se bate vitejeşte ;
Durere grea în inimi duşmane-adînc sădeşte.
Prin paguba ce face în rîndurile dese ;
Pe cei mai buni i-atacă şi îi doboară-n ţărnă pe alese.

117 [703] Horand din Danemarca era viteaz amarnic,
Hei ! Cum zdrobea cu pumnul cîte un coif năvalnic !
Nu pregeta în zale să dea cu grea putere.
În rîndurile dese împarte moarte cruntă şi durere.

118 [704] Dar craiul, bravul Hettel ? Doar l-a trimis Gudruna
În a lui Herwig ţară să-i dea voios cununa,
Cununa păcii blînde — se luptă-aşa de bine
Încît de braţu-i tare se va feri pe viitor oricine.

119 [705] Şi Herwig brav se luptă la porţi şi pe cîmpie.
Adesea curge sînge sub platoşa-argintie
Şi ameţiţi căzură destui eroi ce vrură
Să-l facă să ia fuga. Dă lovituri şi lovituri îndură.

120 [706] Şi wigalezii — taie în duşmani cu turbare;
Iar cavalerul Frute unde nu crezi răsare;
Aşa de brav se luptă, că preţuire mare
I se cuvine. Spuneţi: aşa bătrîn şi vajnic, nu-i mirare?

121 [707] Eroul din Ortlanda [1], Ortwein, se luptă bine,
Încît vorbesc de dînsul — o ştie orişicine —
Că-n luptă are braţul de fier şi se mai zice
Că el întotdeauna cumplit în piepturi spada şi-o înfige.

122 [708] Douăsprezece zile într-una se luptară.
Se-avîntă hegelingii; ca bravii se purtară.
Ades privit-a Hettel, cum scuturi tari zdrobiră;
Morlanzii cu tristeţă la drumul către casă se gîndiră.

123 [709] În zorii triști se scoală și Sigfried cu durere
Și zice plin de grijă : — „Cum zac în grea tăcere
Pe cîmp eroi de seamă !“ El vede-acuma, oare,
Ce luptă grea luptat-a pentru iubirea unei dulci
fecioare ?

124 [710] Cu cei din Karadine ținut-a sfat în grabă
Pe prieteni din Alzabe de-asemeni îi întreabă ;
Toți spun să intre iute în deasa pădurice
Atît cît este vreme, dacă nu vor să moară toți aice.

125 [711] Se strecurară astfel din luptă în pădure.
Un rîu curgea alături cu molcomi, dulci murmure.
Lovesc în cai și zboară spre adăpostul tainic ;
Dar după ei se-ndreaptă dușmanii ce-i lovesc amar,
năprasnic.

126 [712] Spre Hettel sare Sigfried cu aprigă turbare.
Toți îl știau pe Sigfried că-i fără de cruțare ;
Dar azi, cînd a pus mîna pe-al său dușman de moarte
Ce i-a ucis eroii, voia și mai amarnic să se poarte.

127 [713] Hettel şi Sigfried, iată! cavalereşte luptă.
Scîntei ţîşnesc din scuturi şi-a lor armură ruptă.
Morlanzii văd cu groază cum craiul lor cel mare
De la danezi se-ndreaptă în altă parte, căutînd
scăpare.

128 [714] Danezii căutară un lagăr de-aşezare;
Era fără-ndoială şi pentru ei o mare,
Istovitoare luptă. Cît ar fi fost de bună
A lor întăritură, toţi ar fi vrut să plece împreună.

129 [715] Deşi viteji, eroii împresuraţi de oaste,
Nu pot lupta în faţă, nu pot lupta în coaste;
Ci stau aşa nevolnici, dorind să se sfîrşească
Prin lupt-a lor şedere; iar între timp pornesc să
se-ntărească.

EPISODUL V (XIV)

CUM HETTEL TRIMITE SOLI DIN ŢARA LUI HERWIG

130 [716] Trimite-acasă Hettel soli, ca să ducă vestea
Soţiei sale blînde şi fetei lui. Aceştia
Poruncă au să spună că lupta-i norocoasă
Şi că-n curînd veni-va şi dragul lor biruitor acasă.

131 [717] Crăiasa cea frumoasă urează norocire
Lui Herwig, craiul mîndru, cu-ntreaga lui oştire,
Să-i iasă-n plin şi lupta şi tot ce năzuieşte.
Gudruna zice : — „Doamne, pe Herwig şi pe prieteni
mi-i păzeşte !"

132 [718] Danezii nu lăsară pe dușmani să pornească
Pe marea cea întinsă. Ei vor să îi silească
În grijă şi necazuri să stea acolo-n ţară ;
Iar Wate şi cu Frute vecinătate grea le arătară.

133 [719] Se jură Hettel tare că nu se duce-acasă
Şi lagărul cel aspru de-acuma nu-l mai lasă,
Pînă nu ia ostatici pe Sigfried şi-a lui oaste,
Căci drumul lor spre mare cu pagubă nespusă se
întoarse.

134 [720] Şi Hartmut îşi trimise iscoade aici în ţară,
Ce multe lucruri tainici şi de folos aflară,
Pe care le spun iute normanzilor acasă.
(Nu vin cu gînduri bune spionii, care ţara lor şi-o
lasă.)

135 [721] Ei văd că Hettel are în jurul său oştire,
Că e păzit prea bine, cu grijă şi iubire ;
Aceasta îl mîhneşte pe Sigfried, care are
Din ţara lui departe o mică, o prea mică-ajutorare.

136 [722] Spionii vin acasă chemaţi de-a lor oştire.
Lui Ludwig şi lui Hartmut le duc plăcuta ştire
Că Hettel ca şi Herwig cu Sigfried luptă harnic ;
Le mulţumeşte vesel stăpînul lor şi-i răsplăteşte
darnic.

137 [723] Le zice-apoi : — „Ştiţi oare, morlanzii de cînd luptă
Şi stau în Seelanda ? Că spada lor e ruptă ?
Aflat-aţi voi cînd pleacă ? Vor oare să-şi răzbune
Ruşinea grea cu care nu pot să se arate-acum în
lume ?“

138 [724] Un sol îi spune verde : — „Stăpîne, astfel este :
Vor trebui acolo un an să stea. O veste
Vă spun, că hegelingii nu-i lasă să se ducă,
Ci-i impresoară astfel, că nu găsesc un drum uşor
de fugă.“

139 [725] Atunci viteazul Hartmut a rîs cu voie bună :
— „Ei ! Cum mă scapă vestea de grija mea de-o lună!
Dacă se luptă astfel împresuraţi, prea bine :
Să năvălim degrabă în ţara lor, căci Hettel nu mai
vine !“

140 [726] Şi Ludwig ca şi Hartmut în gînduri se uniră :
Dac-ar pleca oştire vreo zece mii, te miră
De n-o duci pe Gudruna uşor-uşor pe mare,
Pînă nu vine Hettel, care acuma luptă cu-nfocare.

141 [727] Crăiasa cea bătrînă, Gerlinda, se gîndeşte
Cum poate să răzbune ruşinea ce găseşte
C-a suferit-o Hartmut, cînd Hettel pe Gudruna
N-a vrut s-o dea de soaţă ; de-atuncea tot mîhnită
e într-una.

142 [728] Gerlinda-atunci îndată grăi : — „Răsplată mare
Voi da acelor care purcede-vor călare.
Dau tot : argint şi aur, vitejilor ce pleacă !
Să mă răzbun, că Hettel pe fiul meu de loc nu vrea
să-l placă !“

143 [729] Iar Ludwig îi răspunde : — „Noi vom pleca, vezi bine,
Cu toţi ostaşii noştri ! Pe toţi îi iau cu mine.
Sper să pornesc la luptă douăzeci mii de-oştire.
Cu ei pe scumpa fată vom lua-o iute, fără-mpotrivire."

144 [730] Viteazul Hartmut spune : — „Ce-aş da s-o am pe fată
Aicea, lîngă mine, cum am dorit odată !
N-aş vrea în schimb nimica, nici chiar o-mpărăţie,
Doresc numai atîta : să mă-nsoţesc cu ea pentru vecie !"

145 [731] Şi Ludwig îşi adună oştire numeroasă ;
Cu ea vrea să-şi aducă o noră mîndră-n casă.
La hegelingi oştirea o duce să se bată.
De unde biata Hilda să ştie ce durere o aşteaptă ?

146 [732] Gerlinda cea bătrînă mereu-mereu urzeşte
Prin ce mijloace trupul domniţei ce doreşte,
Se va lipi de pieptul lui Hartmut cel puternic.
Atîta doar visează : cu braţul lui s-o strîngă Hartmut dornic.

147 [733] Grăieşte către Hartmut bătrînul său părinte :
— „Vom pătimi destulă durere, ia aminte !
Pînă vom duce oastea la hegelingi, copile ;
Tu daruri dă la oaspeţi ; dau oastei hrană pentru
multe zile !“

148 [734] Împart apoi la daruri cu mîinile-amîndouă ;
Chiar şi suabii[1] lucruri aşa frumoase, nouă
N-au mai avut : cai, hamuri şi scuturi. E zadarnic
Să cauţi crai ca dînsul ! Toţi îl numesc pe Ludwig :
craiul darnic.

149 [735] De drumul lung îndată oştirea se găteşte ;
Iar Ludwig şi corăbii şi marinari tocmeşte.
Cunosc drum lung pe apă şi vor vîsli cu grabă,
Ca să-şi cîştige harnic răsplată bună pentru bună
treabă.

150 [736] Se duc la ţărm. Acolo găsesc corăbii multe,
Care să-i ducă-n ţara dorită lin şi iute.
Erau clădite trainic în a Gerlindei seamă ;
(Nu ştiu de ele Frute ca şi bătrînul Wate fără teamă.)

151 [737] Mii de ostaşi porniră pe marea cea pustie :
Pentru Gudruna Hartmut se duce-n bătălie.
Vreo douăzeci şi trei mii cu el pornesc de-ndată
Lui Hettel îi urzeşte ascunse planuri, pentru
mîndra-i fată.

152 [738] Nici nu ştiură bine cum au ajuns la ţărmuri ;
Doar marinarii-avură nemaitrăite vremuri :
Văd coastele Ortlandei ; zăresc din depărtare
Castelul negru, mîndru al Hildei care nici o grijă n-are.

153 [739] Cu oastea se opreşte la treisprezece mile
De ţărmul mării line ; zăreşte-acum copile
Şi sălile, şi turnul castelului de iarnă ;
Iar Hartmut le dă ordin să zvîrle-n mare ancora în
taină.

154 [740] Cît pot de iute-n luntri spre ţărmuri se îndreaptă :
Eroi-acopăr scuturi şi coifuri (înţeleaptă
Măsură să nu vadă duşmani-a lor sclipire) ;
Trimit spioni să-ncerce, de nu găsesc prieteni şi oştire.

EPISODUL VI (XV)

CUM HARTMUT O RAPEŞTE PE GUDRUNA

155 [741] Mulţi soli trimite Hartmut la Hilda şi Gudruna,
Să spună principesei : — „Nu vrei să fii stăpîna
Iubită şi mărită în a lui Hartmut ţară ?
Măritul crai ar face tot ce-ai voi, că-i dragostea lui rară."

156 [742] De l-ar iubi pe Hartmut, cum el o-ndrăgostește,
(Ce-adesea cu-nfocare la dînsa se gîndește !)
I-ar răsplăti iubirea în toată a lui viață,
Și i-ar lăsa olatul, cum tatăl lui i-a spus deschis,
pe față.

157 [743] Dacă nu vrea de voie să fie-a lui crăiasă,
L-ar umple de mînie ; căci vrea pe-a lui aleasă
Fără război s-o aibă, cu drag să intre-n țară ;
Și Hartmut tot mai speră, că nu-i va fi solia de ocară.

158 [744] — „De se opune totuși, Hartmut spre soli vorbește,
Să-i spuneți, că în viață nimic nu-mi trebuiește,
Pînă nu plec cu dînsa de la castel, din țară,
Și ochii ei să vadă, cum luptă oastea mea cu jale-
amară.

159 [745] Cînd îi vorbiți, buni prieteni, vă rog să-i spuneți încă
Nu mă întorc acasă, ci pier în apa-adîncă,
Sau mor căzînd în luptă, cuprins de mare jele,
Decît să plec de-aicea fără aleasa dorurilor mele."

160 [746] Porniră soli în grabă (era timp de plecare !),
Sus la castel să ducă a craiului rugare.
Castelul Matelane[1] se ridica pe-o stincă,
Gudruna şi-a ei mamă la ce le-aşteaptă nu se gîndesc încă.

161 [747] Doi cavaleri trimite cu solii — să-i conducă
(S-a fost gîndit din ţara normandă să-i aducă),
Să-ndeplinească bine la Hilda-a lor menire ;
În gîndul său cel paşnic dorea s-o ia pe fată prin iubire.

162 [748] Află acum şi straja, că din Normanda vine
Mulţime de oştire şi se-ntreba oricine,
Dacă-i peţire oare ? pentru Gudruna poate ?
Crăiasa Hilda cere ca toţi să tacă ; dar se teme foarte.

163 [749] Doi paznici sar la greaua şi ferecata poartă,
Ca să nu stea afară cei ce solie poartă.
Lărgimea toată-a curţii lor slobodă le este ;
Pe cai sirepi se-ndreaptă prea mîndri soli spre curţile aceste.

164 [750] Cînd cer să vadă grabnic pe a lui Hettel soaţă,
A principesei strajă le dă bună povaţă,
Cu preamărita doamnă cum trebui să vorbească ;
Dar paznicii o clipă, pe soli din ochi nu vor să mi-i slăbească.

165 [751] Cînd vin la curte solii din a lui Hartmut ţară,
Chiar Hilda şi Gudruna voios îi salutară.
Fecioara drăgăstoasă o face cu plăcere.
(Cu toate că-şi iubeşte logodnicul din suflet şi-n tăcere.)

166 [752] Duşmani erau şi totuşi le puse vin pe masă
Celor ce-aduc solie în a lui Hettel casă.
Pe jilţuri moi crăiasa i-a fost poftit să şadă
Rugîndu-i blînd să-i spună de ce-au venit, că vrea şi ea să vadă.

167 [753] La vorba ei trimişii plini de respect se scoală
— Cum fac şi astăzi solii (căci nu-i o formă goală) —
Şi spun ce vor să aibă din a lui Hettel casă,
Că Hartmut pe Gudruna mult vrea s-o facă soaţa lui aleasă.

168 [754] Vorbește-atunci fecioara : — „Aceasta nu se poate !
Fără să vreau — ia spuneți ! — stăpînul chiar socoate
Pe frunte să-mi așeze coroană maiestoasă ?
Lui Herwig juruit-am iubire de mireasă credincioasă!“

169 [755] Un sol sfios răspunde : — „Stăpînul ne trimite
Să spunem ce dorește domniței lui iubite.
De nu veți face astfel, îl veți vedea cu oaste
Venind la Matelane, castelul scump și drag măriei-
voastre !“

170 [756] Frumoasa vesel rîde ; vor solii-acum să plece
Cu-nsoțitorii falnici. Crăiasa îi petrece
Și vrea să le dea daruri de bunătate pline,
Ci nu primesc aceasta. (Și-au împlinit solia lor, vezi
bine.)

171 [757] Ostașii Matelanei — cum oaspeții aflară —
Nu se temeau de ura ce ei le arătară ;
Zicînd că, dacă vinul nu vor să-l guste, sînge
Vor căpăta îndată și Hartmut multe vieți amar va
plînge.

172 [758] Duc grabnic solii vestea la țărm, unde așteaptă
Hartmut cu-a lui oștire o vorbă înțeleaptă.
Le iese înainte cu mare nerăbdare
Și-ntreabă dacă solii se-ntorc cu bun răspuns la
întrebare.

173 [759] Un sol grăiește : — „Hartmut, ea juruită este,
De-aceea vorba noastră e neplăcută veste.
Pe Herwig îl iubește din inimă curată ;
De nu vrea împăcare, făgăduiește-i luptă drept
răsplată."

174 [760] Vorbește tristul Hartmut : — „Vai ! ce rușine mare !
Răspunsul crud, aicea, în inimă mă doare.
Bun prieten mi-e acela ce astăzi mă ajută !"
Se scoală deodată toți cavalerii pregătiți de luptă.

175 [761] Pornesc la luptă craii cu-ntreaga lor armată ;
În vînt se zbate steagul. Pe ziduri se arată
În Matelane paznici, ce stau la pîndă bine.
Se uită și Gudruna : — „Ce bucurie ! Mamă, tata
vine !"

176 [762] Dar mama vede : — „Nu sînt stindardele străbune.
O, vai, ce grea durere pe suflet ni se pune !
Vin dușmani s-o pețească pe draga mea Gudruna.
Cu coifuri multe, Doamne, se vor zdrobi cînd va
surîde luna !“

177 [763] Ostașii spun crăiesei : — „Cu răni adînci pleca-vor
Dușmanii noștri astăzi ; orice ei căuta-vor !“
Crăiasa speriată poruncă dă îndată
Să zăvorească poarta castelului măreț cu grea lăcată.

178 [764] Vitejii care apăr-o țară și-o regină
Porunca n-o ascultă ; ci jură că senină
Zi n-au dușmanii astăzi ! Pun sulița pe poartă
Legînd de ea stindardul pe care Hettel, craiul brav,
îl poartă.

179 [765] Cu spadele tăioase stau mii în fața porții.
Așteaptă dîrzi să vină spre ei urgia morții.
Și Hartmut, iată, vine cu numeroasă oaste,
Ce tabără-n cîmpie ; iar caii-i duc în dosul unei
coaste.

180 [766] În mînă fiecare-i cu sulița-ascuțită.
Acum începe lupta. Durere viu simțită
Cei din castel le fac lor prin răni fără cruțare ;
Sosește tocmai bine și Ludwig-crai cu oastea-n fuga mare.

181 [767] Femeile ce teamă au cînd îi văd călare
Cu steaguri desfăcute în vie fluturare !
Nenumărată oaste cu sprintenie vine
Cu furia pe față ; dar n-au plecat cu fețele senine.

182 [768] Toți roboteau de-o parte și alta cu-nfocare.
Cu greu găsești mai mîndri eroi la noi sub soare,
Cum sînt în Matelane, a Hildei reședință.
Știau cum să lovească și o făceau cu sete și credință.

183 [769] Chiar Ludwig-crai, viteazul, scotea scîntei din scuturi,
Cînd le izbea puternic ; căci vajnice avînturi
În pieptul său eroic mocneau din tinerețe.
Ai săi tovarăși mîndri îl însoțeau cu-nflăcărate fețe.

184 [770] Cei din castel crezură că se încheie pace,
Cînd, iată, că spre dînşii purcede — cum se face
Cînd oastea e învinsă — bătrînul [1] cu-a lui trupă
Şi se îndreaptă-acuma, vrăjmaşe piedici iute să le rupă.

185 [771] O mare suferinţă castelul îl cuprinde,
Căci n-au ţinut în seamă a Hildei rugăminte,
Să-nchidă grabnic poarta cea mare, la intrare;
De-aceea multe scuturi zdrobite cad; mulţi mor fără-ndurare.

186 [772] Iar Ludwig, craiul aprig, cu Hartmut se-ntîlneşte,
Şi cînd aud că Hilda pe-ai ei povăţuieşte
Să-nchidă iute poarta, cu scuturile-ntinse
Toţi năvălesc în curte, cu steagurile cele neînvinse.

187 [773] Nici nu crîcnesc eroii, deşi li se aruncă
De pe înalte ziduri spre valea cea adîncă
Mari bolovani de stîncă. Grozavă greutate!
Pe mulţi rănesc, iar alţii încremenesc, cum au căzut, pe spate.

188 [774] Cu-al său părinte Hartmut sosește-acum la poartă.
La luptă grea și sînge eroii se întartă.
Începe-atunci să plîngă amarnic o fecioară;
Iar în castelul mîndru e pagubă și jaf de te-nfioară.

189 [775] Normandul craiul Ludwig era voios, ferice,
Că mîndrele stindarde acum le poate duce
În palasul cel mare. Sus pe castel s-agită
Al țării steag. Gudruna suspină-amar cu mama ei
iubită.

190 [776] Gîndesc ce-ar face Wate, să vadă cum dușmanii
Pătrund în sala scumpă, în care nu știu anii
De cînd dușmanii țării n-au îndrăznit să vină.
Și cum prind pe Gudruna străinii crai de față c-o
regină!

191 [777] Nu mint, cînd spun că Wate și Hettel cu putere,
În joc punîndu-și viața, s-ar fi luptat cum cere
Onoarea ostășească și coifuri sfărîmate
Ar dovedi că nu pot s-o ducă pe Gudruna-așa departe.

192 [778] Normanzii duc pe fată ostatică din țară.
O pradă prea bogată cu dînșii-acasă luară.
Vă rog să credeți, prieteni, că a lui Hartmut oaste
S-a-mbogățit cu pleanuri (trofee fără număr și nu proaste).

193 [779] Mărețul Hartmut zice acum către fecioară :
— „O, nobilă domniță, ia spune-a doua oară,
Dacă îți par nevrednic de mire ! Căci prea bine
Noi am putea prin spadă să trecem pe acei de lîngă tine !“

194 [780] Răspunse biata fată : — „Vai, tata unde este ?
Să știe el, sărmanul, durerile aceste,
Că fata lui căzut-a pe aspre mîini străine,
Sînt sigură că-ndată ar răzbuna această grea rușine!“

195 [781] Și luînd apoi veșminte și aur cît voiră,
O scot pe Hilda iute afară. Plănuiră
Să ardă strălucitul castel ; nici că le pasă
De ce-are să se-ntîmple, cînd Hettel se va-ntoarce iar acasă.

196 [782] Dar Hartmut porunceşte, castelul să nu-l ardă ;
Măsură ia din timpul cel scump să nu se piardă ;
Să părăsească ţara, pînă nu prinde veste
Hettel cu-a lui oştire, să vadă la castel ce jale este.

197 [783] — „Nu jefuiţi ! le strigă cu vocea lui cea tare,
Vă dau acasă totul ce vreţi ! Cer ascultare !
Va fi călătoria cu-atîta mai uşoară !“
Gudruna, vai ! sărmana, ar fi dorit mai bucuros să moară.

198 [784] Fu jefuit castelul ; oraşul arde jalnic.
Pe cei mai buni ostatici îi ia Ludwig cel falnic.
Şaizeci şi două fete frumoase iau acasă ;
Cum plînge de durere crăiasa Hilda, nobilă, frumoasă!

199 [785] Ce tristă şi pustie stă a lui Hettel soaţă !
Se duce la fereastră de unde, jos, în ceaţă,
O vede cum porneşte pe mare-a ei copilă ;
Cu ea jelesc deodată multîntristate mame, de ţi-e milă.

200 [786] Îi duce Hartmut iute ostaticii pe mare;
În urmă lasă-n țară ruine și-ntristare.
Pe voia lui ieșit-a tot ce-a dorit odată;
Mai duce cu Gudruna pe Hildeburg, o-ncîntătoare fată.

201 [787] Prea bine știe Hartmut că Hettel e departe,
Că patru lungi hotare de dînsul îl desparte;
Crăiasa Hilda însă la soțul ei trimite
În grabă soli să-i spună durerea grea a soației lui iubite.

202 [788] Cum mai plîngea, sărmana, că jalea locuiește
În tot castelul mîndru! La poarta grea păzește
Mulțimea de războinici întinși în somnul morții;
Iar fata ei, Gudruna, e părăsită-acum în voia sorții.

203 [789] Trei zile trec și oastea dușmană se îmbarcă;
În marile corăbii greu prada scumpă-ncarcă.
Pe mare răpitorii duc tînără povară;
Iar hegelingii-acasă rămîn cu grea obidă și ocară.

Cum au pornit pe mare, au, cine poate spune ?
Corăbiile grele pluteau pe albe spume
De vînt ușor purtate, spre-o insulă pustie,
Pe nume zisă Werder, ca nimeni de-a lor cale să nu
ştie.

EPISODUL VII (XVI)

CUM A TRIMIS HILDA SOLI LUI HERWIG ŞI HETTEL

205 [791] Îndurerata Hilda gîndeşte zi şi noapte
Cum să trimeată iute lui Hettel soli ; cum poate
Să-l înştiinţeze grabnic ce-a suferit acasă
În lipsa lui ; cum Hartmut cu jale grea şi suferinţă-o lasă.

206 [792] Măritului ei rigă și soț crăiasa-i spune
Că fata e ostatic, eroii-s duși din lume,
Că ea rămas-a jalnic, stingheră și pustie,
Că aurul și zestrea sînt luate de normanzi, dar el nu știe...

207 [793] Și călăriră solii în graba cea mai mare.
Cu grijă îi trimite crăiasa din hotare.
În dimineața șaptea ajung la craii falnici
Și-ndată vor să-l vadă, pe craiul lor, pe Hettel, solii tainici.

208 [794] Morlanzii-n timpu-acesta cu cîntece și jocuri
Vor să-și omoare vremea-n acele triste locuri ;
În lagărul lor vesel îi vezi cum sar, cum cîntă
Și cum lovesc în țintă și la întreceri toți cum se-nfierbîntă.

209 [795] Eroul iute, Horand, îndată ce zărește
Pe hegelingi, se duce la rigă și-i vorbește :
— „Ne vine veste nouă ! Dea Domnul să nu fie
Decît solie bună ! Și toți ai casei fie-n bucurie !"

210 [796] Chiar Hettel se ridică solia cînd soseşte
Şi plin de bucurie la triştii soli grăieşte :
— „Bine-aţi venit din ţară, voinicii mei ! Ce face
Iubita mea soţie ? Nu v-a trimis crăiasa Hilda-ncoace?“

211 [797] Răspund : — „Crăiasa noastră ne-a fost trimis la tine!
Castelele-s stricate şi-n ţară-s doar ruine.
Gudruna, mîndra-ţi fiică, răpită e, stăpîne !
Aşa grozavă jale nu cred s-o şteargă ziua cea de mîine.

212 [798] Şi-ţi spunem mai departe : durerea este mare ;
Mulţi luptători dorm somnul de veci fără cruţare.
Averea-ţi este luată şi dusă-n ţări străine !
E pagubă grozavă. Să fi murit cu toţi era mai bine !“

213 [799] Întreabă grabnic Hettel : — „S-aud cum se numeşte
Acela care toate acestea le-ndrăzneşte ?“
— „Normanzii sînt, stăpîne, cu craii lor sălbatici,
Care-au dus în luptă ordia de păgîni şi zvînturatici.“

214 [800] Vorbește Hettel : — „Hartmut, știu, a dorit odată
S-o aibă de soție pe multiubita-mi fată ;
Dar el nu-i pentru dînsa, căci a ținut, știu bine,
Feudă de la Hagen [1]; aceasta-o poate spune orișicine!“

215 [801] Poruncă dă măritul la curte să se-adune
Toți prietenii și verii, căci are a le spune
Multîntristata veste. Cînd toți se adunară,
Se-nfățișă și Hettel cu fața-ntunecată și amară.

216 [802] Vorbește domnul țării : — „Mă plîng în taină vouă ;
Vă spun grozava veste, ce ne-a trimis-o nouă
Soția noastră Hilda. E rău la noi acasă,
Pustie este țara ; peste castel mîhnire grea apasă.

217 [803] Răi paznici, vai, lăsat-am acolo să vegheze ;
Copila mi-i răpită ; iar oștile-mi viteze
Dorm somnul morții crunte din lupta nencetată
Să-mi apere olatul și-a țării faimă încă nepătată !“

218 [804] Se întristează fața lui Herwig, căci zărește
Cum lăcrimează Hettel, cînd astfel le vorbește.
Înrourează lacrimi în ochii tuturora ;
Toți se gîndesc cu jale la casa lor, la mama sau la sora.

219 [805] Bătrînul Wate spune : — „Să nu se plîngă nime !
Din paguba de astăzi ne vine, poate, mîine
Nespusă bucurie. Aceasta au s-o vadă
Și Ludwig ca și Hartmut, cînd în puterea noastră au să cadă !“

220 [806] Întreabă Hettel : — „Wate, ce oare crezi c-om face ?“
Răspunde bravul Wate : — „Dacă se-ncheie pace
Cu Sigfried, ducem iute oștirea peste mare,
S-o scape pe Gudruna, pe-a noastră copiliță-ncîntătoare !“

221 [807] Iar Hettel îi rostește : — „E bună chibzuirea.
Fiți astăzi gata, prieteni, că mîine, la ivirea
Frumoasei aurore pornim la luptă cruntă,
Să-l înfruntăm pe Hartmut ! Vai, jale mare aprig mă frămîntă !“

222 [808] Își pregătesc în grabă și caii și armura;
Nebucuroși se luptă a doua zi; dar ura
Din nou se înteţește, pe abakini îi bate
Și laudă bogată primesc eroii mîndri pentru toate.

223 [809] Stegarii toţi s-aruncă în toiul luptei grele;
Mulţi din ostașii zdraveni dau peste clipe rele
Și pier luptînd în strigăt voios de: înainte!
Se-azvîrlă vitejește oștenii toţi în focul luptei sfinte!

224 [810] Ţinînd în faţă scutul, Irold le strigă tare:
— „Să ne-mpăcăm de-acuma, eroi morlanzi! Vreţi oare?
Vă-ntreabă-al nostru rigă. Departe-i ţara voastră;
Să nu vă plîngeţi mîine și oameni și pămînt. Nu-i vina noastră."

225 [811] Răspunde mîndrul Sigfried: — „Primesc, atuncea, pace;
Dar dacă puneţi grele poveri, zău, n-o pot face!
Și dacă vreţi cu sila să ne supuneţi, fie!
Ne vom lupta, vom pierde; dar veţi simţi a noastră vitejie!"

226 [812] Eroul Frute spune : — „Morlanzi, ne dați cuvîntul
Că ne-ajutați ? Vom ține și noi, zău, jurămîntul.
Chiar fără-mpiedicare porni-veți către casă !“
Întind spre pace mîna morlanzii care-n luptă nu se lasă.

227 [813] Ajunseră la pace — se bucură oricine —
Sînt liberi să se ducă în țara lor cu bine ;
Uitară vrăjmășia, ba, ce să spun ! acuma
Se fac și frați de arme, căci vor și ei s-o scape pe Gudruna.

228 [814] Lui Sigfried spune Hettel ce știre rea-i primită
Și-l roagă să-l ajute, căci poate mulțumită
Cîndva îi va întoarce. Vrea mult să pedepsească
Pe Hartmut, că-ndrăznit-a cu oaste pe Gudruna s-o răpească.

229 [815] Din Alzabe stăpînul (e craiul Sigfried) spune :
— „De-om da cu dînșii ochii, zău, nu le va fi bine !“
Bătrînul Wate zice : — „Cunosc bun drum pe apă.
E cel mai scurt și sigur. Aș vrea chiar mîine lupta să înceapă !“

230 [816] Vorbește Hettel : — „Unde găsim corăbii bune,
Rușinea și ocara îndată să-mi răzbune ?
Acasă doar să facem a luptei pregătire
Și-n țara lor să mergem cu cai sirepi, și arme, și
oștire !“

231 [817] Bătrînul Wate zice : — „E sfat pentru oricare,
Căci Domnul cîrmuiește această lume mare.
Aproape, chiar aicea, sînt șaptezeci de vase
Ce stau de țărm legate, avînd merinde și-ncăperi
frumoase.

232 [818] Mulți pelerini cucernici cu ele vin pe mare ;
Noi să le luăm cu sila, deși e rea purtare.
Vor aștepta nevolnici, stînd pe nisip o vreme,
Pînă ce noi războiul îl vom sfîrși. De-aceasta nu
te teme !“

233 [819] O sută de tovarăși luă îndrăznețul Wate.
Ceilalți veneau pe urmă. Sosind, pe înserate,
Îi roagă să le-arate, ce lucruri de vînzare
Aduc cu ei. Aceștia sînt bucuroși că fac vînzare mare.

234 [820] Găsiră la corăbii trei mii de oameni volnici,
Nu se-aşteptau la luptă : de pace erau dornici ;
Dar se luptară vrednic, pînă zăresc departe
Cum vine Hettel iute cu oastea lui cea numeroasă foarte.

235 [821] S-au războit zadarnic : la ţărm aduc ostaşii
Ce nu dorea nici Wate : argint. Grăbiţi, vrăjmaşii
Lăsară doar mîncare-n corăbii. Wate spune :
— „Vă-napoiem noi totul, cînd ne întoarcem iar în zile bune !“

236 [822] Strigară pelerinii ; dar cine ţine-n seamă
Obida lor amară ? Bătrînul Wate-ndeamnă
Cu faţa fără zîmbet pe pelerini să-i lase,
Intrară-n bună mînă corăbii mari şi luntrile frumoase.

237 [823] De ce-au venit cu crucea, nici Hettel nu-i întreabă
Cinci sute şi mai bine îi ia cu el la treabă
Să lupte-n grele lupte şi prea puţini cu bine
Vor poposi odată la hegelingi, aceasta-o spune-oricine.

238 [824] Nu știu dacă răsplată și-au luat Hettel și oastea,
Că unor oameni pașnici făcură toate astea,
C-au trebuit să plece spre țară neștiută ;
Dar Dumnezeu din ceruri, cred că le-a dat pedeapsa cuvenită.

239 [825] Porniră deci îndată peste întinsa mare.
Un vînt prielnic suflă pe-un val fără hotare.
Întind frumoase vintre corăbiile toate
Spre dușmanul pe care, dacă-l ajung, să scape nu mai poate.

EPISODUL VIII (XVII)

CUM HETTEL PORNEȘTE PE URMELE FIICEI SALE SPRE WÜLPENSAND

240 [826] Acum Ludwig și Hartmut se odihnesc o vreme
Cu oastea lor trudită ; iar craiul mult se teme
Că nu ajung acasă ostașii toți, căci duce
Puțini voinici. Nu știe nici pe ce drum de-ntoarce-
re-au s-apuce.

241 [827] Era un ostrov mare ce Wülpensand se cheamă ;
Acolo tăbărîră normanzii fără teamă.
Şi cai şi călăreţii se odihniră bine,
Dar după-a lor odihnă o cruntă lovitură grabnic vine

242 [828] Ostaticele toate din a lui Hettel ţară
(Copilele frumoase pe care-acum le luară)
Adastă cu tristeţe în staniştea în care
Nu văd decît privirea duşmană ce le-arată fiecare.

243 [829] Pe ţărm ard focuri multe şi-n jurul lor ostaşii
Hălăduiesc în voie, toţi îndreptîndu-şi paşii
Spre malurile joase. Socot c-au să rămînă
Vreo şapte nopţi de-a rîndul cu fetele frumoase
împreună.

244 [830] Pe insula pustie eroii stînd la mare,
Vedeţi, nici Hartmut dorul nu-şi potoli prea tare
Şi nici ostaşii care spuneau : — „Avem plăcerea
Să stăm o săptămînă cu fetele ; să le-alungăm
durerea“

245 [831] Departe, mult departe erau de Matelane
Gudruna cea frumoasă şi-a sale castelane ;
Şi nici visau normanzii că Wate cel amarnic
Cu prietenii săi aprigi la ei pot năvăli şi nu zadarnic.

246 [832] Pe valuri iată, mare, cu pînze numeroase
Corabia se-ndreaptă spre ţărmurile joase.
O vede Hartmut bine... dar cruci erau pe vintre ;
Toţi cred că-s oaspeţi paşnici : blînzi pelerini cu crucea înainte.

247 [833] Zăresc apoi spre ţărmuri trei luntre cu grăbire,
Şi nouă mari corăbii cu vajnică oştire ;
Dar cei ce stau în ele n-au mai purtat vreodată
Mîntuitoarea cruce. Normanzii vor plăti amar îndată.

248 [834] Cînd vin destul de-aproape, zăresc sclipiri de coifuri.
Vai ! Cum aleargă grabnic normanzii de la corturi !
Cum strigă Hartmut tare : — „La arme ! Mi se pare
Că vin duşmani de moarte pe drumul scurt, acesta, peste mare."

249 [835] Așa grăbit se-ndreaptă corăbiile toate
Spre țărm, că le trosnește și cîrma-n mîini bărbate.
Cei ce ședeau pe plajă, acuma deodată
Sar toți ca la poruncă, în apărare-amarnic să se bată.

250 [836] Normanzii crai îmbracă a scuturilor toarte ;
Nici nu gîndeau vreodată aicea să le poarte.
Odihna lor se duce curînd, să nu mai vie ;
Credeau că Hettel n-are tovarăși mulți, primejdios să fie.

251 [837] Și craiul Ludwig cheamă ostașii cu glas tare :
— „Luptăm întîia dată cu oaste bună, mare.
Îl fac bogat de-a pururi pe cel ce azi cu mine
Urmează steagul țării, ca lupta s-o putem sfîrși cu bine !“

252 [838] Stindardu-l duce Hartmut jos, lîngă țărmul mării ;
Corăbiile care erau în geana zării,
Acum așa-s de-aproape, că sulița le-atinge.
Bătrînul Wate grabnic ia armele și furios le-ncinge...

253 [839] Nicicînd normanzii sprinteni mai aprig nu luptară;
Dar hegelingii noştri pe ţărmuri debarcară.
Cu spade şi cu suliţi toţi luptă fără teamă
Şi se izbesc puternic; dar de izbire cine ţine seamă?

254 [840] Pe ţărmuri stau ostaşii în număr foarte mare.
Cum suflă fulgii iarna pe Alpii suri din zare
Vîrtejul cel puternic, aşa zburau de multe
Săgeţile. Nu poate s-abată nimeni crîncenele lupte.

255 [841] Şi Wate se repede la ţărm cu voie bună;
Amarnic se îndreaptă spre duşmani, să-i răpună.
Erau atît de-aproape şi el aşa de groaznic,
Că toţi vedeau ce Wate dorea să facă-n iureşu-i
năvalnic.

256 [842] Chiar craiul Ludwig iute pe Wate îl ocheşte
Cu suliţa cea lungă atît de crunt izbeşte
În platoşa vîrtoasă, încît bucăţi se face.
Amarnic este Ludwig; dar oamenii lui Wate nu-i
dau pace.

257 [843] Crunt spada și-o avîntă atunci bătrînul Wate
Spre Ludwig ; iară vîrful alunecînd străbate
Prin zalele lucioase. Cămașă de mătasă
Purta bătrînul rigă ; de-aceea, lui de moarte nici
că-i pasă.

258 [844] Vrea craiul să mai lupte ; dar vede că nu poate...
Amarnic de războinic era bătrînul Wate,
Cînd își punea în minte pe dușmani să-i doboare !
De mîna lui primiră normanzi viteji azi moarte cu
onoare.

259 [845] Irold sări la Hartmut. Acesta nu se lasă.
Cădeau izbiri pe coifuri, cum cade ploaia deasă ;
Iar zăngătul de spade se auzea departe.
Viteaz era și Irold ; dar Hartmut știe-n luptă să se
poarte.

260 [846] Nici craiul Herwig, iată, la țărm nu poate-ajunge !
În mare-atunci se-aruncă ; iar valul îl împinge
Spre țărm ; pînă la umeri stă ud în apa rece ;
Ce soartă grea l-apasă pe mult viteazul și iubitul rege!

261 [847] Vor să-l înece-n mare dușmanii de pe țărmuri.
Săgețile-ascuțite se frîng de coif ; pe drumuri
Sosesc mereu ostașii ; dar Herwig se grăbește
Spre dînșii să pornească și multora cu vîrf le
răsplătește.

262 [848] Ajung la țărm eroii ; văd valurile mării
De sînge înroșite ca de roșața zării.
Și-atîta de departe întinderea-i roșită
Că nu știi dacă marea sau zarea e cu purpură vopsită?

263 [849] Nici n-ați văzut vreodată o mai cumplită jale !
Că mulți eroi pierit-au în fundul cel de mare.
Ar fi cuprins o țară eroii ce muriră
Fără de răni. — Îndată cei ce-au ucis cu pagubă
plătiră.

264 [850] Dar craiul Hettel luptă pentru a lui copilă ;
Străini și rude astăzi de prea adîncă milă
Pentru-al Gudrunei tată durere suferiră.
Vai, mulți eroi pe țărmuri sălbatice acuma se sfîrșiră!

265 [851] Normanzii, hegelingii cu braţele voinice
Luptau cu-nverşunare ; dar cine poate zice
Că nu luptau tot astfel danezii ? Cine-n viaţă
Voia să mai rămîie, fugea de a lor sabie semeaţă.

266 [852] Ortwein şi Morung sprinteni luptau cu înfocare ;
Puţini erau ca dînşii cu glorie mai mare,
Care să culce-atîţia eroi cu a lor spadă ;
Prin coifuri tari oricine putea ţîşnirea sîngelui s-o
vadă.

267 [853] Împrăştiate, rupte, zăceau lănci pe cîmpie.
Ortwein şi-ai lui tovarăşi ţineau mult să se ştie,
Că lùcii coifuri, mîndre, de ei sînt sfărîmate.
Amar plîngea Gudruna ; amar plîngeau fecioare-n-
spăimîntate.

268 [854] Întreaga zi eroii duc luptă necurmată,
Oştirile-s zdrobite, ardoarea nencetată.
Eroii cad ; sau luptă să-i ducă iar acasă
Lui Hettel pe Gudruna, domniţa lor cea bună şi
frumoasă.

269 [855] Se însera ; dar Hettel avea durere mare ;
Căci ai lui Ludwig oameni luptau cu-nverşunare.
Luptau fără-ncetare şi răni făceau într-una
Luptînd, să nu le scape ostaticul nepreţuit : Gudruna.

270 [856] Pînă tîrziu în noapte amarnic se luptară.
Bătrîni şi tineri toate pe rînd le încercară.
Cu-osîrdie ostaşii se osteniră foarte,
Pînă ce craiul Hettel la Ludwig străbătu şi află moarte.

EPISODUL IX (XVIII)

CUM LUDWIG IL DOBOARĂ PE HETTEL ŞI PLEACĂ NOAPTEA

271 [857] Şi Ludwig dar şi Hettel lănci mînuiau tăioase.
Luptîndu-se-mpreună bătrînul crai aflase,
Că Hettel ştie bine cu el să se măsoare ;
Dar Ludwig îl doboară pe Hettel ; se porneşte jale mare.

272 [858] Că i-a murit iubitul părinte, află fata.
Vai, jalnic îl mai plînge și cum îl strigă biata!
Fecioarele de milă plîng toate cu Gudruna.
O clipă stă și lupta; dușmanii chiar plîng cu domnița buna.

273 [859] Cînd află bravul Wate de dureroasa moarte,
Se-nfurie și strigă și-n jurul său împarte
Izbiri turbate-n coifuri, scîntei scoțînd din ele,
Cum zarea o aprinde amurgul roș, prevestitor de rele.

274 [860] De sînge cald și proaspăt jilăv era pămîntul;
Dar hegelingii aprigi făcură jurămîntul
Pe Hettel să-l răzbune și să se lupte-ntr-una,
Pînă ce iau cu dînșii pe multfrumoasa fată, pe Gudruna.

275 [861] Valonii răzbunară în greu asalt pe rege;
Danezii-i ajutară în luptă, se-nțelege.
Eroii chipeși arme își rup din grea lovire;
Iar Ortwein pe-al său tată în luptă grea-l răzbună cu iubire.

276 [862] Veni și mîndrul Horand cu bravii lui tovarăși.
Cu greu plecat-a ziua ; sosea amurgul iarăși ;
Dar lupta nu-ncetează, mai aprigă se face.
Mulți bravi căzură astăzi, loviți de mîini viteze și dibace !

277 [863] Spre Horand se repede de la danezi un tînăr,
Cu spada ascuțită-l lovește peste umăr ;
Voia să mi-l răpună, dar Horand, pasămite,
Ghicește gîndu-i negru și-n pieptu-i lancea lungă i-o trimite.

278 [864] Cel greu rănit e însă rudenie iubită,
Nepotul său ; iar Horand, cînd vrea ca să trimită
La steagul său și steagul celui căzut, cunoaște
Chiar vocea lui și jalea în locul bucuriei greu îl paște.

279 [865] Viteazul Herwig zice : — „S-a făptuit o crimă ;
De cînd se poartă lupta așa, fără lumină,
În dușmani și-n tovarăși lovim la întîmplare.
Dacă lupta-vom astfel, nu vom avea, cum vrem, izbîndă mare."

280 [866] Unde izbea cu spada neînfricatul Wate
Gol se făcea în față, gol se făcea și-n spate ;
Mînia lui aprinsă greu o simțeau dușmanii ;
Pe mulți din ei trimite, acolo unde toți' și-ncheie anii.

281 [867] Lăsară însă lupta ; căci luna e pitită.
Oștirea fără vlagă se desfăcu sleită.
Dușmanii față-n față ședeau și-n noaptea neagră
Viu licăriră focuri ; în jurul lor găseau odihna dragă.

282 [868] Bătrînul rege Ludwig și Hartmut tăinuiră,
La sfat stau cu suita ; în jurul lor veniră
Și alți eroi la dînșii pe care îi întreabă
De-i bine să rămînă, sau toți acas' să plece cît de grabă ?

283 [869] Un șiretlic urzește : — „Voi coborî spre vale ;
Voi faceți deodată o larmă tot mai mare,
Să n-afle hegelingii că-n acest timp spre mare
Vom îndrepta oștirea și vom pleca fără împiedicare".

284 [870] Îndată trîmbiţi multe, trompete răsunară ;
Ai fi crezut că oastea cuprinde-o-ntreagă ţară.
Şi astfel şiretlicul uşor fu pus la cale ;
Iar Ludwig, craiul mare, cu vicleşug îmbarcă-oştile sale.

285 [871] Se ridică o larmă drăcească deodată ;
Se-amestecă ici-colo şi-un plîns amar de fată ;
Acelea care glasul voiau iar să-şi ridice,
Erau ameninţate că vor pieri în valuri, chiar aice.

286 [872] În ale lor corăbii duc toat-a lor avere ;
Rămîn numai eroii cei morţi. O, ce durere,
Cînd văd ce număr mare zăcea aici pe maluri !
De-aceea multe vase le lasă goale lacomelor valuri.

287 [873] Cu viclenia-aceasta normanzii sînt pe mare.
În fiecare fată e multă întristare,
Că tăinuia de frică iubiţilor plecarea
(Celor rămaşi acolo pe ţărmul duşmănos şi trist de mare).

288 [874] Cînd se crăpa de ziuă, normanzii sînt departe :
Zadarnic din trompetă războinic suflă Wate ;
Zadarnic se grăbește pe dușmani să-i lovească
Și răni adînci în trupuri cu spada lui tăioasă să
croiască.

289 [875] Călare și pedeștri războinicii porniră ;
Nisipul tot pe țărmuri îndată-l răscolira.
Pe Ludwig și oștirea-i dorind să îi izbească ;
Dar căutau zadarnic, căci n-au putut nici urmă
să-ntîlnească.

290 [876] Aflară doară luntre pustii și părăsite
Și haine, arme multe pe țărmuri răvășite.
Zadarnic este totul. Au fost dormit într-una
Și au plecat normanzii cu prada lor, cu nobila
Gudruna.

291 [877] Cînd i s-a dus lui Wate această tristă știre,
O, cum a plîns eroul și toat-a lui oștire !
Cum spumegă că Ludwig scăpat-a de la moarte !
Zăceau pe țărmuri coifuri ; multe femei mîhnire au
să poarte !

292 [878] Ortwein plin de-ntristare ostaşilor le zice :
— „Sculaţi-vă, prieteni, ca să pornim de-aice —
Să mergem după dînşii ! Nu cred că sînt departe !“
Bătrînul Wate grabnic cu-al său stăpîn părerea şi-o
împarte.

293 [879] Dar înţeleptul Frute adulmecă în zare
Şi le vorbeşte astfel : — „Zadarnică strigare !
Departe sînt, mă credeţi, la vreo treizeci de mile
Duşmanii noştri aprigi, care au vrut să curme-a
noastre zile !

294 [880] Şi apoi ştiţi prea bine, că nici n-avem cu cine
Să ducem lupta. Iată ! Priviţi la lagăr bine
Şi veţi vedea că-n luptă s-a prăpădit oştimea.
Chiar dacă-i vom ajunge, nu vom putea să li zdrobim
mulţimea !

295 [881] De-aceea cred că-i bine răniţii să-i culegem,
Să astrucăm şi morţii, pe care să-i alegem
Dintre ai lor. La lucru să meargă fiecare,
Căci toţi aveam prieteni, răniţi sau morţi, în lupta
grea şi mare !“

296 [882] Şi iată-i ! stau ostaşii cu braţe-ncrucişate ;
Au pagubă prea mare. Mai mare decît toate
E c-au scăpat din mînă pe tînăra domniţă.
Ce veste pot să ducă iubitei Hilda, despre-a ei fetiţă ?

297 [883] Vorbeşte Morung : — „Prieteni, cum aş dori de bine
Să suferim cu toţii dureri ! Ele s-aline
Durerea cea mai mare ce suferă stăpîna !
Ce mult aş da, de Hilda să fiu departe pentru
totdeauna !“

298 [884] Toţi căutară morţii pe ţărmul cel de mare ;
Pe-ai lor ostaşi grămadă îi strîng spre îngropare,
Deoparte, laolaltă. Cucernici chibzuiră
Mormînt să le găsească şi fără de zăbavă-l şi găsiră.

299 [885] Vorbeşte Ortwein : — „Prieteni, să le-arătăm iubire !
Să-i îngropăm cucernic şi-n semn de pomenire
Să ridicăm îndată biserică bogată,
La care dar să facă şi prietenii şi rudele odată !“

300 [886] — „Frumos grăieşti, nepoate ! vorbi bătrînul Wate,
Să vindem cai şi haine şi lucrurile toate,
Care-au rămas pe urma acelor ce luptară,
Şi să-mpărţim pomana ; să ne-amintim de morţii
pentru ţară !“

301 [887] Vorbi eroul Irold : — „Să-i îngropăm noi oare
Şi pe aceia care călcat-au în picioare
A noastră mîndră ţară ? Sau corbilor pomană
Să-i dăm să ospăteze şi lupilor flămînzi să fie hrană?“

302 [888] Răspund toţi înţelepţii : — „Fie-astrucaţi cu toţii !“
Întîi îl astrucară pe craiul lor, ce morţii
Se dete fără teamă. Le scriu la fiecare
Şi numele şi ţara, ca toţi să ştie fapta lor cea mare !

303 [889] Morlanzii au de-o parte o groapă laolaltă ;
Tot astfel hegelingii sînt puşi toţi deodată.
Normanzilor de-asemeni li se găti mormîntul,
Păgîni sînt ei o seamă ; iar alţii în Hristos fac
jurămîntul.

304 [890] Vreo șase zile pline cu-osîrdie lucrară,
Odihnă-n vremea asta de loc nu mai gustară,
Pînă nu fac comîndul întreg de-ngropăciune,
Ca Dumnezeu preabunul păcatelor să deie iertăciune.

305 [891] Atîta liturghie cetiră și cîntară,
Cum morții din războaie nicicînd nu căpătară;
Arareori vreodată fu slujba mai aleasă,
Căci preoți mulți găsiră, alături de eroi, moarte frumoasă.

306 [892] Se duse vestea-n lume de mîndra mănăstire;
Toți dau voios obolul; cu drag și cu iubire
Bărbați, femei; să fie de sufletul lor mare,
Căci au luptat și trupul aici și l-au lăsat spre astrucare.

307 [893] Bogată-i mănăstirea, mărit Domnul să fie!
Iar pomenirea faptei de-a pururea să ție!
Cei ce-au rămas în viață de drum își căutară
Și-n țara lor, acasă, la treburi noi se-ntorc cu toții iară.

EPISODUL X (XIX)

CUM HEGELINGII SE-NDREAPTĂ SPRE ŢARA LOR

308 [894] Atîţi tovarăşi tineri lăsară hegelingii
În laţurile morţii şi-n lipsa biruinţii,
Că niciodată oaste bravă nu s-a întors acasă
Cu griji mai mari. Acolo prelung şi-amar plîngea
cîte-o frumoasă.

309 [895] Viteazul rege Ortwein nici nu-ndrăznea să vadă
Pe mama lui iubită, pe Hilda. O grămadă
De veşti îngrozitoare greu îi venea să-i spună ;
Şi ea, sărmana, zilnic o aştepta pe fată, pe Gudruna.

310 [896] Chiar Herwig, crai puternic, în ochi tristeţe are,
Cînd vede cum crăiasa se tînguie de tare
Şi-i spune : — „Vai, domniţă, doar n-am murit cu toţii
Acei ce vor s-ajute ! Se vor scula şi fiii şi nepoţii !

311 [897] Iar inima, o, Hilda, odihnă nu doreşte
Pînă ce braţu-acesta pe Hartmut nu-l loveşte,
Pentru-ndrăzneala mare că mi-a răpit soţia [1].
Cînd voi veni cu oaste, din turn de-abia va auzi solia".

312 [898] În marea lor durere, toţi hotărăsc să meargă
Grăbiţi spre Matelane. Aici crăiasa-i roagă
Pe toţi aceia care credinţă îi arată,
Să ţie mai departe la curtea ei, cu dragoste curată.

313 [899] Veniră frizii aprigi și din Waleis [1] mulțime :
Din Danemarca iarăși viteji cu istețime
Conduși de bunul Morung ; iar hegelingii veste
Trimit crăiesei Hilda că vor sosi chiar zilele aceste.

314 [900] Și tînărul crai Ortwein de la Ortlanda vine
Și plînge cu-a lui mamă pe tatăl mort. Senine
Sînt clipele cînd fiul cu mama lui urzește
Pe mare să pornească la lupta grea ce-n taină
pregătește.

315 [901] Vorbi bătrînul Wate : — „Vă spun, nu va fi luptă
Pînă nu cresc copiii să dreagă arma ruptă ;
Pînă orfanii noștri nu-ncing de mijloc spada.
Atunci ușor vom merge și vom curma cu brațul
nostru sfada !"

316 [902] Grăi amar crăiasa : — „Vai, cînd va fi aceasta ?
Iubita mea fetiță în toată vremea asta
Să stea în țări străine, ca pasărea cea prinsă ?
Întreaga mea plăcere de viața pămîntească este stinsă!"

317 [903] Atunci danezul Frute : — „Mai grabnic nu se poate.
Să aşteptăm ostaşii să-şi ia spadele toate ;
Atunci cu voie bună pornim din nou pe mare.
Şi dùşmanii afla-vor, cum ştim să cerem cruntă
răzbunare".

318 [904] Răspunde iar crăiasa : — „O, Doamne, ne ajută !
Lung timp de aşteptare mai este pîn-la luptă !
Acela care ţine la mine şi Gudruna,
De noi să aibă milă ; la noi să se gîndească
totdeauna !"

319 [905] Eroii stau să plece. Vorbeşte-atunci mărita :
— „La noi cin-se gîndeşte, la fiica mea, iubita,
Slăvită fie-i viaţa ! Voi nobili, vreţi la mine
Să mai veniţi şi lupta s-o pregătiţi amănunţit şi
bine ?"

320 [906] Iar înţeleptul Wate, bătrîn cu suflet mare :
— „La Wester [1], în pădure, să mergem fiecare
Şi pentru-o bună treabă, să dea oricare ţară
Vreo patruzeci de vase cu care la izbîndă mergem
iară !"

321 [907] Crăiasa spune: — „Wate, voi pune să tocmească
Vreo douăzeci de vase, prea bine să primească
În ele o mulțime de prieteni și oștire,
Ce vor porni îndată spre dușmani, fără nici o
șovăire!“

322 [908] Și se despart acuma; crăiasa le dă mîna,
Iar oaspeții de jalea stăpînei totdeauna
Au fețele mîhnite; tot pun mereu la cale
Ce rău le poate face dușmanilor pentru adînca jale.

323 [909] Cînd singură rămas-a, crăiasa se gîndește
La Wülpensand solie — ce-ndată și pornește —
Cu daruri prea bogate și hrană să trimeată,
Acelor care-astrucă pe morți să aibă îngrijirea toată.

324 [910] Poruncă dă crăiasa măreț să se clădească
Spital și mănăstire, de morți să pomenească
Și li se duse vestea în țări îndepărtate
Acelora ce-n glie se odihnesc de lupte necurmate.

EPISODUL XI (XX)

CUM HARTMUT VINE ACASA

325 [911] Dar să lăsăm povestea cu mîndra mănăstire
Şi pe aceia care acuma cu iubire
Slujesc altare sfinte ! Să povestim cum vine
Acasă bravul Hartmut cu fetele din ţările străine !

326 [912] Cînd au plecat de-acasă — precum v-am spus-nainte—
Au fost lăsat acolo eroi luptînd fierbinte ;
Eroi cu răni de moarte primite pentru ele,
De-aceea ochii-n lacrămi orfanele-au avut şi zile grele.

327 [913] Cu griji şi-obidă-n inimi plutesc pe-ntinsa mare.
Eroii blînd se poartă. Din zori pînă-nserare
Cuviincioşi s-arată, fie bătrîni sau tineri,
Căci ştiu că sînt răpite şi bietele nu au aici pe nimeni.

328 [914] Cînd văd pămîntul ţării, sporită bucurie
Ostaşii simt în inimi căci patria-i îmbie
După-ndelungă lipsă şi griji apăsătoare
Cu dulcea ei speranţă şi cîte unul zice : — „Ţara-i oare ?“

329 [915] Cu vînturi priincioase ajung curînd acasă,
Normandia-i primeşte ferice şi voioasă ;
Cu toţii-şi văd acuma copiii şi-a lor soaţe,
Ei care-odinioară credeau că numai moartea-i strînge-n braţe.

330 [916] Cînd Ludwig își zărește castelele regale,
Grăiește blînd Gudrunei : „Sînt toate ale tale !
Și vei domni, prințesă ! Fii îngăduitoare
Și răsplătire multă vei căpăta. Fii bună, iubitoare !“

331 [917] Cu inima-n durere vorbi atunci fecioara :
— „Cu cine să fiu bună ? Veni-va, Doamne, oara
Cînd bună, iubitoare, voi fi cu cei ce-așteaptă
Să mă întorn acasă ? Aici avea-voi viața grea,
nedreaptă.“

332 [918] Dar craiul îi răspunde : — „Zău, ogoiește-ți jalea
Și dăruiește-i mîna lui Hartmut, cărui calea
Spre glorie-i deschisă. El e crai brav și mare ;
Tot ce avem al tău e : fii buna lui soție iubitoare !“

333 [919] A Hildei fiică spune : — „O, crai, ce greu îmi vine !
Decît să-l iau pe Hartmut, să mor aș vrea mai bine !
Căci de mi-ar fi de-o seamă, mai zic să mă iubească ;
Doresc să mor mai bine, decît un crai ca el să mă
pețească !“

334 [920] Pe Ludwig vorba-aceasta atît de mult îl doare,
C-o apucă de plete și-o azvîrli în mare.
Dar Hartmut, îndrăznețul, în valuri se repede
Și scapă de la moarte domnița ce cu dragoste nu-l vede.

335 [921] Zărind-o cum se-afundă în valuri, grabnic sare.
S-ar fi-necat, nici vorbă, dar cu îndemînare,
A apucat-o Hartmut de mîndra ei cosiță.
(Zău, nu putea în alt chip s-o scape de la moarte pe domniță.)

336 [922] La țărm o duce Hartmut în barca lui departe.
(Cum a putut bătrînul cu-asprime să se poarte ?)
Era-n cămașă fata cînd a ieșit din apă ;
A plîns gîndind acasă și-n inimă un ghimpe o înțeapă.

337 [923] Fecioarele de mila-i au plîns. Dureri amare
Simțit-au cînd aflară primejdia în care
A fost a lor prințesă. Șopteau cu mare teamă :
— „Cu ea se poartă astfel ? Atunci pe noi nici nu ne bagă-n seamă !“

338 [924] Vorbește aprig Hartmut : — „De ce-ai voit în mare
Să mi-o arunci pe-aceea, pe care cu-nfocare
O îndrăgesc ? Desigur, de n-ai fi al meu tată,
Ai fi plătit cu viața purtarea crudă către biata fată!“

339 [925] Iar Ludwig îi răspunde : — „Ajuns la bătrînețe,
Pot zice fără pată, așa, din tinerețe,
M-am străduit ca cinstea s-o apăr pîn-la moarte.
Acum vezi de Gudruna ca ură-n suflet să nu ne mai
poarte !“

340 [926] Se-ntorc grăbiți acasă trei soli cu veselie,
Ducînd Gerlindei multă, aleasă bucurie
De la viteazul Hartmut, care duios o roagă
Să-ntîmpine la țărmuri pe-a lui domniță mîndră și
mult dragă.

341 [927] Se bucură Gerlinda nespus. Un sol grăiește :
— „Stăpîna mea, la țărmuri să fii cînd ea sosește,
Și s-o saluți voioasă pe întristata fată !
Călare cu Ortruna vă roagă Hartmut s-o primiți
îndată !

342 [928] El vrea la țărm s-aștepte și nobile fecioare ;
Mulți cavaleri de seamă în port să se coboare.
Voioși toți s-o primească pe cea fără de țară !"
— „Cu mare bucurie vom face tot, căci noră fi-va
doară !

343 [929] Primesc cu drag pe fiica lui Hettel cea frumoasă ;
La noi vreau să se simtă că e la ea acasă ;
Lui Hartmut îi va face destulă bucurie
Și fi-voi fericită de-oi ști că are gingașă soție !"

344 [930] Și pregătesc cai sprinteni cu șei de cele bune ;
Ortruna cea frumoasă la toți din juru-i spune
Degrabă către țărmuri călare să pornească,
S-o vadă pe Gudruna. Ce dragă-i este fără s-o
cunoască !

345 [931] Din scrinuri vechi scot straie alese, aurite,
Ce stau păstrate-acolo din timpuri fericite.
Se-mbracă cu-ngrijire mulți cavaleri de frunte,
Împodobiți cum numai la sărbători prea mari îi vezi
la Curte.

346 [932] A treia zi sînt gata, bărbaţi, femei, cît poate
Gerlinda să adune de prin vecinătate.
Suita nu aşteaptă o vreme-ndelungată,
Ci din castel porneşte spre veselă primire Curtea
toată.

347 [933] Cei aşteptaţi priviţi-i ! Sosesc la ţărm de mare,
Unde descarcă harnic ce-aduce fiecare ;
Toţi s-au întors acasă cu multă bucurie.
(Gudruna doar, sărmana, şi fetele nu ştiu de veselie.)

348 [934] Viteazul Hartmut mîndru de mînă o conduce.
De-ar fi putut, Gudruna s-ar fi smucit atunce,
Căci ea cu greu această cinstire o primeşte.
El bucuros o poartă şi orişiunde-n preajma-i
se-nvîrteşte.

349 [935] Cu ea şaizeci de fete sosesc aici în ţară ;
Erau copile mîndre de-oşteni, care luptară
Pentru a lor moşie ; iar vestea despre ele
Se răspîndi departe. (Acum purtau amar şi gînduri
grele.)

350 [936] Ortruna cu-a ei mamă la țărm rîzînd așteaptă ;
Cu dragoste de soră spre fată se îndreaptă
Și-nduioșată pune pe fața-i sărutare ;
Din ochi curgîndu-i lacrimi, de mînă o conduce de
la mare.

351 [937] Crăiasa cea bătrînă și ea vrea s-o sărute ;
Fecioara însă simțul trufiei pe nevrute
Din nou își răscolește și se grăbi să spună :
— „Cum vii așa spre mine ? Eu nu sărut decît de
voie bună !

352 [938] Al tău a fost doar planul ca eu, sărmană fată,
Să fiu răpită jalnic și rușinos purtată
Ca roabă peste mare. Am suferit ocară ?
Voi suferi mai multă !“ Lingușitor Gerlinda
o-nconjoară.

353 [939] Ea salută voioasă fecioarele-ntristate.
Sosi mulțime mare de oameni din cetate,
Tocmesc mărețe corturi pe plaja mării-ntinsă
Cu funii de mătase pentru-a lui Hartmut oaste
neînvinsă.

354 [940] Mîini harnice descarcă din vase tot ce poartă
Corăbiile-ncărcate. Gudruna plînge-o soartă
Atîta de avană și prietenă se-arată
Doar cu Ortruna, blînda. E a lui Ludwig prea
cuminte fată.

355 [941] Pe țărmul cel de mare din zori și pînă-n seară
Mulțimea zăbovește. Gudruna plînge iară ;
Arareori obrajii, frumoșii, se usucă.
Vrea Hartmut s-o mîngîie ; dar jalea mai amarnic o
apucă.

356 [942] În inima Ortrunii nu încăpea mînia ;
Puteau s-o aibă alții. Ea-i trimetea solia
Iubirii fără margini și o făcea să vadă
Că-n țara cea străină, un suflet e în care să
se-ncreadă.

357 [943] Cu prinșii lor s-arată chiar omenoși normanii,
Căci simt cîtă durere închid în ei sărmanii.
Porniți din țara scumpă sînt azi pe-alt țărm de mare;
Iar hegelingii, bieții, întoarcerea o simt departe tare

358 [944] După odihnă bună (căci marea-nfuriată
Îi zdrumicase-atîta, cum n-au văzut vreodată),
Se-mprăştie armia lui Hartmut pe acasă;
Sînt unii tare veseli; pe alţii cruntă jale îi apasă.

359 [945] Şi craiul Hartmut pleacă acuma cu grăbire
Sus la castel. Gudruna află sălăşluire
În casa cea crăiască. (Acolo mult rămîne;
Mai mult decît vreodată ar fi dorit să stea pe mîini
străine.)

360 [946] Fecioara cea frumoasă şedea îndurerată
Acolo unde lumea spera încoronată
Să fie vreodată; iar Hartmut porunceşte
Ca toţi să i se plece. (Şi voia lui se şi îndeplineşte.)

361 [947] Gerlinda, a lui mamă, cam astfel glăsuieşte:
— „Cînd braţele Gudrunei—ea mult, zău, o doreşte—
S-or împleti de gîtul cel plin de tinereţe
Al craiului cel mîndru? Căci altfel e păcat de
frumuseţe!“

362 [948] Gudruna, cum aude, vorbește-ndurerată :
— „Crăiasa mea, în locu-mi, ai fi putut vreodată
Să iei de soț pe-acela, prin care grea durere
S-a prins de-un neam prea nobil ? Prin el nu pot să aflu mîngîiere !“

363 [949] Gerlinda spune : — „Omul e bine să primească
Cu voie tot ce soarta îi dă să-ndeplinească ;
De-aceea se cuvine să mi-l iubești, fetiță,
Căci veselă pe plete ți-oi așeza a noastră coroniță.“

364 [950] Gudruna mînioasă grăiește : — „Niciodată
N-o voi purta, crăiasă ! Sînt foarte întristată ;
Nu vreau să stau aice, ci toat-a mea dorință
Este să merg acasă, să-mi țin, cum vreau, a mea făgăduință !“

365 [951] Pe Hartmut, cînd aude, cuvîntu-l întristează.
Această vorbă aspră mai nici că vrea s-o crează.
Ci spune : — „Mi-e rușine s-o tot pețesc pe față,
Căci ea în schimb doar ură și mare oscîrbire îmi arată !“

366 [952] Vorbește către Hartmut Gerlinda rea și crudă :
— „Copiii fără minte se cresc de-o bună rudă,
De-o rudă înțeleaptă ; te rog s-o lași la mine
S-o-nvăț cum să vorbească și cum să facă tot ce se cuvine !“

367 [953] — „Cum să nu vreau, răspunde nemîngîiatul rege,
Ți-o dau s-o crești cu bine — ți-o las, se înțelege.
Sînt sigur că la urmă îi vei stîrpi trufia ;
Dar mult te rog, o, mamă, prin bunătate să-i ucizi mînia !“

368 [954] Gudruna cea frumoasă fu astfel juruită
Bătrînei, ca să fie temeinic pregătită
Pentru coroana țării. Fu mare-a ei mîhnire,
Cînd auzi această nespus de rea și tristă chibzuire.

369 [955] Și zgripțoroaica astfel grăiește către fată :
— „De nu vrei bucurie, durere ai îndată !
Să bagi de seamă bine și să muncești învață ;
În chemenată [1]-mi intri și focul mi-l aîți de dimineață !“

370 [956] Răspunde-atunci fecioara : — „Sînt gata la poruncă,
Din zori şi pînă-n noaptea pustie şi adîncă ;
Căci astfel, poate, soarta să uit de grijă-mi poartă,
Deşi acas-la mine n-am aţiţat nicicînd focul în vatră."

371 [957] Crăiasa rea îi zice : — „Ai să munceşti, vezi bine,
Cum n-au muncit de cînd sînt pe-acest pămînt regine.
Să-nfrîng, vreau semeţia cu care vii la mine ;
Cînd s-o crăpa de ziuă, voi despărţi pe prietene de tine !

372 [958] Te crezi prea mult ; dar lasă, am să te-nvăţ eu minte!
Prin muncă grea desigur vei deveni cuminte ;
Te voi lipsi de toate, de tot ce-i bun pe lume
Şi-aşa-ncăpăţînarea ţi-oi scoate-o, ştiu eu bine, de minune !"

373 [959] Porni atunci Gerlinda la Hartmut cu mînie,
Şi astfel îi vorbeşte : — „Pe cine vrei soţie ?
Pe fiica îngîmfată de crai, care la tine
Priveşte cu mîndrie ? Voi învăţa-o să se poarte bine!"

374 [960] Viteazul Hartmut zice : — „Oricum se poartă fata,
Te rog, iubită mamă, fii totdeauna gata
S-o îngrijești și-i spune tot vorbă drăgăstoasă !
Făcut-am rău ; deci dînsa nu poate să se-arate
prietenoasă !“

375 [961] Grăiește iar bătrîna : — „E mîndră peste fire
Și orice-ai face, boala nu are lecuire ;
Cu binele nu merge ! N-o iei, cred, de soție
Cu vorbe de blîndețe ! De-aceea vreau de frică să
mă știe !“

376 [962] Răspunde-atunci eroul cel bun și fără pată :
— „O, mamă, te rog foarte, s-o îngrijești pe fată
Așa cum se cuvine : ca nu cumva din ură,
Din inima-i rănită să vrea să izgonească-a mea
făptură !“

377 [963] Și pleacă supărată drăcoaica cea bătrînă
La fetele străine și fulgeră și tună,
Zicîndu-le : — „De-acuma să vă gătiți de treabă
Și la a mea poruncă să săvîrșiți tot ce doresc,
degrabă !“

378 [964] Şi fură despărţite sărmanele fecioare,
Stinghere-au stat o vreme, ca într-o închisoare ;
Şi cele ce o dată prinţese-aveau să fie,
Torceau fuior de lînă şi nu aveau cui plînge-a lor urgie.

379 [965] Torceau, ţeseau şi pînză sărmanele fecioare,
Care acasă-n tihnă trăiau ca flori la soare.
Şi dacă în castele coseau doar nestemate
Pe haine de mătase, aici făceau podvezi nenumărate.

380 [966] Acea care fusese la Curte cea mai bună
Căra crăiesei apă în zori de la fîntînă :
Era fecioara Hergart. Ades plîngea cu jale,
Că bine mai trăise şi-acum purta cu-amar zilele sale.

381 [967] Era printre fecioare o fată din Galiţa [1],
Ursita o trimise aici cu copiliţa
Lui Hagen. Ea odată a fost prinţesă mare,
Avea oraşe multe şi-o ţară cu întinse, largi hotare.

382 [968] Şi fiica de neam mare făcea acuma focul
Cu mîna-i mică, albă prin sobe, în tot locul,
În camera Gerlindei şi la femei de casă ;
Deşi slujea cu trudă, o vorbă bună n-auzea la masă.

383 [969] Ian ascultaţi minunea ce-a suferit copila :
Îndată, fără murmur (căci cine ştia mila ?),
Îndeplinea porunca argaţilor din curte.
Nu-i foloseau, sărmanei, chiar la nimic olaturile multe.

384 [970] Trei ani şi jumătate (vă jur că astfel este)
Sărmanele fecioare pliniră ca-n poveste
Cele mai grele treburi, pînă ce Hartmut vine
Din trei războaie grele şi le găseşte cum nu se cuvine.

385 [971] Eroul vrea să-şi vadă aleasa multiubită
Şi-ndată porunceşte să fie-aici poftită ;
Chiar după ochi văzut-a că rar avea mîncare
Şi bună găzduire ; iar Hartmut se-ntristă nevoie mare.

386 [972] Cînd i-a venit aproape, vorbi viteazul rege :
— „Cum este găzduirea și traiul cum îți merge,
De cînd lipsesc de-acasă ?“ Gudruna zise tare :
— „Slujesc să ai păcate, iar eu să-ndur rușinea cea mai mare“.

387 [973] Vorbește Hartmut : — „Mamă, ți-am spus care mi-i vrerea ;
Ți-am dat-o doar în seamă să-i ostoiești durerea.
De ce-ai făcut păcatul ? Gudruna, dragă mamă,
Voiam în țara noastră să uite de necazuri și de teamă.“

388 [974] Grăiește zgriptoroaica : — „Puteam s-o cresc mai bine
Copila răsfățată ? Zadarnic, vai de mine,
Mi-am dat silință mare cu bine să voiască
Pe tata și pe tine și pe noi toți să nu ne mai urască!“

389 [975] Răspunde Hartmut craiul : — „A suferit atîta !
I-am omorît în luptă mulți prieteni. Asta-i lupta !
E pui rămas de tată, căci Ludwig, știi tu bine,
Pe Hettel îl ucise : O vorbă-i poate iar trezi suspine!“

390 [976] Răspunde mama : — „Hartmut, adevărat ți-i graiul !
De-ar fi cu vorbe bune, sau să-i înăsprim traiul
Treizeci de ani, zadarnic ! N-am izbuti să vină
În patul tău de nuntă, chiar dacă tare-am bate-o fără
vină !“

391 [977] Și spune iar Gerlinda : — „Precum ceri, încerca-voi
Mereu pe plac să-i facem, nimica nu cruța-voi !“
Nu bănuia eroul cel dornic de iubire,
Că și mai rău vulpoaica se va purta, cu grea
năpăstuire.

392 [978] Se duce deci Gerlinda la fată și-o întreabă :
— „Te-ai răzgîndit, Gudruna ? De nu vei fi de
treabă,
Atunci, să știi, mare pedeapsă te așteaptă :
Cu părul tău vei șterge și scaune și bănci ! Fii
înțeleaptă !

393 [979] Odăile acestea ai să le ții curate
Pe zi de trei ori harnic cu mătura pe toate
Le cureți și în sobe ațîți devreme focul !“
Răspunde : — „Fac ce-mi cereți, chiar dac-ar fi să
curăț în tot locul.

394 [980] Doar să-mi iubesc în pace logodnicul!“ Iar fata
Cu multă voie bună pe toate le dă gata ;
De loc nu zăboveşte şi şapte ani într-una
Odihnă nu mai are. Vai, ce domniţă bună e Gudruna!

395 [981] Cînd nouă ani de chinuri se împlineau, gîndeşte
Preaînţeleptul Hartmut că nu se potriveşte
Cu-a lui menire mare nencoronat[1] să fie,
Căci doar era în ţară stăpînitor ; dar nu avea soţie.

396 [982] Se înturna din luptă cu-ntreaga lui suită
Victorios acasă, gîndind la-a lui iubită,
La dulcea lui Gudruna, atîta de frumoasă,
Pe care dintre toate şi-ar fi ales-o mîndra lui mireasă.

397 [983] Poruncă dă în grabă fecioara s-o aducă
(Drăcoaica de Gerlinda, în ura ce-o apucă,
N-o lasă niciodată să poarte mîndre rochii,
Dar tînguirea fetei n-o ia în seamă, ci îşi pleacă ochii.)

398 [984] Îl sfătuiră prieteni ce trebuie să facă
Pe fată s-o cîștige, cu ea să tot petreacă
Încîntătoare clipe de dulce desfătare,
De-o fi sau nu pe voia Gerlindei, care multă ciudă
are.

399 [985] Și pleacă, deci, cum prieteni l-au sfătuit îndată
S-o caute și-o află la ea în chemenată;
Îi zice cu-ndrăgire: — „Prințesă multiubită,
De mă voiești, coroana și toți ai mei te-or face
fericită!“

400 [986] Răspunde trist Gudruna: — „Curajul îmi lipsește
Să fac precum ți-i voia; Gerlinda mă urăște,
M-a chinuit atîta, încît în gînd nu-mi vine
Să te iubesc vreodată, căci pentru voi doar ură port
în mine.“

401 [987] — „Îmi pare rău de-aceasta, domniță! De-ți schimbi
gîndul,
Voi drege tot ce mama făcut-a“, zise blîndul
Erou din Matelane. Gudruna iar grăiește:
— „Nicicînd la tine, Hartmut, să știi că gîndul meu
nu zăbovește“.

402 [988] Normandul crai răspunde : — „Gudruna, știi prea bine,
Că țară și castele și toate țin cu mine —
Îmi stă ceva în cale, chiar azi de vreau, în casă
La mine să te-aducă *și altfel*, dacă nu vrei ca mireasă ?“

403 [989] Domnița supărată : — „Așa ceva îți place ?
Dar, drept să-ți spun, aceasta puțină grijă-mi face ;
Poate-ar avea și alți crai cuvîntul să și-l spună,
Cînd vor afla că fata lui Hettel are-o soartă-așa de bună !“

404 [990] — „Nu mă-nspăimîntă vorba ! răspunde Hartmut. Bine
Ar fi să-ți schimbi părerea, să te-nsoțești cu mine !
Ai fi crăiasă mîndră și aș avea cununa !“
Gudruna zice : — „Hartmut, zadarnică ți-i truda totdeauna !

405 [991] Prea bine știi izvorul amărăciunii mele.
Nu brațul tău puternic făcu atîtea rele,
Că m-a răpit de-acasă, cît oastea ta cea cruntă,
Care-a ucis atîția eroi strălucitori în aspră luptă.

406 [992] De-asemenea știi bine, ce grea mi-i amintirea!
Cum tatăl tău pe tata l-a omorît. Iubirea
Ce i-o purtam în viață mi-ar cere răzbunare
Și de n-aș fi femeie, la mine n-ai veni fără-de-apărare

407 [993] Cum aș putea, ia spune-mi, să mă-nsoțesc cu tine?
De altfel legea dreaptă mai spune că oricine
Să se mărite ține, bărbatul să-și aleagă;
Așa onoarea cere." Gudruna-avea în suflet jalea-ntreagă.

408 [994] Vorbește craiul Hartmut cu tremur de mînie:
— „Acum puțin îmi pasă cu tine ce-o să fie,
De vreme ce coroana nu vrei s-o porți pe plete!
Ai să găsești ce cauți; vor suferi și celelalte fete."

409 [995] — „Port bucuros povara, precum am mai purtat-o;
Voi roboti într-una (cu greu am învățat-o)
Pentru întreaga casă și-a ta suită mare;
Oricît m-apasă jalea, voi suferi durerea cu răbdare."

410 [996] Chemară-apoi la curte pe gingaşa Ortruna
Să facă încercare, căci, poate, cu Gudruna
Mai bine s-o-nţelege. Şi ea şi-a ei suită
O sfătuiesc să fie a craiului tovarăşă iubită.

411 [997] Şi către soră Hartmut iar se destăinuieşte ;
— „Te fac cea mai bogată, Ortruna, de voieşte
Prin tine buna fată să uite de durere
Şi plîngerea-i amară să n-o aud. Să-i faci tot ce-ţi va cere !“

412 [998] Domniţa drăgălaşă, Ortruna, blînd grăieşte :
— „O voi sluji, desigur, o voi sluji regeşte :
S-o fac să-şi uite jalea. Mă voi pleca-nainte
Eu şi-ale mele fete, ca şi o slujitoare preacuminte !“

413 [999] Gudruna, mîndra fată, voioasă-i mulţumeşte,
Că plină de iubire la dînsa se gîndeşte,
Cu ea să-mpartă greul. Credinţă-n schimb îi jură,
Căci în străini amare şi aspre clipe-n viaţă mai îndură.

EPISODUL XII (XXI)

CUM GUDRUNA TREBUIA SĂ SPELE RUFE

414 [1000] Ortruna o îmbie cu-olaturi și castele ;
Dar răspunzînd cu ciudă : — „Mă pot lipsi de ele !,
Primi pedeapsă aspră să spele rufe veșnic.
În acest timp îl bate pe craiul Ludwig craiul aprig Herwig.

415 [1001] Dar mai întîi Gudruna primește-o rugăminte :
Să meargă cu Ortruna, prințesa cea cuminte,
Să guste vinuri scumpe și dulce odihnire.
Vorbește-nstrăinata : — „De loc nu vreau coroană
și mărire !

416 [1002] Prea bine știi, o, Hartmut, că sînt făgăduită
Cu jurămînt puternic să fiu căsătorită
Cu Herwig multiubitul. Și chiar de-ar fi să moară,
Nu mă-nsoțesc cu altul ; nici dragoste nu vreau a
doua oară !“

417 [1003] Grăiește craiul Hartmut : — „De Herwig nu ai parte !
Nimic nu ne dezleagă decît doar cruda moarte !
De sora mea Ortruna vei fi bine-ngrijită ;
Iubirea ei va face să-ți ostoiască inima rănită !“

418 [1004] Spera sărmanul Hartmut că aspra-i cerbicie
Se va muia prin fapte de bună prietenie,
Ce sora sa Ortruna Gudrunei-i va aduce ;
Nădăjduiau că-o dată vor izbuti obrajii să-i usuce.

419 [1005] Dintr-u'nceput Gudruna pe toate le primește ;
Pe gingașa Ortruna din inimă-ndrăgește ;
Obrajii se-nroșiră de traiul bun ce duce ;
Dar planul nu și-l schimbă : la dragul ei gîndește
trist și dulce.

420 [1006] Cînd Hartmut cu iubire-i vorbea ades Gudrunei,
Nu-i ostoia durerea. Nici dragostea Ortrunei,
Nici fetele, cu care se-afla-n străină țară,
N-o mîngîiau. Ce-adesea își arăta simțirea ei amară !

421 [1007] Și o făcu atîta, cît îl mîhni pe rege,
Care-i grăi cu vorbe cam aspre, se-nțelege :
— „Domnița mea, cred însă că mă măsor prea bine
Cu Herwig ; de aceea cuvintele ce-mi spui nu-s
pentru mine !

422 [1008] Dacă le lași, trăi-vom mult bine împreună,
Căci m-a durut adesea, frumoasa mea stăpînă,
Cînd nedreptate crudă ai suferit la mine,
Deși avan ți-i gîndul, crăiasă vreau să-mi fii, și
fi-va bine !“

423 [1009] Plecă sărmanul Hartmut și pe ai săi îi roagă
Să-și pună, pentru țară, osîrdia întreagă,
Căci se gîndea cu grijă: «Sînt dușmănit amarnic.
Mai știi ce se întîmplă? Iar nenorocul este-adesea darnic.»

424 [1010] Gerlinda pune iarăși la muncă pe Gudruna.
Răgaz de loc nu-i lasă, ci vrea întotdeauna
S-o vadă cum lucrează; dar asta nu se cade
La crai să se întîmple; norodului povoara i se șade.

425 [1011] Bătrîna zgripțoroaică vorbește cu mînie:
— „Vreau fata Hildei mîndre să mă slujească! Fie,
Căci prea se tot fălește cu încăpățînare
Că este credincioasă! Să facă treabă fără de cruțare!“

426 [1012] Iar nobila Gudruna: — „Nu mă codesc la treabă;
Ci vreau ca zi și noapte odihnă să nu aibă
Aceste mîini, stăpîno! De dragu-mi fiind departe,
Supusă sînt cu totul nedreptei și amarei mele soarte!“

427 [1013] Gerlinda rea-i răspunde : — „De mîine dimineaţă
La ţărm spăla-vei rufe, pe ploaie şi pe ceaţă,
Nu numai pe-ale mele, ci, fără osebire,
La slugi. E vai de tine de stai o clipă doar în lenevire!“

428 [1014] Gudruna preasupusă : — „Crăiasă multbogată,
Poruncă dă chiar astăzi să mă înveţe-o fată
Cum rufele se spală ; nu caut bucurie,
Ci, dimpotrivă, jale : aceasta partea mea aici să fie !“

429 [1015] Poruncă dă Gerlinda unei femei s-o-nveţe
La ţărm să ducă rufe şi fără de blîndeţe
S-o pună să le spele. Amare griji de-acuma
Încep s-o năpădească. (Prea mult o chinuieşte pe
Gudruna !)

430 [1016] Învaţă înaintea palatului lui Ludwig ;
Sluji aşa de bine, munci atît de trudnic,
Încît mai albe rufe nu se aflau în ţară ;
Cum îi plîngeau de milă fecioarele, văzînd aşa ocară!

431 [1017] Era printre acestea o principesă mare.
Se tînguia cu-atîta amar și înfocare,
Că plînsul celorlalte părea ca vîntul serii,
Cînd și-a văzut stăpîna spălînd chircită jos, la țărmul mării.

432 [1018] E Hildeburg, prințesa. Vorbește credincioasa :
— „Amară suferință și viață-anevoioasă
Purtăm din greu noi toate care-am plecat din țară :
Dar nobila Gudruna să spele rufe ? Doamne, ce ocară !"

433 [1019] Gerlinda află-acestea și aspru-o dojenește :
— „Dacă nu vrei să spele stăpîna ta, poftește
Și-i ia asupră-ți lucrul !" — „O, de-aș putea, regină,
N-aș sta de loc pe gînduri !" răspunde Hildeburg zîmbind senină.

434 [1020] — „Te rog, fii milostivă, mărita mea stăpînă,
Să n-o lași singurică ! E fiică de regină ;
Și eu sînt principesă ; dar nu stau la-ndoială
Să spăl cu ea alături ; o fac fără codire, nici tocmeală!

435 [1021] Mi-i milă de Gudruna, căci soarta altădată
I-a dat cinstire mare și-acuma, biata fată,
Amarnic pătimește. Strămoșii ei, regină,
Au fost toți crai puternici; vreau s-o ajut pe cea
fără de vină."

436 [1022] Răspunde-atunci Gerlinda: — „Nu cred să-ți meargă
bine!
Pe vînt și pe furtună, pe-omătul care vine,
În iarna cea geroasă, la țărm grăbind să mergeți,
Cînd ați dori la vatra cea caldă și plăcută să petreceți!"

437 [1023] Și Hildeburg așteaptă să cadă neagra noapte;
Se duce la Gudruna; cu ea durerea-mparte;
În chemenată șade mult timp și-mpreunară
Ostoitoare lacrimi pentru-a lor soartă crudă și amară.

438 [1024] Vorbește preafrumoasa ce Hildeburg se cheamă:
— „La inimă mă arde durerea-ți fără seamă;
Rugat-am pe bătrîna-ndrăcită să mă lase
Să spăl cu tine rufe, jos pe nisipul mării furioase."

439 [1025] Răspunde-nstrăinata de ţară : — „Răsplătească-ţi
Cel milostiv această purtare creştinească !
De vei spăla cu mine, amarul ne va trece ;
Împărtăşită jalea, cu inima uşoară vom petrece !“

440 [1026] Avînd îngăduinţă la ţărm rufe să poarte
Cu cea multîntristată, îndurerate foarte
Porniră spre nisipul cel ud la ţărm de mare.
Munceau şi celelalte ; dar munca lor e prea
istovitoare.

441 [1027] Prietenele toate, cînd astfel le văzură
Spălînd la ţărm de mare, să plîngă începură.
Cu toată aspra muncă ce-aveau să-ndeplinească,
Plîngeau pe cele două a căror muncă-i prea
neomenească.

442 [1028] Ţinu-ndelungă vreme (sînt toate-adevărate !)
Această grea osîndă ; cinci ani şi jumătate.
Spălau la toţi ostaşii lui Hartmut rufe grele
Cu ochii tot în lacrimi. Mai rar femei să sufere ca ele!

EPISODUL XIII (XXII)

CUM HILDA TRIMITE OASTE DUPĂ FIICA EI

443 [1029] Dar să lăsăm povestea cu bietele fecioare
Și să vedem acasă ce se întîmplă oare ?
Crăiasa Hilda, mama, tot chibzuia într-una,
Cum ar putea s-o scape din țara cea străină pe
Gudruna.

444 [1030] Poruncă dă să-i facă vreo opt corăbii bune
Și douăzeci și două de bărci — așa se spune —
Puternic încheiate ; oștirea care-ncape
Se va grăbi odată spre țărmuri depărtate peste ape.

445 [1031] Vreo patruzeci de vase plutesc curînd pe mare ;
Privirea-i se desfată. Așteaptă adunare
De oști nenumărate ; mai strînge și merinde
Așa, de unde poate ; ostașii-și răsplătește dinainte.

446 [1032] Sosește clipa-n care, pe marea liniștită,
Doreau să plece grabnic spre doamna lor iubită,
Ce-așteaptă lungă vreme în muncă necurmată,
Iar Hilda pregătește frumoase haine solilor îndată.

447 [1033] Vreo unsprezece zile trecură. Vremea vine
Cînd oastea este gata îndată să-i răzbune
Pe Hettel și pe Hilda. Crăiasa soli trimite,
Pe prieteni să-i vestească, să plece spre Normandia
mai iute.

448 [1034] În primul rînd la Herwig se duc în grabă solii,
El, cel dintîi, să afle, s-adune luptătorii
Care-au jurat odată cumplită răzbunare
Acelor care-n țară-au lăsat părinți în mare întristare.

449 [1035] Iar solii doamnei Hilda ajung curînd în țara
Lui Herwig care știe de ce-au venit ; iar seara
Le iese înainte, ca prieteni îi primește
Urîndu-le mult bine. Ca pe ai Hildei soli el îi ciinstește.

450 [1036] — „Prea bine știi, o, Herwig, ce-a fost jurat odată
Poporul, hegelingii : s-o scape iar pe față,
(Iar doamna noastră Hilda în tine se încrede)
Căci lungă este vremea de cînd s-a-nstreinat și n-o
mai vede !“

451 [1037] Iar Herwig glăsuiește : — „Cunosc destul durerea
Stăpînei voastre. Hartmut mi-a zădărit iubirea.
Gudruna nu-l voiește, căci m-a ales pe mine —
De-aceea greu trăiește, ba și-a pierdut și tatăl. Nu
e bine !

452 [1038] Să spui stăpînei tale că gata sînt îndată!
Nici eu nu pot să sufăr, cum nobila ei fată
Şi dulcea mea soţie la Hartmut este roabă;
Mai mult decît oricine doresc curînd să ne-apucăm
de treabă.

453 [1039] Să-i spui că într-o lună plecăm voioşi, călare,
Spre hegelingi cu oaste de trei mii şi pe mare
Vom îndrepta oştirea!" În grab-se despărţiră
Ai Hildei soli prea vrednici şi către ţara lor din nou
porniră.

454 [1040] Viteazul Herwig iute începe pregătirea
Cu cei cu care-adesea îşi înfrăţea oştirea.
Era un ger năprasnic, cînd le trimise carte
La luptă să se-adune, căci toţi luptau nepăsători de
moarte.

455 [1041] Nevoia doamnei Hilda era cu mult mai mare;
Trimise n Danemarca solie rugătoare
Să nu mai zăbovească eroii-n a lor ţară;
Pe nobila Gudruna acasă vrea s-o vadă grabnic iară.

456 [1042] Să-i spună și lui Horand, ca să-și aduc-aminte,
Că este văr cu Hettel ; să vină mai-nainte
Cu oaste ; să se-ndure de fiica ei iubită,
Căci moare mai degrabă de nu va fi cu Herwig
însoțită.

457 [1043] Vorbește-atuncea Horand : — „Stăpînei să-i răspundeți
Că voi spăla ocara ! Și iarăși să-i mai spuneți
Că vin cu toată oastea să lupt cu-nverșunare ;
Veți auzi de-acuma pe mulți dușmani plîngînd în jale
mare.

458 [1044] Și să-i mai spuneți doamnei că zăbovirea-i scurtă.
Grăbesc spre ea îndată, că inima-mi de luptă
E însetată foarte și că aduc cu mine
Vreo zece mii de oameni, danezi ce știu să lupte
foarte bine."

459 [1045] Se închinară solii și spre Waleis plecară.
Pe Morung cu oștirea acolo îl aflară.
Eroul îi salută cu mare bucurie
Și-n fortăreață iute spre bună ospeție îi îmbie.

460 [1046] Irold, eroul, spune : — „Primit-am veste bună,
Ca-n săptămîna şaptea să fiu la-a mea stăpînă ;
De-aceea cu voi astăzi voios mă-ndrept călare
Spre hegelingi, cu oastea ce-am strîns pentru a lor ajutorare."

461 [1047] În ţara Holstein Morung trimite-ndată veste,
Că doamna Hilda cere oştire şi că este
Plecarea pregătită, departe peste mare.
Solia o primeşte danezul Frute, cel cu braţul tare.

462 [1048] Vorbeşte cavalerul : — „Cu bucurie mare
Primesc să plec. Jurat-am să ne-ndreptăm pe mare
Către normanzi cu oaste. E bine vremea-aleasă ;
Să-i împlinim dorinţa, Gudruna să se-ntoarne iar acasă !"

463 [1049] Şi Wate din Stormarna, eroul fără frică,
Deşi despre acestea nu i s-a spus nimică,
Făgădui să vină cu ce-o putea s-adune,
Tot cavaleri destoinici, pe plac să-i facă nobilei stăpîne.

464 [1050] Toţi se sileau să plece cît mai curînd pe mare.
Mii de eroi adună viteazul Wate, care
Cu veri şi bravi tovarăşi se duce să-l pîndească
Pe Hartmut, craiul mîndru, ce ştie pe cei prinşi să-i chinuiască.

465 [1051] Sărmanele fecioare trăiau amare zile,
Muncind pentru Gerlinda. Era printre copile
O fată Herigarda ; ea îndrăgea în taină
Pe-al craiului paharnic. Visa, pesemne, biata, vreo coroană.

466 [1052] Plîngea pentru aceasta Gudruna cu mîhnire.
Purtarea fetei-aduse destulă păgubire,
Căci nu voia să-mpartă cu ele suferinţa.
Va pedepsi Gudruna peste puţin amarnic necuviinţa.

467 [1053] Eroii noştri harnici munceau fără-ncetare
Precum v-am spus ; dar munca n-aduce spor prea mare
La hegelingi : de-aceea cu toţii sfătuiră
La Ortwein să trimită ; soli mulţi spre dînsul repede porniră.

468 [1054] Pe fratele Gudrunei din a Ortlandei ţară
Îl află solii grabnici pe o cîmpie-afară,
Lîngă o-ntinsă apă, bogată-n păsări rare,
Vînînd cu şoimii ; nimeni nu-l întrecea la-această
vînătoare. [1]

469 [1055] Văzînd pe soli, îndată dorinţa lor ghiceşte :
— „Vin, cavaleri, acolo ; desigur porunceşte
Ceva crăiasa Hilda. Eroi cu braţul tare,
Ea pare că ne mustră, că stăm de-atîta vreme-n
aşteptare !“

470 [1056] Lăsînd să-i zboare şoimii, grăbeşte să primească
Pe oaspeţi cu plăcere ; dar cum să nu-l mîhnească
Vestirea lor cea tristă îndată-mpărtăşită,
Că tot mereu crăiasa cea nobilă şi bună stă mîhnită ?

471 [1057] Solia şi-o-mpliniră întocmai, cu credinţă.
Întreab-apoi pe Ortwein, cînd este cu putinţă
Să vină cu oştire, să plece-apoi pe mare
Cu hegelingii, dornici crăiesei lor să-i dea ajutorare ?

472 [1058] Vorbește craiul Ortwein : — „Văd bine, ai dreptate !
Pleca-voi cu oștire cu rînduri lungi și late
De oameni plini de suflet, în număr cît mai mare,
Chiar dacă știu că nimeni întoarcere acasă nu mai are !“

473 [1059] Și iată că din cele mai depărtate locuri
Pornesc pe cai sălbatici în mîndre, falnici jocuri
Eroii care Hildei bun sprijin juruit-au ;
Șaizeci de mii, ba, poate, chiar și mai mulți la lupta
grea pornit-au.

474 [1060] Veni și Morung care avea pe-ntinsa mare
Vreo șaizeci de corăbii frumoase-ncăpătoare.
Oricîtă oaste-n ele ar fi putut să-ncapă,
O cîrmuia de dragul Gudrunei să pornească peste apă.

475 [1061] Sosiră din Ortlanda corăbii înțesate ;
Erau împovărate cu haine, cai, bucate.
Hei ! Coifurile mîndre cum străluceau la soare !
Duceau podoaba mîndră a oștilor de luptă doritoare.

476 [1062] Mormanul greu de scuturi dădea a înțelege
Cîți cavaleri sînt gata să-nfrunte pe un rege
Și care-i vor aduce crăiesei Hilda fata.
Erau mulțime mare ; vreo șaptezeci de mii de luptă gata.

477 [1063] Crăiasa Hilda-ndată la curte îi primește
Cu multă bunătate. E veselă, zîmbește.
Ea, trista, fără zîmbet, la fiecare-n parte
Celor aleși dă haine, cum doar la crai de-acestea se împarte.

478 [1064] Corăbiile Hildei stau gata de pornire ;
A doua zi la luptă de s-ar fi dus, oștire
Mai bine pregătită cu greu putea să fie ;
Dar ea plecarea-amînă, pînă ce oastea fără lipsuri știe.

479 [1065] Poruncă dă să ducă armurele-n corăbii,
Mai pune scuturi bune și lucitoare săbii
Și platoșe de zale, cinci sute și mai bine,
Așa ca să întreacă, pentru eroi, să aibă orișicine.

480 [1066] La ancore așază otgoane de mătase ;
Iar vintrele se mișcă în unduieri frumoase.
Așa aveau să plece la luptă hegelingii
S-aducă pe Gudruna, încrezători în zilele izbînzii.

481 [1067] Dar ancorele, credeți, erau din fier bătute ?
Din clopote turnate, așa erau făcute
Precum se povestește ; legate cu alamă
Ca de magneții [1] mării, eroii vrednici să nu ducă teamă.

482 [1068] Frumoasa Hilda multe paftale aurite
Lui Wate-i dă și celor ai săi ; în schimb jertfite
Vor fi vieți multe, multe, cînd el avea să scoată
Din tarea fortăreață fecioara cea atît de-ndurerată.

483 [1069] Pe cei din Danemarca crăiasa-acum îi roagă :
— „În multe lupte grele v-ați pus inima-ntreagă.
Vă mulțumesc ca vrednici eroi ; un iureș vine,
În care cer stindardul să mi-l urmați așa cum se cuvine !“

484 [1070] Ei zic : — „Stegarul cine-i ?“ — „E Horand, cavalerul,
Cel neclintit în luptă, cum neclintit e cerul.
Este nepot lui Hettel ; de-aveți în el credință,
Nu șovăiți, ci mergeți ; vă duce drept la mare biruință.

485 [1071] Pe-al meu mezin vă rog iar, să nu-l lăsați în trudă,
Eroi ce:caţi în lupte, căci vîrsta-i este crudă !
A douăzecea oară privește primăvara ;
Feriți-l de primejdii și luați-mi de pe inimă povara !“

486 [1072] Că bucuroși vor face-o, ușor făgăduiră ;
— „Nevătămat se-ntoarce acasă“, juruiră ;
Doar de va ține seamă de-a lor povățuire.
(În vorba-aceasta Ortwein de loc nu-ntrezărește vreo jignire.)

487 [1073] Un du-te-vino-ncepe spre mare să se-arate,
Era minune, credeți ! ce se vedea departe.
Gătită era treaba ; își pregăteau plecarea :
— „Să vă-nzilească cerul ! se roagă Hilda, El e îndurarea !“

488 [1074] Plecau cu oastea mîndră și mulți orfani de tată,
Părinții să-i răzbune, pe dușmani să mi-i bată.
Plîngeau sărmane mame cu lacrimi mult amare,
Neștiind : se-ntorc feciorii, sau vor cădea în lupta asta mare ?

489 [1075] Dar n-au putut în suflet prea mult jalea s-o poarte
Și nici feciorii mîndri să plîngă nu se cade ;
Porniră deci în cîntec și veselie mare ;
De la corăbii, iată ! se-nalță tot cîntări de-mbărbătare.

490 [1076] Dac-a trecut amara și cruda despărțire,
Vedeai pe la ferestre, cu umedă privire,
Femei îndurerate, cu ochii petrecîndu-i,
De sus, din chemenate, din tainicul castel lung urmărindu-i.

491 [1077] Catargele trosniră ; prielnic vînt adiie ;
Larg vintrele se umflă ; iar marea îi îmbie.
Plecau feciorii mîndri renume să găsească,
Prilej aveau acuma ; mulți vor muri de moarte vitejească.

492 [1078] Ce s-a-ntîmplat în urmă, nu pot lungi povestea ;
Vă spun doar că eroul din Karadé, la vestea
Că toţi pornesc, le iese întru întîmpinare
Cu zece mii de oameni, toţi sprinteni şi viteji nevoie mare.

493 [1079] Pe Wülpensand, un ostrov, eroii hotărîră
Drept staniște să facă şi-acolo poposiră.
O mică mănăstire dintre copaci s-arată
Cu mari averi (tot daruri de pretutindeni) este înzestrată.

494 [1080] De pe corăbii multă mulţime se coboară ;
Iar craiul din Morlanda din barca lui uşoară
Vreo douăzeci şi patru de bărci aici conduce
Cu oameni şi merinde. Atîtea daruri nimeni nu aduce.

495 [1081] Corăbiile iarăşi pornesc pe-ntinsul mării.
Începe însă-ndată, la coborîrea serii,
O luptă-nverşunată cu valuri spumegate.
Ce-au izbutit, ia-mi spuneţi ! că l-au urmat pe Frute şi pe Wate ?

496 [1082] Şi s-a scornit deodată un vîjgărău de vînturi
Şi tot spre larg îi poartă, urlînd, ciudate cînturi.
Cu mii de funii groase nu dau de fundul mării;
Chiar cei mai bravi dintr-înşii plîng lacrimi calde-n
groaza disperării.

497 [1083] La Givers [1], lîngă munte, scurt oastea se opreşte
Cu ancorele bune. Aceasta nu-i fereşte
De-ascunşi magneţi din marea numită-Ntunecată.
Catargurile-nalte şi tari se-ncovoiară deodată.

498 [1084] Cînd pretutindeni plînset şi vaiete răsună,
Tună bătrînul Wate: — „În valuri! În furtună
Zvîrliţi fără de teamă a ancorei povară!
Cunosc atîtea lucruri, pe care voi le-aflaţi întîia oară.

499 [1085] În locu-acesta, unde azi rătăcit-am calea,
E Marea-Ntunecată. Ce, nu cunoaşteţi marea?
Povestea ne arată că e o-mpărăţie
În muntele din Givers, cu oameni ce trăiesc de-o
veşnicie.

500 [1056] Atîta-i de bogată această mare țară,
Că tot nisipul mării argint e scos afară.
Cu el clădesc palate. În loc de cărămidă
Pun bulgări mari de aur, în zid averi de basme să închidă.

501 [1057] Am auzit — o, Doamne, mă-ncred puterii tale! —
Că acel om pe care magneții-l trag din cale,
Dacă așteaptă vremea, cînd alt vînt se stîrnește,
Acasă poate duce atîta aur, cît nu-i trebuiește.

502 [1058] De-aceea: — „Hai la masă și s-așteptăm norocul!
Grăi istețul Wate, poate afla-vom locul
De unde să luăm aur cît în hambare-ncape,
Acasă să ni-l ducem, cînd vom pluti din nou pe-ntinse ape!"

503 [1059] Danezul Frute zice: — „Pîn-nu se liniștește
De tot întinsa mare, nimic nu se urnește —
(O jur cu strășnicie!) — de lîngă negrul munte.
Cînd vînturi priincioase se vor stîrni, eu voi porni în frunte!"

504 [1090] Creştinii intonează rugări evlavioase.
Corăbiile prinse rămîn neputincioase
Vreo patru zile-mi pare ; ba, poate şi mai bine ;
Nu se urnesc de teamă şi hegelingii-aşteaptă vînturi bune.

505 [1091] Grea ceaţă se ridică mai sus ca altă dată ;
Iar valurile-înalte se potolesc îndată.
Primejdia se duce ; sus soarele zîmbeşte —
Vînt din apus se iscă ; iar marea lor durere se-ogoieşte.

506 [1092] Într-una suflă vîntul şi de la munte-i duce
Vreo douăzeci şi şase de mile ; unul zice
Că mîna milostivă a Domnului se vede.
Nici Wate avuţia temuţilor magneţi acum n-o crede.

507 [1093] Curînd ajung la locul cu valurile repezi ;
Blînd soare le zîmbeşte ; în stropii reci şi umezi
Îngroapă griji amare. Norocul le priieşte,
Căci vînturi le trimite ; iar flota spre normanzi călăuzeşte.

508 [1094] Dar, iată, supărarea iar inimile prinde!
Pereții din corăbii trosnesc și înainte
Cu greu pornesc eroii pe zdrumicata mare.
Vorbește Ortwein: — „Doamne, ce scump plătim
rîvnita-ne onoare!“

509 [1095] Un matelot grăiește: — „Vai mie! Zău, mai bine
Să fi rămas la Givers mort, căci e rău de mine!
Ne părăsește soarta, eroi fără de frică,
Burzuluită-i marea; talazuri grele către cer ridică!“

510 [1096] Danezul Horand zice: — „Curaj, eroi, știu bine
Că vîntul care suflă dinspre apus ne vine,
Și pagubă n-aduce“. Ce mare bucurie
Pe cei din Karadine, de la ostași la crai, pe toți învie!

511 [1097] Eroul Horand iute sus de catarg s-agață.
Privește-n depărtare spre zarea prinsă-n ceață
Și strigă către oaste: — „Stați liniștiți, odată!
Aproape este țara spre care nava noastră se
îndreaptă!“

512 [1098] Poruncă dă să lase jos vintrele ; îndată
Văd cum un munte falnic în zare se arată.
La poale se întinde pădure deasă, neagră.
Le poruncește Wate îndată într-acolo-acum să meargă.

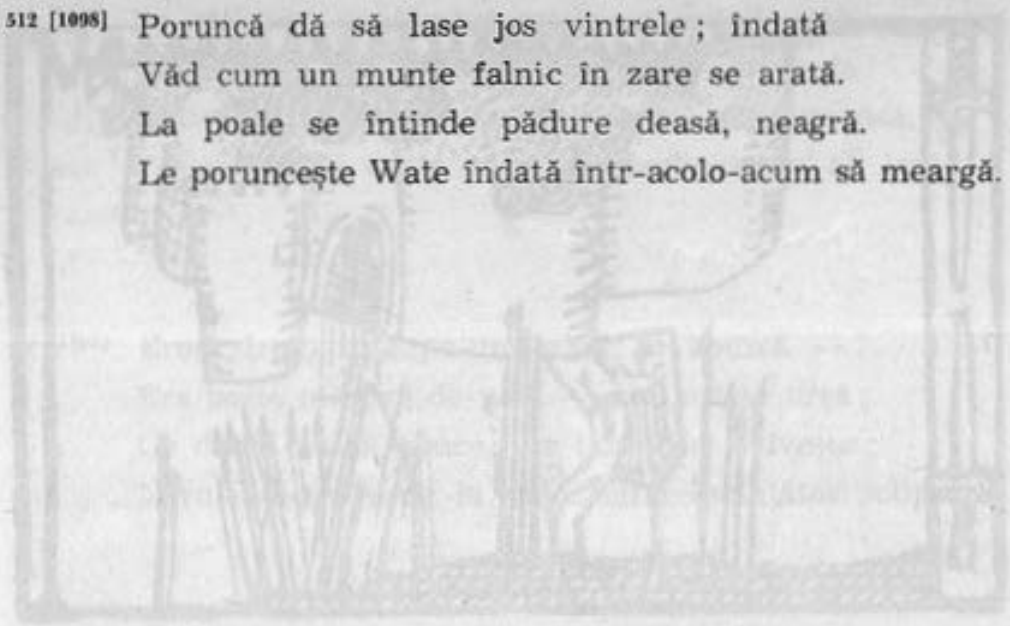

EPISODUL XIV (XXIII)

CUM HEGELINGII AU AJUNS IN PORT ŞI AU DEBARCAT IN NORMANDIA

513 [1099] Se-ndreaptă flota-ntreagă spre-mpăduritul munte,
Eroii viclesugul îl folosesc cuminte :
Toţi ancorele grele le-aruncă-n fundul mării
Şi intră în pădure, unde se-ascund pîn-la ivirea serii.

514 [1100] Se odihnesc pe țărmul ascuns al mării. Iată,
Că printre brazi izvoare în șopot se arată
(Curgînd din munți) cu apă curată și spumoasă.
Peste trudita oaste plăcută veselie-acum se lasă.

515 [1101] Eroul Irold iute pe-un arbor se aburcă —
Era peste măsură de-nalt — sus, sus se urcă ;
Ce drum au să apuce, jur împrejur privește ;
Normandia o vede la soare cum încîntător sclipește.

516 [1102] — „O bucurie, prieteni ! eroul tînăr spune,
Văd șapte mari castele ca șapte mari cunune ;
De-o vrea norocul mîine vom fi pe la amiază
În a lui Hartmut țară. Nu s-a gîndit să pună nici
o pază."

517 [1103] Istețul Wate strigă : — „La țărm acum să puneți
Armuri și scuturi, spade ! Argaților le spuneți
Să nu stea fără treabă ! Să-ncerce caii iute
Și coifurile lucii și zalele din bun oțel făcute !

518 [1104] Şi dacă vreunul n-are o haină potrivită
Cu-ntreaga lui armură, la mine să trimită!
Cinci sute scuturi bune am de la doamna noastră,
Şi bucuros sînt, dacă le-mpart la cavaleri de seama
voastră!"

519 [1105] În grabă mînă caii spre ţărmul jos al mării;
Scot pături moi şi groase pentru răcoarea serii.
Argaţii, cavalerii, încearcă fiecare
Ce cai doresc, căci este ciairul lor îndeajuns de mare.

520 [1106] În lung şi lat pe ţărmul cel nisipos îi joacă;
Dar au şi cai de-aceia cari nu vor să facă
Un salt măcar, de leneşi şi ţapeni ce se-arată.
Atuncea porunceşte prea asprul Wate groapă să le facă.

521 [1107] Curînd aprind mari focuri. Mîncare, băutură
Şi tot ce-i bun la trudă, îndată desfăcură
Pentru ostaşii vrednici, înstrăinaţi de ţară,
Care ştiau, sărmanii, c-aşa ceva curînd nu află iară.

522 [1108] Pînă în fapt de ziuă eroii se-odihniră
Cînd Wate, Frute, Ortwein aparte sfătuiră
Pe ţărmul cel de mare, pustiu, pe-o muchie joasă,
Cum să plătească celor ce-au pustiit castelele de-acasă.

523 [1109] Ortwein îşi dă părerea : iscoade să trimeată,
Ce tupiluş să meargă, să afle despre fată.
Gudruna, sora dragă, să vadă de trăieşte
Şi fetele de-asemeni. — „Cîn-i mă gîndesc chiar gîndul
m-amărăşte !“

524 [1110] Pe cine să trimeată, pun îndelung la cale,
Să le aducă vestea despre cumplita jale
Ce-a suferit Gudruna şi unde se găseşte ;
În taină însă totul, căci într-altfel duşmanu-l dibuieşte.

525 [1111] Vorbeşte-atuncea Ortwein, eroul fără teamă :
— „Vreau să fiu solu-acela, căci sîntem dintr-o mamă —
Gudruna şi cu mine — ; doar soră scumpă-mi este ;
De-aceea cred că nimeni ca mine să mi-o scape
nu-ndrăzneşte !“

526 [1112] Răspunde Herwig : — „Bine, mă duc și eu cu tine !
Muri-vom împreună, sau o scăpăm cu bine !
De-ți este ție soră, mi-i mie juruită
Să-mi fie bună soață ; țin mult s-o scap, căci e nefericită !“

527 [1113] Dar Wate cu mînie : — „Ar fi copilărie,
Eroi aleși, să faceți această nerozie !
Vă sfătuiesc din suflet ! Nu fiți cu supărare !
Că de vă prinde Hartmut, vă duce sigur la spînzurătoare !“

528 [1114] Răspunde Herwig : — „Wate, acum ce-o fi să fie ;
E vorba de un prieten, iar nu de nerozie.
Cu Ortwein merg, de este sau de nu este bine,
Pe nobila Gudruna s-o liberăm din multele-i suspine!“

529 [1115] Find hotărîți să meargă în greaua lor solie,
Eroii-adună prieteni și oameni din ordie
Și-i roagă să nu-și uite de jurămînt, pe care
L-a fost rostit odată ritos și cu credință fiecare.

530 [1116] — „Mă-ncred în voi, cuminte eroul le vorbește,
De ne-o simți dușmanii și Hartmut ne robește,
Pămînt, castele vindeți! Dați bani de liberare,
Și-n inimile voastre nicicînd să nu se-așeze întristare!

531 [1117] La despărțire, prieteni, vi le mai spun acestea:
De nu ne vom întoarce, sau de vă vine vestea
C-am fi căzut în luptă, rușinea să o ștergeți;
Cu sabia în țara dușmanului fără cruțare mergeți!"

532 [1118] Drept chezășie mîna le-o dau toți cavalerii
Și jură că acasă, de dragul revederii,
Nu vor porni, oricîtă avea-vor bucurie,
Pînă n-aduc în țară pe fete și pe-a craiului soție.

533 [1119] Cei credincioși pe fețe au toți lacrimi amare,
Căci se temeau de Ludwig și aspra-i răzbunare;
De ce nu pot acuma pe alți soli să-i trimită!
Și se gîndeau ostașii: pe bieții crai, vai, cine îi ajută?

534 [1120] Întreaga zi cu sfatul așa au petrecut-o ;
Iar soarele-și ascunde lumina lui plăcută
Spre seară, după norii cei deși dinspre Gulstrate[1] ;
De-aceea solii noștri așteaptă dimineața să se-arate.

EPISODUL XV (XXIV)

CUM AFLA GUDRUNA DE SOSIREA LUI ORTWEIN ŞI HERWIG

535 [1121] Ia să lăsăm acuma eroii, iar povestea
Să spună ce ruşine pe fete-a fost, la vestea
Că vin ai lor de-acasă, căci trebuiau într-una
La ţărmul mării-ntinse să spele Hildeburga şi
Gudruna !

536 [1122] În zi de post, l-amiază, o pasăre pe mare
Plutea spre țărm. Gudruna îi pune întrebare :
— „Ce milă mi-i de tine, o, pasăre măiastră,
Că vii din depărtare pe frig ; dar ce te-aduce-n partea noastră ?“

537 [1123] Cu glas de om răspunde arhanghelul îndată :
— „Sînt sol trimis de Domnul aicea, mîndră fată ;
Și de mă-ntrebi, la toate îți voi răspunde bine,
Ce fac ai tăi prieteni și vești aduc de-acasă de la tine !“

538 [1124] Cînd nobila fecioară aude vocea, mare
I-a fost mirarea. Vede și nici nu dă crezare
Că vine de pe apă de la sălbătăciune,
Căci vocea era clară ca glasul omenesc în rugăciune.

539 [1125] Arhanghelul îi zice : — „Sărmană fără țară,
Ferice-o fi de tine, de-ntrebi a doua oară
De prieteni și de rude, căci sînt trimis la tine
De Dumnezeu din ceruri să-ți prevestesc întoarcere cu bine.“

540 [1126] Gudruna îngenunche și mîinile-mpreună
Cruciș pe piept și cheamă pe prietena ei bună,
Pe Hildeburg, și-i zice : — „Norocul ne zîmbește !
Ce mare fericire ! De-acuma jalea noastră se
sfîrșește !“

541 [1127] Vorbește iar : — „Arhanghel, pentru că vii la mine
Trimis din cer să mîngîi, să-ndepărtezi suspine,
Răspunde-mi, sol de pace, dacă-mi aduci o veste :
E moartă doamna Hilda, care-a Gudrunei bună mamă
este ?“

542 [1128] Răspunde-ndată solul : — „Mărturisesc : trăiește
Și am lăsat-o bine, văzînd cum pregătește
Oștire numeroasă — cum n-a trimis vreodată
Vreo văduvă sau rudă, de dragul tău, mult întristată
fată !“

543 [1129] Fecioara iar întreabă : — „Sol strălucit, mai spune,
— Te rog să nu te superi — vești rele sau vești bune
Despre Ortwein din țara Ortlandei și grăiește
Ceva și despre Herwig, iubitul meu logodnic, de
trăiește ?“

544 [1130] Slăvitul sol răspunde : — „Prea bucuros, fecioară,
Răspund că sînt în viaţă şi c-au pornit din ţară
Pe drumurile mării ; i-am fost zărit la cîrmă
Vîslind fără-ncetare, după o-ndepărtată, scumpă urmă".

545 [1131] Vorbeşte iar Gudruna : — „Mai spune-mi, vin din ţară
Irold şi bravul Morung ? Aş vrea să-i mai văd iară,
Căci prieteni buni odată au fost cu bietu-mi tată !"
Aşteaptă-nfrigurată să afle bun răspuns sărmana fată.

546 [1132] Măritul sol vorbeşte : — „Răspund cu bucurie :
Irold şi mîndrul Morung trăiesc. Cu hărnicie
Doresc să vă slujească, fecioare prea frumoase,
Şi dacă vin aicea, zdrobi-vor coifuri mîndre şi
lucioase !"

547 [1133] Şi solul le mai spune : — „Acuma de plecare
Mă pregătesc, fecioare. La Domnul îndurare
Mă rog s-aveţi. M-aşteaptă şi alţii-n altă parte !"
Şi piere deodată. Fecioarele se plîng de-aceasta foarte.

548 [1134] Iar fata Hildei spune : — „Vai, tare rău îmi pare
Că nu i-am pus acuma o altă întrebare,
La care țin. Pe Domnul, te rog, răspunde-mi iară,
De griji amare scapă pe-o principesă tristă, fără țară !“

549 [1135] Deodată iar se-arată măritul sol în zare :
— „Pînă la despărțirea dintre noi doi, nu-mi pare
Nici un răspuns zadarnic ; de-aceea poruncește —
Căci m-ai rugat pe Domnul — ce inima să afle mai
dorește !“

550 [1136] Grăiește ea : — „Atîta să aflu de la tine,
Aș vrea : viteazul Horand din Danemarca vine
Cu toți ceilalți tovarăși ? Pe el îl știu în stare
Să lupte fără teamă ; aș vrea să-l văd ; mi-i dor de
dînsul tare !“

551 [1137] — „Din Danemarca vine nepotul tău, regină,
Eroul Horand, bunul, viteazul fără vină,
Cu oastea lui cea mare. El va purta brav steagul
Crăiesei noastre Hilda. Se va lupta, de ți-i mai mare
dragul !“

552 [1138] Gudruna iar întreabă : — „Dar Wate mai trăieşte ?
Atunci, de-o fi şi asta, nimica nu-mi lipseşte !
Ne-am bucura cu toţii să-l ştim pe Wate-n viaţă
Şi să-i vedem sub steagul crăiesei Hilda nobila lui faţă !“

553 [1139] Arhanghelul răspunde : — „Desigur, Wate vine
Cu Frute împreună. Conduce cîrma bine
Cu braţul său puternic. Nu vei avea în oaste
Nicicînd mai buni tovarăşi ca pe aceşti viteji ai ţării voastre.“

554 [1140] Arhanghelul acuma e gata de plecare ;
Gudruna însă-l roagă : — „Mai am o grijă mare !
Aş vrea să ştiu, sol nobil, *cînd* spusa-ţi se-mplineşte ?
Cînd voi vedea minunea ? Şi *cînd* oştirea Hildei-aici soseşte? “

555 [1141] Măritul sol răspunde : — „Aproape-i bucuria !
Chiar mîine-n zori s-arată la ţărm, aici, solia !
Vin doi eroi de seamă şi tot ce vă vor spune
Să ştiţi că-i adevărul ; din gura lor veţi auzi veşti bune !“

556 [1142] Dar trebuia să plece măreţul sol pe mare ;
Fecioarele sfîrşit-au acum orice-ntrebare.
În inimi se-aciuase puternic bucuria
Odată cu-ntristarea, căci nu ştiau unde s-a fost dus solia.

557 [1143] Azi fără spor spălară la ţărm ; mai mult vorbiră
Despre eroii mîndri, care de mult porniră
Trimişi de doamna Hilda. Sărmanele fecioare
Cu frică aşteptară solia să le vină dinspre mare.

558 [1144] Coboară însă seara. Frumoasele fecioare
Se duc acasă iarăşi. Acolo-n gura mare
Gerlinda le blesteamă şi rele vorbe spune.
Arareori lupoaica găseşte pentru ele vorbe bune !

559 [1145] Vorbeşte către fete : — „V-aţi luat îngăduiala
Să leneviţi la mare ! Aşa vi-i socoteala ?
Încet albiţi astăzi cămăşile la mare ;
Vă spun c-aveţi să plîngeţi, de n-arătaţi la lucru îndemnare !“

560 [1146] Dar Hildeburga zice : — „Tot ce e cu putinţă
Lucrăm, stăpîna noastră ! Puţină-ngăduinţă
Te rog să ai, căci astăzi a fost un ger năprasnic.
Cînd va fi cald, spăla-vom cu-atît mai mult şi atît
mai harnic."

561 [1147] Cu răutate multă Gerlinda le vorbeşte :
— „De-i vremea rea sau bună, nimic nu mă priveşte !
Atîta vreau : degrabă gătiţi-vă lucrarea !
Să vă treziţi devreme, cînd încă nu se luminează
zarea !

562 [1148] Aţi auzit, cred bine, că vom avea îndată
Floriile frumoase şi oaspeţi ne aşteaptă ;
De nu-mi spălaţi la vreme cămăşile ca spuma,
Nicicînd spălătorese n-au mai pătit ce veţi păţi
acuma !"

563 [1149] Fecioarele plecară şi de pe trup îşi luară
Îmbrăcămintea udă. Această grea ocară
Li se cădea, ia spuneţi ? Vai, orice omenie
S-a risipit. Doar pîine mîncau cu apă goală. Grea urgie!

564 [1150] Se vor căi odată călăii! La culcare
Era prea aspru patul. Cămăși de pînză tare
Aveau pe trup. Gerlinda cu plan toate le-mbină:
Dormeau pe bănci de scînduri; nici perne nu aveau pentru hodină.

565 [1151] Gudruna greu adoarme pe-un pat așa de tare;
Abia puteau s-aștepte a zilei arătare,
De-aceea nici dormiră, gîndind la vestea dulce
Ce solul le spusese, că marea pe-ai lor prieteni îi aduce.

566 [1152] Abia mijește ziua din geana cea albastră
Că Hildeburg, domnița, dă fuga la fereastră.
De grijă n-a-nchis ochii. Acolo ce să vadă?
Căzuse gros omătul. Ochii-ngroziți abia că vor să creadă.

567 [1153] Grăiește-atunci Gudruna: — „Ar trebui la mare
Să mergem! Dar pe-o vreme așa fără-ndurare
De vom spăla, spre seară, cum sîntem îmbrăcate
Și fără-ncălțăminte, ne vor găsi, desigur, înghețate."

568 [1154] Un gînd plin de speranţă îndată o-ncălzeşte ;
Pe solii mamei sale, la ţărm venind, zăreşte.
Cînd se gîndesc la asta gingăşele fecioare
Găsesc îmbărbătare în suferinţa lor cea grea şi mare.

569 [1155] Vorbeşte dar Gudruna : — „Prietenă iubită,
Zău, roag-o pe Gerlinda cea rea şi îndrăcită,
La mare, cînd ne ducem, s-avem încălţăminte ;
Desculţe dacă mergem, vom îngheţa. Să-i spui să ia aminte !“

570 [1156] Se duc. Pe crai l-aflară în sala de culcare.
Gerlinda ţine-n braţe al craiului trup mare.
Dorm duşi, fără de grijă. Nu îndrăznesc să-i scoale ;
Pe nobila Gudruna o prinde de aceea mare jale.

571 [1157] Gerlinda, somnoroasă, aude tînguirea
Şi-ndată, fără veste, începe ocărîrea :
— „Ia spuneţi, cum se face că staţi aici, în casă,
Şi nu v-aţi dus la mare ? De rufe văd, că prea puţin vă pasă !“

572 [1158] Vorbește-nstrăinata : — „Nu știm azi ce să facem.
A nins ast-noapte tare. Așa, dacă ne ducem
Fără de-ncălțăminte, vom îngheța la mare,
Și cred că nu cu moartea vrei să plătim această grea-n-
cercare !“

573 [1159] Lupoaica rea le spune : — „Nu veți pieri, n-ai teamă!
Desculțe să vă duceți și să băgați de seamă :
Dacă nu sînteți gata, vă pedepsesc diseară !
Cu voi nu piere lumea !“ Și jalea grea le năpădește
iară.

574 [1160] Pornesc așa la mare. — „Te vei căi odată !
Se va-ndura el, sfîntul !“ îi zice biata fată.
Desculțe, greu înoată răzbind omătul mare ;
Le doare mult pe fete această viață de dureri amare.

575 [1161] Coboară, ca alt-dată, pe plaja-ntins-a mării.
Se pleacă, și iar spală — pîndind întinsul zării —
În pieptul lor speranța plăcută nu se-arată,
Căci pe nisipul mării au de spălat chiar ziulica toată.

576 [1162] Spre valuri des privirea întinsă o aruncă
Să vadă, de vin oare scăpare să le-aducă
Măreții soli din țara iubitului ei tată,
Pe care Hilda spus-a că îi trimite către ele-ndată.

EPISODUL XVI (XXV)

CUM SOSESC ORTWEIN ŞI HERWIG

577 [1163] Fu lungă aşteptarea. Dar, iată! vin pe mare
Doi cavaleri în barcă vîslind cu-ndemînare.
Către Gudruna zice prietena iubită:
— „Vin către noi, Gudruna, se pare că-i solia
profeţită!“

578 [1164] Vorbește întristata : — „Nu știu ce e cu mine !
În inimă-i amestec de jale și de bine.
De sînt ei solii Hildei și în această stare
Mă vor găsi aicea, e pentru mine, zău, rușine mare !

579 [1165] Nu știu ce e mai bine să fac, prietenă dragă,
Dă-mi sfat, căci împreună am fost o viață-ntreagă :
Să fug de-aici, ca solii să nu mă mai găsească,
Să nu mă rușineze ? Mai bine sclavă să mă
socotească !“

580 [1166] Răspunde Hildeburga : — „Vezi bine-aici cum este !
De-aceea sfatul astăzi de loc nu folosește.
Împart cu tine totul și gata sînt să sufăr.
Dac-o fi rău sau bine, rămîn cu tine fără să mă
supăr.“

581 [1167] Fecioarele se-ndreaptă spre casă-n grabă mare ;
Dar barca e acuma la mică depărtare ;
Pe fetele ce spală le văd bărbații bine ;
Zăresc cum vor să plece și cum grămada rufelor
rămîne.

582 [1168] Se prefăceau că n-aud cuvintele rostite,
Dar auzeau prea bine fecioarele grăbite,
Căci Herwig avea voce puternică şi joasă,
Dar nu credea că este aşa de-aproape de a lui mireasă.

583 [1169] Eroul din Seelanda vorbeşte : — „Sînteţi bune
Să ne grăiţi şi nouă, pe cine au stăpîne
Aceste albe rufe ? Pe cinstea de fecioară
Mult vă rugăm de-aicea să nu plecaţi ! La voi
venit-am doară !“

584 [1170] Gudruna-atunci vorbeşte : — „Mi s-ar părea ruşine —
Pentru că sînt fecioară şi cinstea se cuvine
S-o respectăm — cuvîntul să nu vi-l luăm în seamă ;
De-aceea stăm de vorbă ; orice-o ieşi de-aici nu-mi
va fi teamă !“

585 [1171] Veniră către dînşii doar în cămăşi ; alt' dată
N-ar fi făcut aceasta nicicînd o biată fată —
Sărmanele de gerul cel mare îngheţate
Mult tremurau, căci aspru sufla dinspre uscat un vînt
de marte.

586 [1172] Era pe timpu-n care stă gata de plecare
Înviforata iarnă și seara, la culcare,
Se întreceau în cîntec plăcute zburătoare
Vechi melodii uitate punîndu-le din nou la încercare.

587 [1173] Fecioarele veniră cu pletele zburlite;
(Și cum erau odată de bine îngrijite!)
Sufla prin bucle mîndre tăiosul vînt de marte.
Pe ploaie și zăpadă doar de durere bietele-aveau parte.

588 [1174] Treceau pe mare însă mari sloiuri plutitoare,
Ce se topeau cu-ncetul; iar sînurile goale
Se străvezeau albinde prin firele rărite
Ale cămășii ude. Străinătatea mult amar înghite!

589 [1175] Viteazul, bunul Herwig voios le dă bineţe;
Plăcutele-i cuvinte, rostite cu blîndeţe,
La inimă le merse, căci rareori regina
Zicea vreo „bună seara", cînd în castel se domolea lumina.

590 [1176] — „Vă rog să ne mai spuneți, Ortwein blînd le grăiește,
Aceste mîndre haine ale cui sînt? Găsește
Că bine face-acela cui îi spălați? Fecioare,
Aveți frumoase chipuri! Îi răsplătește Domnul bun și mare!

591 [1177] Așa de mîndre sînteți, încît ar prinde bine
Pe gingașele plete coroane de regine;
Acela cărui astăzi slujiți cu-așa ardoare,
Ca voi mai are multe spălătorese atît de-ncîntătoare?“

592 [1178] Vorbește cu mîhnire fecioara mult frumoasă:
— „Și mai frumoase are — și zice iar sfioasă —
Grăbiți cu întrebarea! Stăpîna de ne vede
De sus, de la fereastră, rău va gîndi și rele ne va crede!“

593 [1179] — „Nu vă mîhniți și țineți aceste mari paftale
De aur; cîte două bucăți de fiecare.
Le dăm cu bucurie și-acum vă rog, răspundeți
La tot ce gîndul nostru dorește cu-nfocare să ne spuneți!“

594 [1180] — „Paftalele mai bine opriți-le! Răsplată
Nu vrem să luăm! răspunde îndurerata fată.
Grăbiți-vă și spuneți dorința ce v-apasă,
Căci e tîrzie vreme; pedeapsă mare ne așteaptă-
acasă!“

595 [1181] — „A cui e țara-aceasta și mîndrele castele?
Și cine e stăpînul ce locuiește-n ele?
De ce vă ține astfel fără de-mbrăcăminte?
De s-ar simți, desigur, nu i-ar părea purtarea prea
cuminte.“

596 [1182] Gudruna îi vorbește: — „E Hartmut al său nume:
Întinse țări, castele vestite, multă lume
De schiptrul său ascultă și Ludwig e bătrînul
Tătînă-său. Iar țara se-mpacă mulțumită cu stăpînul“.

597 [1183] — „Am sta cu ei de vorbă, grăiește Ortwein dulce,
Căci gîndul bun acesta aicea ne aduce.
Putea-veți să ne spuneți unde-i găsim, fecioare?
Soli sîntem, dragi domnițe, și-aducem veste
îmbucurătoare.“

598 [1184] Gudruna cea gingaşă : — „Deh ! Azi de dimineaţă
Dormeau în aşternuturi, acolo-n fortăreaţă,
De patru mii de oameni păziţi ; dar nu ştiu bine,
De n-au plecat de-acasă, cum fac adesea-n zilele
senine !“

599 [1185] Viteazul Herwig zice : — „Puteţi să spuneţi, oare,
De ce atîta oaste stăpînul vostru are
În jurul său, acasă purtînd prea grea povară ?
De-ar fi ai mei ostaşii, aş cuceri cu ei o-ntreagă
ţară !“

600 [1186] — „Nu ştim ce să răspundem, fecioarele grăiră,
Atîta ştim, că regii mult timp se mai temură
De-o ţară Hegelinga, ce-i foarte-ndepărtată
Şi care multă oaste în stare-ar fi s-aducă deodată !“

601 [1187] Şi tremurau într-una sărmanele fecioare.
Viteazul Herwig zice : — „Vă rog, o întrebare :
V-aţi ruşina de-aţi pune pe trupurile voastre
Şi straiele acestea ? Pe ţărmul mării vînturile-s aspre !“

602 [1188] — „Să vă ajute Domnul ! Copila Hildei spune,
Pe-al nostru trup chiar straie de-acestea nu vom pune :
Să nu ne vadă nimeni în haină bărbătească !“
(De-ar fi ştiut că-i Herwig, n-ar fi ţinut atît să nu primească.)

603 [1189] Privea adesea Herwig la gingaşa domniţă,
Atîta de frumoasă, cu galbenă cosiţă ;
Şi-adînc suspin din pieptu-i plin de durere scoate.
Prea semăna cu-aceea, la care se gîndea şi zi şi noapte !

604 [1190] Grăieşte craiul Ortwein : — „Vă-ntreb acum, fecioare,
N-aţi auzit vreodată, aşa, din întîmplare,
De nişte fete mîndre, străine, de departe ?
Gudruna, principesa, cu ele-aici de mult robie-mparte!“

605 [1191] Fecioara îi răspunde : — „O, da, mi-aduc aminte,
Venit-au multe fete aici, amar robite,
După o mare luptă. Sărmanele fecioare
S-au coborît din luntri cu feţele-ntristate, plîngătoare.

606 [1192] Vă spun cu hotărîre : de munci împovărată,
Văzut-am pe Gudruna, mult chinuita fată,
Pe care Hartmut craiul a prins-o dintr-o țară,
La care ea sărmana se tot gîndea din zori și pînă-n seară."

607 [1193] Dar Herwig îi șoptește : — „Privește, Ortwein, bine !
Dacă-ți trăiește sora, ascultă-mă pe mine,
Aceasta e ! Zadarnic vei căuta pe lume
O fată ce cu dînsa să semene așa de mult și bine."

608 [1194] Iar craiul Ortwein zice : — „Nici vorbă, e frumoasă ;
Dar n-are-asemănare cu sora mea. De-acasă,
De mic, știam că nimeni cu dînsa seamăn n-are ;
De-atunci și pînă astăzi n-am întîlnit așa aleasă floare."

609 [1195] De cînd află Gudruna din vorba lui înceată
Că unul este Ortwein, sărmana, buna fată,
Mereu îl tot privește, căci ar dori să știe,
De e chiar el acela, să aibă-n loc de jale, bucurie.

610 [1196] — „Oricine-aţi fi, desigur, bărbaţi de seamă sînteţi.
Am cunoscut odată un drag erou ; ia spuneţi
N-aţi auzit de Herwig ? Îţi seamănă ca frate ;
De-o fi trăind, acasă ne-ar duce de aici pe noi, pe toate.

611 [1197] Şi eu sînt dintre prinse, pe care-odinioară
Le-aduse craiul Hartmut aici, amar să moară.
De-o căutaţi pe biata Gudruna, e zadarnic,
Căci a murit, sărmana, de muncă grea şi chinul cel amarnic !“

612 [1198] Şiroaie lacrimi faţa lui Ortwein o brăzdează ;
Nici Herwig plînsul tainic mult timp nu şi-l păstrează,
Cînd află vestea cruntă, că moartă e Gudruna,
Logodnica-i frumoasă ; durerea-n piept se zbate ca furtuna.

613 [1199] Văzîndu-i plini de jale, înstrăinata fată
Grăieşte către dînşii : — „Purtarea voastră toată
Îmi spune că domniţa străină nu vă este,
Al vostru neam desigur cu neamul ei de-aproape se-nrudeşte !“

614 [1200] Grăiește Herwig : — „Spune-mi, de ce să nu mă doară
Pînă la moarte vestea ? Căci gingașa fecioară
Cu jurămînt puternic mi-era făgăduită ;
Doar Ludwig, crai fățarnic, a uneltit să-mi fie-aici răpită !“

615 [1201] — „Nu m-amăgiți ! sărmana Gudruna iar vorbește,
Știu hotărît că Herwig de mult nu mai trăiește !
Aș cîștiga deodată nespusă fericire,
De-ar mai trăi ! Desigur nu m-ar lăsa aici în părăsire !“

616 [1202] Dar cavalerul nobil : — „Privește-a mea stăpînă,
Și vezi, cunoști inelul acesta de la mînă ?
Sînt Herwig ; iar inelul mereu îmi amintește
Iubire și credință. De ești Gudruna, vino și-l privește!“

617 [1203] Inelul strălucește de aur roș ca focul,
Iar piatra de Abali [1] umplea de raze locul.
Inel mai scump zadarnic vei căuta prin lume !
Gudruna, dulcea fată, cu dragoste-l purtase-n zile bune.

618 [1204] Rîzînd de bucurie, grăieşte : — „Foarte bine
Îl ştiu, căci altădată a fost purtat de mine !
Am să-ţi arăt acuma şi darul scump, pe care
Logodnicu-mi trimise, cînd mă aflam în părinteşti
hotare."

619 [1205] Cînd mîna-i cercetează şi aurul zăreşte,
Ce bucuros eroul Gudrunei îi grăieşte :
— „Eşti cea de mult pierdută şi-ntreaga mea durere
Am lepădat-o astăzi şi-n loc de scîrbă am acum
plăcere."

620 [1206] În braţe o cuprinde pe nobila copilă ;
Şi-şi spun cuvinte calde de dragoste şi milă.
N-am numărat ; dar credeţi că des el o sărută,
Pe Hildeburg de-asemeni, pe fata credincioasă şi
plăcută.

621 [1207] Întreabă-acuma Ortwein pe sora cea pierdută :
(Ea mult se ruşinează şi tristă îl ascultă.)
Dacă-n această ţară n-ar fi putut să facă
Alt lucru decît rufe să spele, ca o fată prea săracă ?

622 [1208] — „Răspunde, soră dragă, copiii-ți sînt acasă ?
De te iubește Hartmut, așa la țărm te lasă,
Cu prietena ta numai să speli cu multă trudă ?
Așa cum ești crăiasă, trăiești prea rău, în suferință
crudă !“

623 [1209] O năpădește plînsul : — „La ce copii ți-i gîndul ?
Știu toți de-aici, din țară — ți-or spune toți de-a
rîndul —
Că Hartmut mult și bine s-a fost trudit zadarnic
Să fiu a lui soție ; de-aceea pedepsită sînt amarnic !“

624 [1210] Viteazul Herwig zice : — „Putem cu bucurie
Să spunem că-n această prea grea călătorie
Ne-a mers destul de bine. Să ne grăbim, spre casă
Pe mare să le ducem ! Aș vrea să plec cu draga mea
mireasă !“

625 [1211] Vorbește însă Ortwein : — „Crezi că e bine oare ?
Chiar de-aș avea o sută de scumpe surioare,
Zău, le-aș lăsa să moară, decît să zică-ostașii,
Că ce mi-au luat prin luptă, dușmanilor le iau
pe-ascuns, ca lașii.“

626 [1212] Răspunde craiul Herwig : — „Mi-i altă teamă, frate :
Dacă ne simt pe-aicea, acum, pe înserate,
Le-ascund, de sîrg pe fete, așa ca niciodată
Să nu le dăm de urmă ; de-aceea-nșelăciunea-i
lăudată !“

627 [1213] Dar Ortwein iar grăiește : — „Putem în părăsire
Să le lăsăm, ia spune ? Cu ele-ntr-o unire
Au suferit aceste fecioare jale mare ;
De-aceea se cuvine să aibă cu Gudruna iar scăpare !“

628 [1214] Răspunde Herwig : — „Ortwein, ce ai de gînd ? Ia
spune !
Pe draga mea Gudruna o iau acum cu mine.
Tot ce putem, să facem ! Deci să le luăm acuma !
Dar Ortwein zice iarăși : — „Mai bine mor aicea, la
Gudruna !“

629 [1215] Se-amestecă-ntristata : — „Cu ce-am greșit vreodată,
Iubite frate Ortwein ? Purtarea mea, ca fată,
Nicicînd și de la nimeni nu mi-a adus ocară.
Nu știu, deci, nobil frate, pentru ce vină iau
dojană-amară !“

630 [1216] — „N-o fac din răutate, iubită surioară!
Vreau să scăpăm o dată și ultima fecioară
Ce-a pătimit cu tine. Vreau numai cu onoare
Să mi te duc acasă, lui Herwig să-i arăți iubire mare!“

631 [1217] Se duc spre barcă solii; Gudruna jalnic plînge
Și spune: — „Vai de mine! Vai, inima-mi se frînge!
Speranța mea se duce; de mine nu au milă
Acei care mă lasă; de-acum trăi-vom viața iar în silă!“

632 [1218] Eroii vor să plece în grabă iar pe mare;
Gudruna către Herwig rostește-n disperare:
— „Odată cea mai dragă-ți eram; acum nu-s bună?
Cu cine voi rămîne să-mpart durerea care-mi e stăpînă?“

633 [1219] — „Dar cum ești rea, Gudruna? Ești cea mai bună fată!
Să nu grăiești cu nimeni, că m-ai văzut vreodată!
În zorii zilei, mîine, străjerul mă vestește
Cu optzeci mii de oameni. Să știți că Herwig mîine-aici sosește.“

634 [1220] Şi s-au fost dus eroii în graba cea mai mare.
Ce despărţire crudă, fără de-asemănare —
Vă spun, zău, adevărul! — se-ntîmplă cu durere!
Cît au putut, cu ochii i-au urmărit pierzîndu-i din vedere.

635 [1221] Uitară şi de rufe, sărmanele fecioare.
Gerlinda din fereastră privea ce nepăsare
Pe fete le cuprinde şi-amarnic supărată,
Aşteaptă să le certe, căci rufele-i erau mîndria toată.

636 [1222] Prinţesa Hildeburga vorbi către Gudruna:
— „Laşi rufele aicea? Stăpîna noastră-ntr-una
Ne va certa că n-are cămăşi pentru oştire;
Ne va lovi, Gudruna; vom pătimi, cum n-am avut, jignire!“

637 [1223] Copila Hildei spune: — „De-acuma sînt prea bună,
Ca rufele Gerlindei să le mai iau în mînă.
Să nu-mi mai ceară nimeni o mîncă-atît de proastă!
M-au sărutat doi crainici şi vom porni cu ei la casa noastră!“

638 [1224] Iar prietena răspunde : — „Să nu fii supărată !
Cred însă c-ar fi bine să moi rufele-ndată,
Să nu le duci murdare acasă la regină,
Căci altfel peste spate ne va izbi și nu fără de vină !“

639 [1225] — „Ne vine bucurie ! Gudruna iar vorbește,
Plăcută mîngîiere îndată ne sosește ;
Chiar de m-or bate noaptea întreagă, nu mi-i teamă,
Căci cei ce rău se poartă, vor trebui să-și dea chiar mîine seamă !

640 [1226] De-aceea zvîrl în mare aceste rufe toate,
Îndată să se vadă Gudrun-acum ce poate.
Zvîrlindu-le în mare, plutind ușor pe valuri,
Vor ști că sînt asemeni crăiesei de pe-aceste triste maluri.“

641 [1227] Dar Hildeburg zadarnic o roagă prietenește,
Gudruna ia în grabă cămășile ; plesnește
Cu ele fața apei. Albește-o clipă valul...
Nici azi nu știu în fund sînt, sau au văzut vreodată iarăși malul ?

642 [1228] Încet se lasă noaptea și Hildeburg pornește
Cu rufe încărcată; sus la castel sosește
Cu șapte sarcini grele. Măreață și ușoară
Alături pășește Gudruna nepurtînd nici o povară.

643 [1229] Se înnoptase bine cînd fetele la poarta
Castelului bătură. Le-așteaptă iarăși cearta,
Căci baba rea, Gerlinda, de mult le tot pîndește;
Pe nobilele fete cu vorbe de ocară le primește.

644 [1230] — „Dar cine v-a dat voie? răcnește crunt regina,
Să stați pe țărmul mării, cînd s-a trecut lumina?
Amar pe trupul vostru veți ispăși greșeala;
În chemenată grabnic să vă-nturnați! Vă cer eu
socoteala!

645 [1231] Hai repede! răspundeți! Disprețuiești pe-un rege
Bogat și prea puternic; în schimb... se înțelege...
Petreceți cu argații, tîrziu, pe înnoptate!
Frumoasă vi-i purtarea! Ați apucat pe drumuri
necurate!“

646 [1232] Gudruna îi răspunde : — „Nu sînt adevărate
Aceste vorbe grele ! Nicicînd, pe înserate,
N-am stat, cum spui, de vorbă, nici chiar cu cel mai mare ;
De-ar fi acela rudă, firește, aș grăi cu fiecare !“

647 [1233] — „Să taci, gură bogată ! mă faci și mincinoasă ?
Te-oi învăța eu minte să fii cuviincioasă !
Obrăznicii de-aceste n-ai să mai spui vreodată ;
Ce ți-o păți spinarea, doar tu vei ști și ceastălaltă fată !“

648 [1234] — „L-aș sfătui pe-acela, ce vrea să-mi dea bătaie,
Să se ferească straşnic, că scapă focu-n paie ;
Sînt dintr-un neam mai nobil chiar decît neamul vostru ;
Pedeapsa-ar fi neroadă ; toți veți striga : amar de capul nostru !“

649 [1235] Lupoaica cea bătrînă : — „Dar rufele-s spălate ?
Și unde sînt ? Ia uite, cu mîinile la spate
Stă leneșa ! Dar dacă trăiesc pînă la noapte,
Te-nvăț să-ți vezi de treabă și să te lași de-aceste rele fapte !“

650 [1236] Răspunde-acum Gudruna : — „De rufe ai nevoie ?
Le vei afla pe mare plutind în bunăvoie
Pe valuri zgomotoase. Mi-au fost cu mult prea grele,
Să le mai port spre casă. Și nici că-mi pasă, să mă crezi, de ele !“

651 [1237] Gerlinda se răstește : — „Nu vei zburda prea tare !
Îți vei primi pedeapsa-nainte de culcare !“
Trimite să-i adune spini și-n mănunchi să-i lege ;
Pedeapsă mai amară n-ar fi găsit pentru-un copil de rege !

652 [1238] De-un aspru pat poruncă dă trupul să i-l lege ;
Pe nimeni în odaie nu-l lasă, se-nțelege.
Iar pielea ca mătasea vrea de pe trup să-i tragă ;
Fecioarele, cînd află, îi plîng de milă, seara-aceea-n-treagă.

653 [1239] Cu șiretlic Gudruna grăiește : — „Să se știe,
Că de mă bați acuma cu spini, n-are să-ți fie
Prea bine, cînd o dată pe cap purtînd cunună,
Mă va vedea poporul c-un prinț bogat, alături-ea, de mînă !

654 [1240] De-aceea e mai bine să mă lăsaţi în pace —
Îl iau de soţ pe-acela care de mult îmi place,
Să fiu crăiasă mîndră în a lui Hartmut ţară,
Şi voi purta coroana, cum n-a purtat crăiasă-a doua oară !“

655 [1241] — „Atunci se schimbă treaba“, Gerlinda blînd grăieşte.
„Chiar toate de le-ai pierde, în scrin se mai găseşte.
Nu vreau să strîng avere ! Va fi de tine bine,
Dacă viteazul Hartmut se va-nsoţi, precum o vrea, cu tine !“

656 [1242] Frumoasa îi răspunde : — „Sînt tare hotărîtă ;
De multe chinuri crude sînt foarte amărîtă !
Aduceţi-mi pe Hartmut să-i spun că ascultare
Îi dau de bunăvoie la tot ce-o porunci, că-i bun şi mare !“

657 [1243] Acei ce-aud acestea pornesc de-acolo-ndată,
Ca pe viteazul Hartmut să-l cheme lîngă fată ;
Erau mulţi cavalerii din jurul său ; dar unul
Îi spune buna veste, s-apuce spre Gudruna-ndată drumul.

658 [1244] Acesta îi vorbește : — „Cer darul de solie !
Frumoasa fată-a Hildei acum cu bucurie
Te vrea de soț ; grăbește la ea în chemenată,
Căci n-are să te-alunge, ci dimpotrivă, tare e
schimbată !“

659 [1245] Iar Hartmut îi răspunde : — „Aceasta-i o minciună ;
Dar dacă-i adevărul și-aduci o veste bună,
Îți dau dar de solie trei falnice castele
Cu șaizeci de paftale de aur roșu, înflorite, grele.“

660 [1246] Vorbi alt sol cu grabă : — „Și eu aflat-am vestea ;
Din dar am jumătate, că ți le spun acestea :
Să mergi la curte, Hartmut ! Fecioara-n gînd te are,
De vrei s-o faci crăiasă, mi te primește bucuroasă
tare.“

661 [1247] Le mulțumește Hartmut. Ei ! cît de vesel sare,
Cuprins de bucurie, din jilțu-i larg și mare !
Crezînd că Domnul, sfîntul, îi dă și lui iubire ;
Cu sufletul prea vesel aleargă-nseninat de fericire.

662 [1248] Acolo îl aşteaptă copila drăgăstoasă.
Cămaşa udă-i este ; pe faţa ei frumoasă
Curg lacrimile încă ! Îi iese înainte :
În braţele-i vînjoase vrea craiul cu-nfocare s-o alinte.

663 [1249] Îi zice ea : — „Nu încă ! Puţin aşteaptă, rege,
Căci de ne vede lumea, ruşine se alege !
Sînt doar spălătoreasă şi tu domneşti în ţară ;
Se cade deci în braţe să mă cuprinzi aşa întîia oară?

664 [1250] Îngădui-voi însă cînd voi purta coroană
În faţa Curţii tale. Atunci, fără prihană,
Numindu-mă crăiasă, veni-vei lîngă mine
Şi vei putea în braţe să mă cuprinzi, să vadă
orişicine !“

665 [1251] Bună-cuviinţa spune că trebuie s-o lase ;
El astfel îi vorbeşte crezînd c-o-nduplecase :
— „Fecioară preafrumoasă, de vrei să-mi fii soţie,
Avea-vei daruri multe şi Curtea toată-i slujitoare
ţie !“

666 [1252] Răspunde-atunci Gudruna : — „De e să fiu regină,
Mă bucur mult ; dar astăzi, în clipa cea senină,
Ce vine după muncă și aspră suferință,
O baie înainte de somnul bun mi-ar face trebuință !

667 [1253] Și înc-o rugăminte : Aș vrea să dai poruncă,
Fecioarele robite la mine să le-aducă
Oriunde-ar fi acuma printre-ale voastre fete,
Nici una-n chemenată să nu mai stea la tristele lor vetre !“

668 [1254] — „Voi da, cum ceri, poruncă“, vorbi voiosul rege ;
Și din odăi ieșiră sărmanele pribege
Cu pletele-ncîlcite și-n straie foarte rele,
Așa la ea veniră. (Gerlinda se purta urît cu ele !)

669 [1255] Șaizeci și trei veniră. Lui Hartmut, cînd le vede,
Îi spune cuvincioasă Gudruna : — „Cine-ar crede —
Privește, mare Hartmut ! — că cinste vă mai este,
Cum fetele-s ținute ?“ Răspunde el : — „Voi îndrepta aceste !“

670 [1256] — „Plăcere fă-mi, vorbeşte Gudruna cea frumoasă,
Şi fetele cu mine-în baia caldă lasă!
Aşa-s de nengrijite! Ascultă-mi rugămintea!
Să vezi ce drăgălaşe-s cînd vor schimba pe
ele-mbrăcămintea".

671 [1257] Iar cavalerul Hartmut zîmbind frumos vorbeşte:
— „Iubita mea Gudruna, vreun strai dacă lipseşte
Vreuneia din fete, poruncă dau îndată,
Să-i dea cea mai aleasă din rochiile ce-ai văzut
vreodată!

672 [1258] Cînd s-au gătit, trimite-mi cuvînt să vin la tine;
Vreau să le văd!" Îndată camerierul vine
Şi pregăteşte baia cu mare hărnicie;
Chiar veri buni ai lui Hartmut se-ntrec, să-i facă
fetei bucurie.

673 [1259] Gudruna se-mbăiază cu fetele-mpreună;
Se-mbracă fiecare cu rochia mai bună;
Aşa erau gătite, încît cea mai săracă
Şi mai puţin frumoasă putea chiar unui crai ales
să-i placă.

674 [1260] Iar după baia caldă bun vin le-nviorează —
Mai bun decît aşa vin nu cred că se lucrează —
Aduc şi galben cidru, la gust cum altul nu e;
Dar care-i mulţumirea, curînd povestea are să vă spuie.

675 [1261] Cînd a intrat în sală gătită spilc Gudruna,
Gerlinda-n grab-trimite s-aducă pe Ortruna,
Să-i spuie să se-mbrace şi ea cu straie bune,
De vrea acum să vadă fecioarele ca nişte mîndre zîne.

676 [1262] Cu graţie plăcută, gătită e Ortruna
Şi veselă se duce s-o vadă pe Gudruna;
O-ntîmpină nepoata lui Hagen cu iubire;
Sînt vesele, voioase, fecioarele, zburdînd de fericire.

677 [1263] Se sărutau duioase; pe cap aveau cununе
Frumoase deopotrivă; dar inimile bune
Erau nepotrivite: Ortruna cu iubire
Privea spălătoriţa gătită cu atîta strălucire.

678 [1264] Gudruna, dimpotrivă — să spunem adevărul! —
Se bucură că mîine sosește frățiorul
Cu Herwig, al ei mire; fecioarele frumoase
Glumeau cu voie bună, uitînd de tot de zilele
noroase.

679 [1265] — „Mă fericesc, îi zice Ortruna, că sosită
Văd ziua cînd cu Hartmut vei fi căsătorită!
Pentru această bună, plăcută hotărîre
Îți dau cununa mamei, pe care-aveam s-o port ca
amintire!“

680 [1266] — „Să-ți răsplătească Domnul, prietenă iubită!
Îți voi urma povața; adesea amărîtă
Ai plîns durerea noastră; ești cea mai bună ființă.
Mă voi gîndi la tine și te-oi sluji cu drag și cu
credință!“

681 [1267] Urzind șirete planuri Gudruna iar vorbește:
— „O, preaiubite Hartmut, nu-i bine — ia gîndește!
Soli să trimiți prin țara normandă? Le vor spune
Iubiților tăi prieteni, să vină la castel cu vorbe bune!

682 [1268] E ţara toată-n pace? Atunci primesc cununa
În faţa Curţii tale, căci vreau să văd, stăpîna
Le place tuturora? De-aceea cred că-i bine
Prietenii tăi să-mi vadă şi rudele, vasalii şi pe mine!“

683 [1269] Şireată şi-nţeleaptă! Vreo sută şi mai bine
De soli porniră-n grabă la hegelingi. În sine
Gîndea isteţ Gudruna că micşorează-oştirea,
Ce s-o lupta cu Herwig. Îşi pregătea fecioara
izbăvirea.

684 [1270] Gerlinda îi vorbeşte: — „Copila mea cea dragă,
Vă despărţiţi de-acuma; iar mîine, ziua-ntreagă
Puteţi fi împreună cuminţi cum se cuvine!“
Se-nclină spre Gudruna urîndu-i: — „Dimineaţa iar
cu bine!“

685 [1271] Şi Hartmut pleacă-ndată. Paharnici, stolnici harnici
Servesc grăbiţi şi bine, căci craii-acum sînt darnici
Şi-au poruncit s-aducă fecioarelor ce-or cere,
Mîncare, băutură; toţi vor să-ndeplinească a lor
vrere.

686 [1272] O fată-ncet vorbește : — „Cînd mă gîndesc, mă doare,
Că trebuie aicea să stăm la-aceia care
Ne-au fost răpit odată, să fim greu chinuite ;
Nu socoteam vreodată că vom rămîne-aici nenorocite."

687 [1273] Spunînd acestea plînge ; iar fetele frumoase
Văzînd-o, scot și ele suspine dureroase.
Gîndesc că tot mai mare amarul lor va crește
Gudruna, cînd le vede, un rîs nestăpînit o podidește.

688 [1274] Credeau că vor rămîne acolo totdeauna,
Neștiind ce tăinuiește în sufletu-i Gudruna ;
(Mai mult de patru zile n-avea să mai rămînă.)
Îndată-aude vestea despre-al ei rîs Gerlinda cea
hapsînă.

689 [1275] Ciudat îi pare rîsul și fata e ciudată !
E-a paisprezecea iarnă și n-a rîs niciodată ;
(De-aceea cum aude drăcoaica, grabnic spune
Lui Ludwig ce se miră.) Presimte lucruri nu din cele
bune.

690 [1276] De-asemenea se duce la Hartmut cu grăbire
Și-i spune : — „Drag copile, am neagră presimțire.
Greu vor avea de lucru toți din această țară :
Gudruna-a rîs în hohot și rîsul ei spun drept că
mă-nfioară !

691 [1277] Precum aflat-am, Hartmut, și-așa cum știi tu bine,
Solie de acasă am auzit că-i vine !
De-aceea stai de veghe și sfatul mi-l ascultă,
Ca nu cumva onoarea și viața să ți-o pierzi în aspră
luptă !“

692 [1278] Răspunde Hartmut : — „Mamă, să nu ai nici o teamă!
Se bucură și dînsa cu fetele de-o seamă !
Departe sînt de mine ai ei prieteni de-acasă ;
Cum ar putea să-mi strice ? De-aceea teama la o
parte-o lasă !“

693 [1279] Gudruna cea frumoasă pe slujitori îi roagă
Să-i pregătească patul, să doarmă-o noapte-ntreagă.
(O noapte dintre toate era prea fericită.)
Și cămărașii mîndri duc, pe Gudruna tare mulțumită.

694 [1280] Paji harnici poartă veseli luminile pe sală —
(Această slujbă dînșii-o făceau acum cu fală) —
Vreo șaizeci și mai bine de paturi sînt gătite
Pentru-ale ei frumoase prietene atît de chinuite.

695 [1281] Pe paturi perini mîndre erau împrăștiate,
Verzi, ca trifoiul proaspăt ; iar altele tărcate.
Luceau pe noi velințe chenare aurite ;
Mătăsuri grele, scumpe, erau cu aur roșu împletite.

696 [1282] Cu solzi de pește multe fețe de pernă albe
Erau încondeiate de mîini gingașe, dalbe,
Căci Hartmut o-ndrăgise pe nobila fecioară,
Nici gînd n-avea de răul ce-i va veni din a Gudrunei țară.

697 [1283] Vorbește-atunci Gudruna : — „Vă duceți la culcare
Eroi normanzi ! Pe mine, cu dragele-mi fecioare,
Lăsați-ne-n odaie să ne-odihnim o noapte.
De cînd trăim aicea, rar sau de loc de somn n-avurăm parte !“

698 [1284] Străinii toţi ieşiră : ostaşi bătrîni şi tineri.
În calde chemenate nu mai rămîne nimeni
Din a lui Hartmut oaste. Cu vin şi cidru dulce
Se desfătară încă fecioarele, nevrînd să se mai culce.

699 [1285] Copila Hildei spune : — „Să-mi încuiaţi intrarea !“
Zăvoare mari, vreo patru, erau încuietoarea.
Prea bine fu închisă odaia de culcare,
Încît să nu mai prindă o şoaptă vreo ureche
pînditoare.

700 [1286] Se aşezară apoi şi dulce vin sorbiră.
Vorbeşte preafrumoasa : — „Fiţi vesele, sosiră
Şi clipele voioase, căci multe-au fost amare !
Chiar mîine dimineaţă, vom căpăta solie, surioare !

701 [1287] Am sărutat chiar astăzi pe Herwig, al meu mire,
Pe fratele meu Ortwein de-asemeni cu iubire !
Acum băgaţi de seamă : un dar primeşte mîine
Aceea ce-mi anunţă sosirea zilei bune, care vine !

702 [1288] Îi dau răsplată mare : soseşte bucurie !
Castele strălucite, pămînt pentru vecie
Vor fi toate-ale mele, dacă ajung o dată
Pe cap să pun coroană în ţara mea frumoasă şi
bogată !“

703 [1289] Cu inima uşoară se-aşază să se culce ;
Truditele fecioare dormiră somnul dulce,
Aflînd că vin din ţară vitejii să le scape.
Dorinţa lor aceasta-i : — să-i vadă mîine pe aici,
pe-aproape.

EPISODUL XVII (XXVI)

CUM AJUNG HERWIG ŞI ORTWEIN IAR LA OŞTIRILE LOR

704 [1290] Ian ascultaţi acuma ce nu ştiţi bine încă !
Ortwein şi Herwig, craii, pe plaja cea adîncă
Ajung, unde oştirea din ţară îi aşteaptă ;
Aleargă hegelingii să afle de la ei vreo nouă faptă.

705 [1291] Pe soli toţi îi salută şi-i roagă să le spună
Ce veste-aduc cu dînşii despre a lor stăpînă.
Pe Ortwein îndrăzneţul, întîi îl ispitiră :
— „Gudruna mai trăieşte şi fetele ce dùşmanii
răpiră ?“

706 [1292] Răspunde cavalerul : — „E greu la fiecare
Să spun pe rînd aceasta ; să puneţi întrebare,
Cînd prietenii cu toţii vor fi venit la mine ;
Veţi auzi atuncea tot ce-am văzut ; tot ce e rău şi
bine !“

707 [1293] Veni temeiul oastei şi mîndri cavalerii
Pe toţi îi salutară cu dragul revederii.
Vorbeşte bravul Ortwein : — „Vă spun acuma vestea
Cum n-aş dori să fie şi prietenii să afle de acestea.

708 [1294] Văzut-am — ce minune ! — pe sora mea Gudruna.
Era cu Hildeburga, preavrednica şi buna
Fecioară din Islanda.“ Şi ce-a spus mai departe
Crezarea cea mai mică nici prietenul cel bun să-i dea
nu poate.

709 [1295] — „Să-l întrebați pe Herwig, căci le-a văzut și dînsul.
Cum arătau? Vai nouă! Abia ne ținem plînsul.
Gîndiți-vă, prieteni! Aflați, zău, ce rușine!
Gudruna și cu Hildburg la mare spală albituri
străine!“

710 [1296] Atunci încep să plîngă toți cîți erau de față.
Bătrînul Wate aspru pe prieteni îi învață:
— „Ca babele, zău, plîngeți. De ce? Puteți să-mi
spuneți?
Vă șade rău, prieteni, că doar bărbați în toată firea
sînteți!

711 [1297] De vreți Gudrunei noastre să-i ajutați, prea bine!
Albitele ei rufe să le-nroșiți chiar mîine!
Așa-nțeleg că-i bine s-o răzbunăm pe față.
Vreți s-o slujiți? Atuncea, hai s-o scăpăm, fără
zăbavă-ndată!“

712 [1298] Danezul Frute zice: — „Ia spuneți, cum am face
S-ajungem mîine-acolo prin ocoliri dibace,
Așa ca inamicii de veste să nu prindă,
Că hegelingii noștri venit-au a lor țară s-o cuprindă?“

713 [1299] Bătrînul Wate spune : — „Lăsați-mă pe mine !
Vă duc ușor la șanțuri, și-i voi sluji prea bine,
De voi trăi, hei ! clipa, cînd să-i vedem în față !
Ostași, sculați cu toții ! La ei să fim chiar mîine dimineață !

714 [1300] Ce limpede e cerul ! Ce dulce vînt adie !
Cum strălucește luna ! Ce blîndă veselie
În piept sălășluiește ! La luptă vitejească !
Și-n zori de zi străjerul din turnul cel înalt să ne vestească !“

715 [1301] La-ndemnul cel puternic toți cu înfrigurare
Se mișcă-ncoa și-ncolo pe drumul dinspre mare,
Scoțînd îmbrăcămintea și caii toți din vase ;
Cînd s-a crăpat de ziuă, erau lîngă castel pe țărmuri joase.

716 [1302] Bătrînul Wate-i roagă să scoată în tăcere
Tot ce-a rămas acuma-n corăbiile grele.
Trudiți eroii noștri de drumul lung de-acasă
Pe țărm așază scuturi. Pe ele unii capul greu și-l lasă.

717 [1303] — „Acela care mîine doreşte biruinţă,
Grăi bătrînul Wate, nu are-ngăduinţă
Să doarmă lungă vreme ! Doream de mult să vie
Această zi de luptă ; de-aceea mîine gata toţi să fie !

718 [1304] Vă mai vestesc un lucru : cine-mi aude cornul
Sunînd întîia oară, să părăsească somnul !
De lupta care vine grăbit să se gătească ;
Aşa că dimineaţa pe toţi de luptă sprinteni să-i găsească !

719 [1305] De sun a doua oară, îndată să vă duceţi
La caii care-aşteaptă ; grăbit şaua s-o puneţi !
Cînd vine dimineaţa şi simt că-i timp de luptă,
Să nu ne pierdem vremea. Ostaşii de porunca mea ascultă !

720 [1306] Iubiţii mei prieteni, cînd sun a treia oară,
Săriţi pe cai în grabă, căci odihniţi sînt doară !
Dar lupta n-o începeţi, pîn-nu zăriţi pe Wate
Stînd înarmat sub steagul crăiesei Hilda, gata a se bate !“

721 [1307] Toţi spun că îl aşteaptă doar să le dea poruncă.
Oricît o fi de cruntă bătaia, ei s-aruncă
Din mîinile duşmane să scape pe fecioare;
Toţi zorile le-aşteaptă înfiguraţi cu mare nerăbdare.

722 [1308] În vale obosiţii se culcă; mult aproape
De duşmanu-n cetate. Stăpînă peste ape
E luna ce străluce. Privesc cu bucurie
La dînsa toţi ostaşii. Se culcă, fără zgomot, pe cîmpie.

723 [1309] Luceafărul de ziuă împrăştie lumină,
O fată, la fereastră, priveşte spre grădină,
Adulmecînd să vadă o dată dimineaţa,
Să capete răsplata Gudrunei şi s-o aibă toată viaţa.

724 [1310] Văzu fecioara mîndră cum zarea se albeşte
Şi în oglinda apei plăcut cum străluceşte
Sclipirea luminoasă a coifurilor multe.
Era pierdut castelul, căci armele vesteau amarnici lupte.

725 [1311] În grabă la Gudruna se duce și-o trezește :
— „Ridică-te, stăpîno, ceva mă îngrozește.
Primejdie ne-așteaptă ; căci oștile dușmane
Sînt împrejur. Uitate sîntem aici noi, fetele sărmane!"

726 [1312] Ce repede Gudruna din patu-i se ridică,
Și merge la fereastră ! Acuma nici o frică
Nu are ; răsplătește bogat pe vestitoare.
Mereu, mereu pîndește oștirea ce-a venit mîntuitoare.

727 [1313] Cînd însă vase multe plutind pe valuri vede.
Se întristează foarte : — „O, vai, cine mă crede
Că-n inimă mi-i jale ? De n-aș fi fost pe lume !
Mulți vor muri chiar astăzi în jurul meu, eroi, cu mîndru nume !"

728 [1314] Pe cînd vorbea acestea, dormea poporul încă ;
Dar păzitorul strigă în liniștea adîncă :
— „Sculați, eroi ! La arme ! Și tu, mărite rege !
Îmi pare, zău, că somnul mult a stricat, ce nu se poate drege !"

729 [1315] Gerlinda îl aude ; pe Ludwig nu-l trezește,
Ci sprintenă îndată în sus, spre turn, pornește ;
Ajunge la crenele și pe străini îi vede ;
Amar se mai mîhnește ! Se uită iar și nici că-i vine-a
crede.

730 [1316] Aleargă-apoi la Ludwig ; dormind iar îl găsește :
— „Ridică-te ! Nu-i vreme ! Hai, Ludwig ! că sosește
În țara noastră oaste ; la șanțuri este-acuma.
Vor cumpăra dușmanii prea scump cu rîsul ei azi pe
Gudruna !“

731 [1317] — „Ia taci ! îi zice Ludwig, mă duc să-i văd îndată !
Să ne supunem soartei, orice va fi o dată !“
Privește prin ferestre înalte, luminoase :
Avea, sărmanul, oaspeți ce nu veneau cu gînduri
prietenoase.

732 [1318] Stindarde mari, în falduri, erau desfășurate
În fața fortăreței. — „Să vină-aici, pe toate
Viteazul rege Hartmut prelung să le privească !
Negustători sînt, poate, ce vor la noi în tîrg să
poposească.“

733 [1319] Se scoală Hartmut iute. Cînd află tot ce este,
Vorbeşte : — „Las' pe mine ! Prin părţile aceste
Cunosc destule steaguri din douăzeci regate ;
Socot că-s oşti duşmane ce vor să-şi spele-nfrîngeri
neuitate !“

EPISODUL XVIII (XXVII)

CUM HARTMUT ARATĂ LUI LUDWIG SEMNELE OȘTIRILOR

734 [1820] Pe soții săi îi lasă să doarmă mai departe ;
Iar Ludwig și cu Hartmut privesc în care parte
Sînt oștile. Îndată vorbește Hartmut tare :
— „Sînt prea aproape, tată, și nu sînt pelerini ce
vin pe mare !

735 [1321] Îmi pare că e Wate, eroul fără teamă,
Din țara lui, Stormarna, c-un alt viteaz de seamă.
Căci văd stindardu-i mîndru cu falduri mari bogate;
Acestea vorbei mele îi dă, cum ai să vezi, curînd
dreptate.

736 [1322] E din mătase bună, în Karade țesută,
Frumoasă, cafenie; cînd s-o pleca în luptă
Vitejii-n piept vor frînge dureri ucigătoare.
Pe steag e-un cap de aur. Asemeni oaspeți
așteptat-am oare?

737 [1323] Viteazul din Morlanda aduce oaste mare,
Mii douăzeci. Vitejii sînt făr-asemănare.
Vor să cîștige-n luptă răsunător renume.
Acolo, iată steagul! — Sînt și alți mulți eroi cu
falnic nume!

738 [1324] Văd steagul Danemarcii, pe care dîrz îl poartă
Viteazul Horand; Frute împarte a lui soartă.
Văd și pe bravul Morung din Waleis: mai departe;
Conduce multă oaste, ce moarte printre dușmani crud
împarte!

739 [1325] Mai văd un steag cu roșii fîșii strălucitoare.
Pe cîmpuri de mătase sînt suliți izbitoare.
E Ortwein din Ortlanda pe-al cărui brav părinte
L-am fost ucis. Ca prieten, desigur, nu ne iese înainte!

740 [1326] Acolo, iată steagul ca lebăda curată!
Pe cîmpu-i alb icoane de aur se arată.
E steagul soacrei Hilda. Să știi că pînă-n seară
Și-arată hegelingii puternica și aspra ură iară!

741 [1327] Văd fluturînd acolo stindardul de mătase
Albastru cum e cerul. Pe-acesta îl purtase
Odată craiul Herwig din a Seelandei țară;
Pe el sînt flori țesute. Va răzbuna rușinea lui amară!

742 [1328] Îl văd pe Irold, tată! Aduce frizi mulțime
Și holsași[1] de cei mîndri, cu multă istețime.
Desigur vin la luptă. Fiți gata! Toți la arme!
Eroi aleși, e timpul să nu lăsați puterea să ne-o darme!

743 [1329] La luptă, fără teamă! Să pregătiți armata!
Și vie după mine! Să fie totul gata!
Căci nu pot fără luptă să-i las lîngă cetate
Pe dușmani să învingă. Să-i întrebăm, la porți, de sănătate!"

744 [1330] Atuncea sar din paturi cei care se aflară
Dormind fără de grijă; armura-și îmbrăcară,
Spunînd că vor pe Hartmut în grabă să-l ajute.
Vreo patru mii de oameni se înarmară uimitor de iute.

745 [1331] Chiar Ludwig ca și Hartmut se înarmară bine.
Sărmanele fecioare văzîndu-i, în suspine
Spuneau îngrijorarea, căci n-aveau mîngîiere.
Rostește-o mîndră fată: — „Ieri cine-a rîs, acum gusta-va fiere!"

746 [1332] În fuga mare vine Gerlinda cea bătrînă:
— „Ce vrei să faci, copile? Îți dau povață bună:
Să nu ieși din cetate, dacă nu vrei pieire
Să ai și tu și tatăl și toți voinicii din a ta oștire!"

747 [1333] Vorbește Hartmut : — „Mamă, te rog să pleci îndată !
N-ai să mă-nveți ce-i lupta doar de bărbați purtată !
Femeile le-nvață (căci ele te ascultă),
Să coasă nestemate cu fir de aur pe mătase multă !

748 [1334] Mai poți să dai poruncă cum ai făcut, știi bine,
Gudruna iar să meargă cu fetele străine
La țărm să spele rufe și prietenii să-și vadă.
Chiar azi simți-vei, mamă, ce greu răsplata lor are
să cadă !“

749 [1335] Gerlinda îi răspunde : — „Ieri te-am slujit pe tine ;
Azi cred că este vremea să mă asculți pe mine.
Castelu-ți este tare ; poruncă dă să-nchidă
Ieșirile îndată ! Vrăjmașii vor pleca în grea obidă !

750 [1336] Știi bine ce adîncă și aspră-i a lor ură,
Căci le-ai ucis mulți prieteni în lupta ce pierdură.
În fața fortăreței n-ai prieteni și nici rudă.
Iar hegelingii astăzi sînt zece contra unu-n lupta
cruntă.

751 [1337] Să te gîndeşti prea bine, copilul meu, că este
În casă pîine multă şi vinul prisoseşte.
Un an întreg ajunge mîncarea-mbelşugată,
Pe cine-afară-l prinde, răscumpărare n-are niciodată!"

752 [1338] Şi spune mai departe: — „Onoarea ţi-o păzeşte!
Mi-e teamă că pierzi viaţa! Mai bine porunceşte
Cu arcuri să ţintească ostaşii la crenele —
Îi vor răni pe dùşmani şi vor pleca de-aici cu pierderi grele!

753 [1339] Unelte sînt destule de aruncat cu funii.
Castelu-i plin de oaste. Ostaşii noştri, bunii,
Vor arunca într-înşii. Femeile-or aduce
În largile lor mîneci, destule pietre, ca să le arunce!"

754 [1340] Ce supărat e Hartmut: — „Dar lasă-mă în pace!
Cum crezi că-mi poţi da sfaturi? Dar capul meu ce face?
Mai bine mor afară, luptînd cu voinicie,
Decît să mă-mpresoare duşmanul, umilind a mea trufie!"

755 [1341] Cu ochii plini de lacrimi Gerlinda iar rostește :
— „Ți-am spus-o, dragă Hartmut, ca mamă ce dorește
Să scapi întreg cu viață. Acela care vine
Sub steagul tău să lupte, va căpăta răsplată și mult
bine !

756 [1342] La arme, dar ! îndeamnă Gerlinda. Cu-nfocare
Izbiți în coifuri lucii ! Scintei strălucitoare
Din ele să țîșnească ! Fiți toți cu vrednicie
În jurul lui ! Să plece dușmanii noștri fără veselie !"

757 [1343] — „Așa te vreau ! viteazul ei fiu acum rostește.
Acei ce mă ajută și luptă vitejește,
Chiar dacă mor, să știe că mare răsplătire
Orfanii lor avea-vor și trai tihnit cu vază și mărire !"

758 [1344] Din a lui Ludwig oaste o mie se-narmară ;
Iar pentru fortăreață o pază mai lăsară,
Pînă ce nu ieșiră pe porți la lupta mare ;
Mai bine de cinci sute rămaseră aici spre apărare.

759 [1345] La patru porți poruncă-i zăvoarele să tragă.
Eroii care-n luptă cu Hartmut vor să meargă
Sînt înarmați prea bine din cap pînă-n picioare.
Vreo trei mii sînt călare ; au coifuri de alamă lucitoare.

760 [1346] Se-ncepe lupta. Wate din corn o dată sună
Și toți sub steag cu grabă în ordine s-adună ;
Așa de tare suflă, că-n mare depărtare,
Cam la treizeci de mile, s-aude voinicească lui chemare.

761 [1347] A doua oară sună. Aceasta înseamnă,
Că fiecare-n grabă în șa grăbit *s*-așază ;
Iar ceata se-nfiripă și iute călărește
Spre cîmpul de bătaie. Cu Wate fiecare se mîndrește.

762 [1348] A treia oară sună cu-atîta înfocare,
Încît se înfioară albastra,-ntinsa mare ;
Și pietrele cetății desprinse stau să cadă.
Viteazul Horand cere al Hildei steag desfășurat să-l vadă.

763 [1349] Le porunceşte Wate; nici unul nu vorbeşte.
Un cal nechează numai. De sus la ei priveşte
Logodnica lui Herwig. Eroii cu mîndrie
Pornesc în rînduri strînse, lui Hartmut să-i
ştirbească din trufie.

764 [1350] Acum soseşte Hartmut cu toat-a lui oştire
Prea bine înarmată şi-n mare strălucire.
Mulţi cunoscuţi şi prieteni au coifuri lucitoare;
Nici Hartmut nu e singur. Cu el sînt multe piepturi
luptătoare.

765 [1351] Din patru părţi porniră duşmanii spre cetate;
Armurile frumoase sclipeau pînă departe.
Iar scuturile mîndre cum străluceau la soare!
Toţi loc făceau lui Wate, cum te fereşti de leul în
turbare.

766 [1352] Eroii din Morlanda, care luptau de-o parte,
Izbeau cu-nverşunare. Lănci multe, darnic moarte
Împrăştie, cînd lupta începe tot mai mare.
Din zale şi din spade ies fulgere din izbitura tare.

767 [1353] Danezii toţi călare porniră spre cetate;
Irold cu braţul tare şi dornic de dreptate
Îi duce vitejeşte. Erau mulţime mare;
Vreo şase mii de oameni; cu Ludwig craiul nu aveau
cruţare.

768 [1354] Aparte călăreşte Ortwein cu-a lui oştire.
(Vreo opt mii şi mai bine.) Destulă păgubire
Va face ţării aspre, Normandia numită.
Gerlinda şi Ortruna plîngeau sus la fereastra oblonită.

769 [1355] Venea şi bravul Herwig; femeile vor plînge
Cînd el cu-avînt lupta-va; doar prin omor şi sînge
Va căpăta mireasa atît de mult dorită.
În coifurile mîndre suna arama de săgeţi lovită.

770 [1356] Acuma vine Wate cu soţii lui. Se ştie
Că nimenea ca dînsul cu-atîta vitejie
Nu luptă! Călăreşte cu suliţa-nălţată.
Mîhnită e Gerlinda; Gudruna însă rîde bucurată.

771 [1357] În fruntea oastei Hartmut cu fală călăreşte.
La mare depărtare armura lui luceşte ;
De-ar fi-mpărat, desigur, n-ar străluci mai tare.
Curajul nu şi-l pierde, ci luptă brav, cu
multă-nverşunare.

772 [1358] Cînd Ortwein din Ortlanda îl vede, zice-n grabă :
— „Să-mi spună oarecine (stăpînul vostru-ntreabă)
Eroul cine este, măreţ la-nfăţişare,
Şi care-o ţară-ntreagă cu braţul s-o cuprindă pare-n
stare ?“

773 [1359] — „E domnul Hartmut, craiul, o voce îi grăieşte,
Erou cum este dînsul, uşor nu se găseşte.
El e acela care pe tatăl tău, bătrînul,
L-a fost ucis. E groaznic ; dar cavaler ca el nu e nici
unul !“

774 [1360] Vorbeşte cu mînie viteazul Ortwein : — „Bine
Că ştiu că dînsul este ! Se va lupta cu mine
Şi va plăti durerea ce mi-a făcut odată !
Cu viaţă nu mai scapă : Gerlinda nu-i ajută de-astă
dată.“

775 [1361] Dar Hartmut tot pe Ortwein drept țintă și-l alege,
Deși nu știe cine-i ; dă pinteni ca s-alerge
Spre el în salturi repezi vioiul cal ; se-avîntă
Cu furie nebună, izbind în zale lancea-n luptă cruntă.

776 [1362] Se luptă vitejește. Lui Ortwein calu-i cade
Jos în genunchi ; nici Hartmut pe cal prea mult nu șade.
Avîntul fără seamăn ce-ai lor stăpîni arată
Pe cai îi obosește ; puterile îi părăsesc deodată.

777 [1363] Sar de pe cai în grabă și își încrucișează
Tăioase spade repezi ce-n soare scînteiază.
Sînt plini de îndîrjire ; sînt plini de îndrăzneală ;
De-aceea nu se lasă, ci luptă oțăriți, fără sfială.

778 [1364] Ostașii lor vin grabnic cu lăncile plecate.
Mulți au pierit în luptă ; mulți răni însîngerate
Au căpătat amarnic pe cîmp de bătălie ;
Mulți chiar își pierd curajul, deși-au luptat cu mare bărbăție.

779 [1365] Mii după mii ostașii lui Hartmut vin într-una
Pe Wate să-l zdrobească. Zărind-o pe Gudruna,
Eroul din Stormarna atita rău le face,
Că cel care-l lovește, nu prea departe lîngă dînsul zace.

780 [1366] Vreo zece mii de dușmani s-amestecă deodată
Cu oastea hegelingă, în ură nesecată.
Decît să fie iarăși bătuți și scoși din țară,
Mai bine fiecare dorește chiar pe loc aici să moară.

781 [1367] Era viteazul Herwig în luptă fără teamă!
Zău, merita Gudruna de el să țină seamă
Și mult să-l îndrăgească, fecioara cea frumoasă!
Știa șireata totul; de-aceea-n suflet este bucuroasă.

782 [1368] Bătrînul Ludwig, craiul, cu Frute se-ntîlnește.
Purta vioi și sprinten, zău, spada vitejește
Și se lupta eroic; dar prea se depărtase
Cu oastea lui vitează de valul zdravăn care-l apărase.

783 [1369] Cu-ai săi ostaşi doboară pe mulţi viteazul Frute.
Era voinic şi aspru, ostaş plin de vîrtute.
Eroul tînăr Morung din Waleis mulţi loveşte
Lîngă castel, la poartă ; pe morţi apoi pe plajă îi
lungeşte.

784 [1370] Iar Irold cavalerul, eroul fără pată,
În vălmăşagul luptei îşi vîră spada-i lată.
Sub steagul Hildei Wate cu soţii lui izbeşte.
Păleau duşmanii-n juru-i. Şi tot mai aprig lupta
se-nteţeşte

785 [1371] Dar iată ! mîndrul Hartmut şi Ortwein se-ntîlniră !
Ca vînturile iernii ce neaua răscoliră,
Aşa cădeau de repezi izbirile de spadă !
Se-ndreaptă iarăşi Hartmut cu furie pe Ortwein jos
să-l vadă.

786 [1372] E inimos şi Ortwein, dar Hartmut cu putere
În coif cumplit loveşte ; încît plin de durere
Îşi vede Ortwein zaua de sînge înroşită.
Nu bucuroşi ostaşii din ceata lui la el acum se uită.

787 [1373] Ce mare-nvălmășeală ! Oștiri amestecate ;
Prin zale-și fac dușmanii mari răni însîngerate.
Sar capete tăiate de spade lucitoare.
Se-aseamănă azi moartea cu cel ce taie spice pe
ogoare.

788 [1374] Danezul Horand vede pe Ortwein plin de sînge ;
Întreabă-n fuga mare — căci inima-i se frînge —
Cine-a rănit pe Ortwein în luptă-așa de tare ?
Zîmbește-atuncea Hartmut. Nici nu era la mare
depărtare.

789 [1375] Chiar Ortwein îi răspunde : — „E Hartmut, Horand
dragă !“
Îi dă din mînă steagul crăiesei Hilda.-Ntreagă
Făcută-i datoria. Purtat-a cu onoare
Stindardul mamei sale. Spre Hartmut se îndreaptă
cu-nfocare.

790 [1376] Aude Hartmut iute în juru-i zarvă mare,
Și vede cum se scurge roș sînge pe picioare
Din răni nenumărate ; iar Ortwein crunt grăiește :
— „Îmi vei plăti amarnic tot răul ce-ai făcut ! Te
pregătește !“

791 [1377] Dar Hartmut se îndreaptă spre Horand şi-l loveşte.
Din hărţuiala-aceasta ce iese, ia priveşte !
Scîntei ţîşnesc din zale şi sar pe ochi şi frunte ;
Iar vîrful spadei lucii se-ndoaie pe a coifurilor punte.

792 [1378] Cum l-a lovit pe Ortwein, pe Horand îl loveşte ;
Din rana cea adîncă izvorul roş ţîşneşte.
E tare Hartmut ! Ştie prea bine să izbească !
Cui să-i mai vină pofta în ţara lui aşa să năvălească ?

793 [1379] În luptă fură multe şi bune scuturi sparte,
În ora-nfrigurată, de spadele purtate
Dibaci de luptătorii ce vajnic ştiu să bată.
Viteazul Horand, iată, ce scump plăteşte rana-i
căpătată !

794 [1380] Tovarăşii lui Ortwein şi Horand folosiră
Prilejul bun să-şi lege adînci răni ce primiră.
În grabă se legară. Pe cai în fuga mare
În luptă iarăşi intră şi-n iureş se bat groaznic, cu
turbare.

795 [1381] Dar să-i lăsăm acuma în treaba lor! Pot spune
Cine învins-a oare, sau n-a ieşit cu bine?
Pînă n-ajung la poartă, nu-i soarta hotărîtă.
Se apără normanzii; dar hegelingii cu-ndîrjire luptă

796 [1382] Încrîncenarea toată cine-ar putea s-o spună?
Atîta ştiu: că moartea era deplin stăpînă.
Din patru părţi s-aude viu zăngănit de spadă;
Pe unu-l vezi cum luptă, ca în curînd însîngerat să cadă.

797 [1383] Mai e, să spun, nevoie, ce crunt loveşte Wate?
Mulţi bravi izbiţi de dînsul acuma zac pe spate,
Întinşi, morţi colo-n iarbă, sau pe nisip, în pace.
Normanzii toţi se jură, c-or răzbuna ruşinea ce le face.

798 [1384] Ştim iar că Herwig vine cu oaste numeroasă
Pe Ludwig să mi-l bată, aici, la el acasă.
Îl caută; îl vede luptînd cu-nverşunare
Şi mulţi căzînd în juru-i din cei vestiţi eroi, cu nume mare.

799 [1385] Și strigă Herwig : — „Cine-i bătrînul ce se bate,
Și care cu-a lui spadă în juru-i moarte-mparte ?
E încă în putere ; vor plînge multe mame
Și tinere mirese pe urma loviturii lui avane."

800 [1386] Aude vorba Ludwig și strigă fără teamă :
— „Cine dorește-n luptă să știe cum mă cheamă ?
Sînt craiul Ludwig, Herwig, și cît voi fi în stare
Să lupt, lupta-voi încă, pe dușmani să-i arunc peste hotare !"

801 [1387] Răspunde Herwig : — „Bine. Ești Ludwig. Ce-i dreptate
Am să-ți arăt acuma ! Căci pagubă și moarte
Ai risipit în juru-ți ! De mîna ta murit-a
Și nenfricatul Hettel : dar răzbunarea încă nu pierit-a!

802 [1388] Ne-ai fost făcut mari rele, cînd ai plecat spre casă !
Nu le-am uitat, bătrîne ! De una mult îmi pasă,
Căci mi-ai răpit mireasa la Wulpen, lîngă mare,
Și mulți prieteni mîndri mi-ai nimicit, lovindu-i cu-nsetare !

803 [1389] Ei, bine! Mie, Ludwig, mi-ai fost răpit soția!
Dă-mi-o-napoi acuma, căci altfel omenia
Nimic nu folosește! Unul din noi îndată
Va trebui să piară!" Dar Ludwig zice: — „Limba
ți-e bărbată!

804 [1390] Această îngîmfare de loc nu mă-ngrozește!
Mai sînt destui aicea — în jurul tău, privește! —
Ce-au pătimit ca tine! Să știi că-i vorba dată:
Purta-ți-voi eu de grijă, să nu-ți săruți soția
niciodată!"

805 [1391] Spunînd aceste vorbe, spre Herwig se îndreaptă.
Cu furie se luptă doi crai. Atît așteaptă
Eroii lor: îndată sar luptătorii sprinteni
Pe crai să-i ocrotească, lovind în cai cu îndințații
pinteni.

806 [1392] Era puternic Herwig, viteaz cu brațul tare;
Dar Ludwig nu se lasă, izbește cu-nfocare.
Chiar șovăiește Herwig în lupta ce se-aprinde.
Era bătrînul gata, de trup frumosul cap a i-l desprinde.

807 [1393] De n-ar fi fost pe-aproape a craiului oştire,
Degrabă să-l ajute — o grea nenorocire
S-ar fi-ntîmplat. Doar moartea de-al său potrivnic mare
Putea să-l mai despartă din aspra şi puternica-ncleştare!

808 [1394] Pe Herwig îl ajută tovarăşi cu putere.
Cînd se ridică iute din greaua lui cădere,
Îndată îşi aruncă sus, spre castel, privirea,
De nu cumva îl vede domniţa lui, care-i purta iubirea.

EPISODUL XIX (XXVIII)

CUM IL BATE HERWIG PE LUDWIG

809 [1395] Gîndea în sine Herwig : «Au m-a văzut Gudruna ?
Ce s-a-ntîmplat cu mine ? Mă va certa într-una,
De voi ajunge-odată s-o strîng la piept ca soaţă —
Şi de-oi pofti în urmă cu dragoste să mi-o sărut pe faţă.

810 [1396] Mă rușinez amarnic! Un ghiuj să mă trîntească?»
Poruncă dă ca steagul spre dușmani să pornească.
Întreaga lui oștire pe Ludwig să-l ajungă.
Viu iureș dau cu toții, îi țin pe loc și iarăși îi alungă.

811 [1397] Bătrînul Ludwig simte în urma lui năvala;
Se-ntoarce către dușmani, să le doboare fala.
Aude cum pe coifuri cad grindine de spadă.
Cei care vin spre dînsul nu mai poftesc de-aproape să-l mai vadă.

812 [1398] Se luptă iarăși craii. Hei! cum răsună cîmpul!
Poți număra căzuții ce-acoperiră dîmbul?
Se hotărăște lupta: puternic Ludwig este;
Dar bătrînețea pierde izbînda ce lui Herwig îi zîmbește.

813 [1399] Logodnicul Gudrunei pe Ludwig îl izbește
În cap, sub coif, cu sete adîncă, vrăjmășește;
Lovit din greu, bătrînul de luptă-acum se lasă:
Și bravul crai primește aicea moartea chiar la el acasă.

814 [1400] Îndată ce tăiușul de spadă îl lovește,
Din umeri îi desprinde bătrînul cap. Primește
Răsplată bravul Herwig c-a-ngenuncheat-nainte-i.
Vor plînge pentru Ludwig ochi drăgăstoși[1] amarnic
și fierbinte.

815 [1401] Toți prietenii lui Ludwig vor înapoi să ducă
Stindardul în cetate. Încep cu el să fugă ;
Dar prea departe-i poarta și îl răpesc dușmanii.
Mulți au căzut alături de craiul lor iubit, luptînd,
sărmanii !

816 [1402] A craiului cădere străjerii o văzură,
De sus din metereze, și-ndată începură
Să plîngă laolaltă bărbați, femei, copile.
Gudruna multă frică avu, că n-o scăpa de-aici cu
zile.

817 [1403] Eroul Hartmut încă nu auzise vestea,
Că mulți eroi cu Ludwig la zidurile-acestea,
Mulți paji, veri buni cu dînsul, au fost pierit de
spadă.
Cînd iată că aude sus, în castel, strigări, chemări
și sfadă.

818 [1404] Vorbește către oaste viteazul Hartmut tare:
— „Să mergem în cetate! Zac mulți din acei care
Au vrut să ne învingă în luptă sîngeroasă.
Veni-vor alte vremuri mai bune pentru noi și-a
noastră casă!“

819 [1405] Toți bucuroși l-ascultă pe Hartmut și porniră.
E drept: cu a lor spadă mulți dușmani doborîră
Din cei vînjoși și aprigi, încît de pe armura
Lui Hartmut, de pe spade, curgeau stropi grei de
sînge. Mare-i ura!

820 [1406] — „Scumpi veri și dragi prieteni, slujit-ați cu
credință!
Vă răsplătesc de-aceea! Destulă suferință!
Să mergem în cetate; să căutăm odihnă!
Să ne deschidă poarta! Să bem vin de cel vechi în
dulce tihnă!

821 [1407] Mulți au lăsat în urmă, întinși pe iarbă-n soare.
Nu știu eroi pe lume să fi luptat mai tare!
Normanzii vor să intre în vechea fortăreață;
Dar Wate cu-ai lui oameni le ține piept cu
inima-n-drăzneață.

822 [1408] La poartă-ajunge Wate şi-acolo se aţine.
Şi Hartmut cu-a lui oaste spre ea în grabă vine.
Dar de intrat, nici vorbă ! Aceasta nu se poate ;
Doar vede cum aruncă ostaşii lui mari pietre din cetate.

823 [1409] Pe Wate şi-ai lui oameni de sus curg pietre multe.
Ca ropotul de ploaie ce cade pe un munte.
Puţin lui Wate-i pasă de cine-n juru-i moare ;
Un gînd îi stă-nainte : «Să-nvingă în această luptă mare !»

824 [1410] Cînd Hartmut îl zăreşte în faţa porţii, spune :
— „Ce-am cîştigat în luptă cu arme tari şi bune,
Acuma se răzbună cu vajnică mînie ;
Cei teferi simt mîhnire şi mulţi în jur dorm somn de veşnicie.

825 [1411] Că am învins atîţia din dùşmanii puternici.
Acuma se răzbună. Pe Wate şi-ai lui sfetnici
Îi văd în faţa porţii, izbind cu spada lată ;
De-aş fi portar, desigur, m-aş teme, zău, de ura lui turbată !

826 [1412] Priviți, ostași ! Și zidul, și porțile sînt prinse.
Sînt mulți potrivnici încă ; intrările-s închise.
În patru părți se-ndreaptă puternica lor ceată ;
Azi sîngeros izbînda toți prietenii Gudrunei o
așteaptă.

827 [1413] Mai strigă Hartmut : Iată, văzut-am cu durere
Stindardul din Morlanda în falnic-adiere
La poarta cea din față. Vor grabnic să pătrundă ;
Dar dușmanii puternici împiedică intrarea cu
izbîndă !

828 [1414] Și la cealaltă poartă văd cum vrăjmași se-adună.
În vînt s-agită steagul. E Ortwein. Vesel sună,
Oștirea să-l audă. E fratele Gudrunei.
Pînă-i slăbește brațul, vor mai plăti cu a lor viață
unii.

829 [1415] La poarta treia Herwig lovește cu putere ;
Vreo șapte mii de oameni l-urmează în tăcere.
Se luptă bărbătește pentru a lui iubită.
Gudruna îl privește cu fetele zîmbindu-i fericită.

830 [1416] Am zăbovit, vai ! multă și prețioasă vreme !
Nu știu spre care zare să plec făr-a mă teme,
Căci Wate la a patra intrare se aține
Și oastea din cetate s-a rupt de oastea care e cu mine.

831 [1417] Să zbor nu pot ; n-am aripi să intru în cetate ;
Nici prin pămînt să intre oștirea mea nu poate.
Să fug spre mare, iarăși, îmi e cu neputință,
De-aceea, bravi prieteni, vă spun pe neminţite-a mea
dorință :

832 [1418] Altcum nu se mai poate. Aceasta mi-i porunca :
Descălecați în grabă ! Loviți ! Din ran-adîncă
Să curgă caldul sînge prin zalele lucioase !"
(Zicînd, sar jos cu toții și lasă caii-n locurile joase.)

833 [1419] — „Curaj ! Tot înainte ! brav Hartmut îi îndeamnă,
Spre poarta fortăreței ! Nimic nu luați în seamă !
Pe Wate doborîți-l ! Așa, cred, e cuminte ;
Să-încercăm intrarea s-o liberăm de Wate !
Înainte !"

834 [1420] Cu spadele-nălţate îndată toţi porniră.
În frunte Hartmut merge, pe Wate-l ocoliră ;
Spre el se-ndreaptă Hartmut. (Îi dă întîietate.)
Cum spadele răsună ! Ce mulţi eroi zac morţi,
întinşi pe spate !

835 [1421] Cînd Wate mi-l zăreşte, grăbind spre el să vie
(Drapelu-l are Frute), vorbeşte cu mînie :
— „Aud spre noi un zăngăt de arme, măi nepoate !
Aţine-te la poartă şi vezi nu-ţi pierde capul ! Greu
e foarte !“

836 [1422] Plin de mînie Wate spre Hartmut se îndreaptă ;
Dar Hartmut nu se teme ; nu vrea să se abată
Din drumul său. Spre soare atît praf se ridică,
Încît se face umbră. Se luptă brav eroii, fără frică.

837 [1423] La ce-i bun de se spune, că Wate-n braţe poartă
Putere înzecită cînd, ian priviţi ! arată
Viteazul falnic Hartmut atîta bărbăţie ?
Oricît de bravi vrăjmaşii — toţi sînt uimiţi de rara-i
vitejie.

838 [1424] Dar Wate intră-n luptă cu-atîta îndîrjire,
Încît pe dîmb zac morții acum în părăsire.
Mirare e că Hartmut nu piere de-a lui mînă,
Căci pe bătrîn, priviți-l! turbarea cea cumplită e
stăpînă.

839 [1425] Deodată-aude Hartmut un strigăt în cetate:
Gerlinda plînge-amarnic a soțului ei moarte;
Făgăduiește apoi avere, drept răsplată,
Cui va ucide iute pe a crăiesei Hilda mîndră fată.

840 [1426] Momit de-aceste vorbe, un ticălos grăbește
Spre fetele frumoase și-ndată le găsește;
De dragul răsplătirii, călăul este-n stare
Pe nobila Gudruna și prietenele ei să le omoare.

841 [1427] Cînd fiica Hildei vede că ticălosul vine
Cu spada către dînsa, presimte că nu-i bine
Și plînge că-i departe de prietenii de-acasă.
(De n-o vedea normandul[1] ar fi pierit fecioara mult
frumoasă.)

842 [1428] De frică uită totul — și-a Curții demnitate —
Și țipă, strigă, plînge atîta cît ce poate ;
Și fetele aleargă și strigă la fereastră ;
Fac schime disperate, de-ai crede că le-aruncă-n
marea-albastră.

843 [1429] Eroul nobil Hartmut aude și-abia crede
Că-i țipătul Gudrunei ; cînd, iată, că îl vede
Pe-acel nemernic gîde cu spada lui întinsă
Voind să le omoare. Îi strigă cu o furie aprinsă :

844 [1430] — „Ei, lașule, ce-i asta ? Și cine ești ? Ia-mi spune !
Ce te-a făcut pe fete să le ucizi ? Ia, pune
Pe una numai mîna, să vezi atunci răsplată !
Te spînzur fără milă ; cimotia-ți cu tine piere toată !“

845 [1431] Acela se oprește : de Hartmut îi e teamă ;
Dar craiul, vezi ! sărmanul, neluînd la luptă seamă,
Era să-și piardă viața, dorind cu-așa credință,
S-o scape pe Gudruna de moarte sau de crudă
suferință.

846 [1432] Ortruna cea cuminte, prinţesa ca o floare,
Cu mîinile la pieptu-i, în semn de implorare,
Aleargă la Gudruna şi în genunchi se-aşează
Jelind amar pe Ludwig şi ochii ei, frumoşii,
lăcrimează.

847 [1433] Grăieşte : — „Fie-ţi milă, prinţesă milostivă,
De-atîţi prea nobili prieteni, cu tine deopotrivă,
Care-au murit în luptă ! Gîndeşte-te ce jale
Ai suferit cu Hettel ! Şi eu merg azi pe-aceeaşi
tristă cale !

848 [1434] Ascultă-mă, domniţă, ce grea nefericire :
E mort bătrînu-mi tată şi-o parte din oştire ;
Acum. pe Hartmut, Wate vrea sigur să-l omoare ;
De-l pierd, rămîn orfană ! De-aceea-ţi cer, Gudruna,
îndurare !

849 [1435] Fii bună şi m-ascultă ! grăi blînda fecioară,
Cînd nimeni n-avea milă, din cei ce te-nconjoară,
La mine doar găsit-ai liman în vremuri grele.
La-a voastră suferinţă s-alăturau şi lacrimile mele !“

850 [1436] Gudruna spune: — „Gura-ți doar adevăr cuvîntă!
Dar nu știu ce pot face să-mpiedic lupta cruntă;
De-aș fi bărbat și brațu-mi ar mînui o spadă,
I-aș despărți îndată și aș curma nefericita sfadă!“

851 [1437] Ortruna plînge tare, se roagă prea fierbinte;
Gudruna la fereastră pășește-atunci cuminte;
Cu mîna semne face să fie auzită,
De nu cumva pe-aproape e cineva din țara-i mult-dorită.

852 [1438] Vorbește bravul Herwig: — „Preanobilă fecioară,
Răspundeți cine sînteți? Dușmanii vă-mpresoară?
Aici din Hegelinga nu-i încă nimeni; însă
Venim din Seelanda. Ce poruncești? E toată oastea strînsă.“

853 [1439] Vorbește-atunci Gudruna: — „Am mare rugăminte:
Să puneți capăt luptei, vă rog mult și fierbinte!
Sînt recunoscătoare aceluia ce poate
Pe Hartmut, craiul mare, să-l descleștezе de al nostru Wate!“

854 [1440] Eroul din Seelanda cuviincios vorbește :
— „Vrea nobila fecioară, să știu cum se numește ?“
Răspunde : — „Sînt Gudruna, vlăstar de rege mare ;
Ferice-am fost pe vremuri ; acum trăiesc în mare
întristare !“

855 [1441] Răspunde Herwig : — „Scumpă domnița mea
Gudruna,
Sînt gata la poruncă acum și-ntotdeauna ;
Căci numele mi-i Herwig și te-am ales stăpînă ;
Împart cu tine grija, căci soarta mea stă azi în a
ta mînă !“

856 [1442] Ea spune : — „De vrei, Herwig, să-mi faci plăcere
mare,
Dorința mea să afle la tine ascultare !
Mă roagă mult această frumoasă, bună fată,
Pe Hartmut, bunu-i frate, de bravul Wate să-l
desparți îndată !“

857 [1443] — „Preabucuros, stăpînă ! Mă voi vîrî în luptă !
Și poruncește-ndată oștirii ce-l ascultă :
Stindardele acuma le duceți către Wate !“
Eroii toți urmară pe Herwig cu drapelele-nălțate.

858 [1444] (Acesta-i greu serviciu de cavaler, vezi bine!)
Strigă viteazul Herwig spre Wate: — „Ce-i cu tine?
Iubite Wate, lasă! Sfîrșește lupta-ndată!
Te roagă mult Gudruna, a Hildei noastre preaiubită fată!“

859 [1445] Dar Wate cu mînie: — „Te rog, dă-mi bună pace!
De-aș asculta de fete, zău, spune, ce m-aș face?
Dac-aș cruța pe dușmani, mi-aș bate joc de mine;
De-aceea nu se poate! Să ispășească Hartmut se cuvine!“

860 [1446] Viteazul Herwig sare degrabă să-i despartă
De dragul ei; răsună puternic spada-i lată,
Căci Wate, furiosul nu suferă să-l scoată
Din lupta cu dușmanul, ci vrea pînă la urmă să se bată.

861 [1447] În marea lui mînie pe Herwig îl lovește
Cu-așa putere mare, că-ndată îl trîntește.
Ostașii îl ajută în grabă să se scoale;
Iar Hartmut prins e-n fața chiar a lui Herwig și-a oștirii sale.

EPISODUL XX (XXIX)

CUM E PRINS HARTMUT

862 [1448] S-a întărtat amarnic bătrînul Wate. Sare
Spre sala cea înaltă de lîngă poarta mare ;
Răsună pretutindeni plînș și loviri de spadă.
L-au prins acum pe Hartmut ; oștirea lui nu poate
să-l mai vadă.

863 [1449] Optzeci de nobili mîndri sînt luaţi şi duşi deoparte ;
Pe ceilalţi îi ucide multfuriosul Wate.
Pe mare, într-o navă-l păzesc pe Hartmut foarte ;
Dar lupta nu e gata ; de mari dureri eroii-avea-vor parte.

864 [1450] Deşi de sus cad pietre, că jalea te cuprinde,
Luptînd cu-nverşunare eroul Wate-i prinde
Pe toţi apărătorii. Cad grelele zăvoare ;
Plîng cu amar şi jale de frica morţii bietele fecioare.

865 [1451] Danezul Horand, steagul crăiesei Hilda-l poartă ;
Mulţi îl urmeaz-aproape şi intră-acum pe poartă
Mergînd spre foişorul înalt de apărare,
Pe care hegelingii l-au fost zărit din mare depărtare.

866 [1452] Cuprind şi fortăreaţa, cum spus-am înainte ;
Cei care stau într-însa au plîns mult şi fierbinte ;
Cînd Wate vede însă pe-ai săi pornind la pradă,
Prea supărat le strigă : — „Argaţii unde sînt ? Ostaşi, la spadă !“

867 [1453] Eroii sparg acuma mîndre-ncăperi bogate ;
Iar huietul sinistru răsună mult departe.
Dușmanii deopotrivă la suflet nu se-arată :
La luptă pleacă unii ; iar alții după pradă-mbelșugată.

868 [1454] Trofeele frumoase le-au dus (aflat-am bine !),
La mare ; două vase de ele-ar fi fost pline,
De-ar fi voit să-ncarce mătase,-argint și aur,
Ce-au luat din fortăreață, neprețuit și vechi, ales tezaur.

869 [1455] Sus, în cetate, nimeni zi fericită n-are ;
Întreg poporul este în mare întristare.
Dușmanii-ucid bărbații, femei nenumărate,
Chiar copilași din leagăn își pierd ale lor vieți nevinovate !

870 [1456] Irold voinicul strigă la furiosul Wate :
— „Ce v-au făcut copiii, de-i tot ucideți, frate ?
De moartea alor noștri nu-s vinovați ! Povață
Vă dau, pe-a noastră cinste ! cruțați-le neprihănita viață !“

871 [1457] Vorbi bătrînul Wate : — „Cuvîntu-ţi mă uimeşte :
Copiii cei din leagăn ca mîine mari vor creşte.
Zici să-i cruţăm ? Dar dacă se fac bărbaţi, credinţă
Nu am în ei, cum iarăşi credinţă în saxoni[1] nu-i cu
putinţă."

872 [1458] Cu-mbelşugare curge în jurul său mult sînge.
E ochi care s-o vadă şi să nu poată plînge ?
De pagubă mai mare temîndu-se Ortruna,
Adînc îngrijorată, se duce iar s-o roage pe Gudruna.

873 [1459] Înclină cu mîhnire frumosu-i cap şi-i zice :
— „O, nobilă Gudruna, ne prăpădim aice !
Aibi milă de durerea ce azi mă copleşeşte !
De tine doar atîrnă, ca să nu mor de braţul ce loveşte!"

874 [1460] — „Vreau să te scap, Ortruna (doar de-aş putea-o
face !)
Căci te iubesc, fecioară, şi răzbunarea tace
Cînd te privesc ; de-aceea să stai pe lîngă mine
Cu tinerele fete şi cu femei ! Vă ocrotesc eu bine !"

875 [1461] — „Fac precum spui!“ vorbește Ortruna fericită;
Cu treizeci trei de fete aleargă mulțumită.
Șaizeci și doi de oameni țin pază lîngă ele.
De n-ar fi ei, desigur că le-ar tăia dușmanii bucățele.

876 [1462] Dar iată, și Gerlinda sosește-n fuga mare;
Ostatică se lasă preanobilei fecioare:
— „Vai! scapă-ne, Gudruna, de Wate și-a lui oaste!
De tine doar atîrnă în clipa asta grea, viețile noastre!“

877 [1463] Răspunde-acum Gudruna: — „Aud o rugăminte
Să te salvez, Gerlinda; dar, îți aduci aminte?
Pentru nimic din lume nu-mi ascultai dorința.
M-ai chinuit amarnic. Cum poți să-mi ceri acum
îngăduința?“

878 [1464] Bătrînul Wate urcă spre ele cu grăbire
(Scrîșnind din dinți și fulgeri țîșnindu-i din privire).
Cu barba lui cea albă și de un cot de lungă
Toți îl privesc cu groază; pe toți privirea-i cruntă
îi alungă.

879 [1465] Era mînjit de sînge ; chiar haina-i e muiată.
Oricît dorea Gudruna să-l vadă, disperată
Se arăta, că astfel spre dînsa se îndreaptă.
Oricine, cred, de teamă ar fi găsit că fuga-i înţeleaptă!

880 [1466] Dar gingaşa Gudruna spre Wate grabnic merge
Şi-ngrijorată-i spune — cu bine, se-nţelege :
— „Bine-ai venit la mine ! M-aş bucura mai tare,
De n-ar primi, prin tine, atîţia dureroasă vătămare !“

881 [1467] — „Iertare cer, domniţă ! A Hildei noastre fată
De cine sînteţi astăzi, aici, înconjurată ?“
Gudruna îi răspunde : — „Pe-Ortruna mea iubită
S-o cruţi ! Se tem acestea de spada ta-nroşită,
ascuţită !

882 [1468] Acestelalte, Wate, sînt bietele fecioare
Pe care crudul Ludwig le-aduse peste mare.
Eşti tot mînjit de sînge ; de-aceea du-te, Wate !
De eşti al nostru prieten, ne-om bucura de-a ta
credinţă foarte !“

883 [1469] Se duce-ndată Wate la Herwig şi-l găseşte
De vorbă stînd cu Ortwein. Irold se sfătuieşte
Cu Morung şi danezul, viteazul, bunul Frute,
Ce s-au luptat prea bine şi-au doborît vrăjmaşi mai
multe sute.

884 [1470] În fugă vine Hergart, ducesa cea frumoasă :
— „Gudruna mea cea bună, fii, rogu-te, miloasă
Cu noi şi te gîndeşte că atîrnăm de tine !
De-aceea-ţi cerem sprijin ! Îndură-te, stăpînă, şi de
mine !“

885 [1471] Gudruna nevoioasă : — „Ducesă-nfumurată,
A noastră suferinţă nu te-a mişcat odată.
Cînd mult am plîns, ia spune, ţi-a fost milă de mine?
Acuma-mi vine rîndul : puţin îmi pasă de ţi-i rău
sau bine !

886 [1472] Dar... vino între fete, aicea, lîngă mine !“
În timpu-acesta Wate o căuta, vezi bine,
Pe-a lui vrăjmaşă mare : Gerlinda ticăloasă.
Maştera sta ascunsă lîngă Gudruna bună şi miloasă.

887 [1473] Înfuriat în sală eroul intră iară
Și spune : — „O, domniță, să-mi scoți, te rog, afară
Pe-aceea care-odată și-a ris de-a voastră jale
Precum și-ale ei neamuri, care pe mulți i-au dus pe-a morții cale !“

888 [1474] Vorbește-acum Gudruna : — „Aicea nu-i nici una !“
Plin de mînie Wate îi spune : — „Mi-e totuna !
De nu-mi arăți îndată pe cele-adevărate,
Atunci le trec prin spadă, fără deosebire, zău, pe toate !“

889 [1475] Fecioarele văd bine că mînios e Wate.
O fata frumușică i-arată, pe la spate,
Pe babă și îndată erou-o și ochește :
— „Ia spune-mi, zgripțoroaico, spălătoreasă nu-ți mai trebuiește ?“

890 [1476] De mînă o tîrăște și-o trage mai departe.
Gerlinda-nmărmurită să tremure doar poate.
Eroul cu mînie : — „De-acum, crăiasă mare,
Stăpîna mea, Gudruna, nu-ți va spăla în veci cămăși murdare !“

891 [1477] La poarta dinspre sală am auzit c-a dus-o ;
Ce gînd avu cu dînsa cei ce-au văzut mi-au spus-o :
De păr a tras-o bine înfuriatul Wate
Şi capu-i alb i-l taie c-o lovitură-a spadei sale late

892 [1478] Femeile ţipară, căci frica le e mare ;
Cînd Wate se întoarce şi strigă : — „O-ntrebare :
Să-mi arătaţi acuma şi rudele ei toate
Nici una nu-i prea brează, ca să nu-i taie capul
«crudul» Wate."

893 [1479] A Hildei fată zice cu lacrimi mult amare :
— „De dragul meu, o, Wate, arată azi cruţare
Acelor ce la mine cerut-au ocrotire :
Ortrunei celei bune şi celor ce mi-au arătat iubire !"

894 [1480] Se duc la dînsa toate care-au cerut cruţare.
Vorbi bătrînul Wate cu mare supărare :
— „Dar unde este Hergart, ducesa cea frumoasă,
Aceea care-aicea cu-al craiului paharnic duce casă ?"

895 [1481] N-au vrut să i-o arate ; dar el spre ea porneşte
Şi-i zice, dacă, poate, regatul stăpîneşte ?
— „Cine credea vreodată s-ajungi aşa de mare ?
Iar faţă de Gudruna a fost nerușinată-a ta purtare !“

896 [1482] Îl roagă toate : — „Iart-o, de astă dată, Wate !“
Dar Wate le răspunde : — „Aceasta nu se poate !
Sînt pus să port de grijă femeilor !“ C-o mînă
Îi taie capul. Groaza pe fete la Gudruna le adună.

897 [1483] ... Eroii, după luptă, se odihniră bine.
În sala mare Herwig cu prietenii săi vine
Stropiţi de tot cu sînge. Gudruna îi zăreşte ;
Zîmbind, pe-al ei logodnic prea drăgăstos îndată
îl primeşte.

898 [1484] El de la şold desprinde acum tăioasa-i spadă
Şi zalele-şi aruncă pe scut. Dorind să-şi vadă
Mireasa, spre ea merge, pe haine-avînd rugină.
De dragul ei luptase ; ea îi era de-acum a lui regină.

899 [1485] Veniră Ortwein, Morung şi alţi viteji de seamă.
Armura şi-o dezbracă ; trecută-i orice teamă.
Se răcoresc, sărmanii, căci truda-i terminată.
Vor fetele să-i vadă. Sînt veseli după lupta-
nverşunată.

900 [1486] Trecînd grozava luptă, danezii vor odihnă.
Din mînă leapăd-arme şi scutul are tihnă.
Dezleagă coifuri lucii, se-ndreaptă spre fecioare ;
Cu dulce plecăciune Gudruna îi primeşte la intrare.

901 [1487] Irold şi bravul Morung, păşind în sala mare,
Pe fete le salută ; le văd că-s doritoare
Să-şi afle iar cu bine pe toţi cei dragi de-acasă ;
Se bucură-n tăcere a doamnei Hilda fiică
preafrumoasă.

902 [1488] Şi craiul din Morlanda primit e foarte bine,
(Cum după lupta cruntă aşa se şi cuvine.)
Fecioarele-i arată adîncă mulţumire,
Că vine de departe, din Karadé, cu brava lui oştire.

903 [1489] Toţi sînt de o părere : ostaşii, căpitanii ;
Cuprinsă fortăreaţa cea bună, Kassiani,[1]
Se vor preda degrabă şi celelalte-n ţară ;
Dar Wate îi îndeamnă să ardă turn şi sală-n astă
seară.

904 [1490] Danezul Frute spune : — „Nu, asta nu se poate !
Vreau să le stăpînească Gudruna noastră toate.
(Poruncă dă să-i scoată pe morţi de-aci afară.)
Atunci va fi mai bine de noi şi de ai noştri-n astă
ţară !

905 [1491] Puternic e castelul şi bună-a lui lărgime.
Poruncă dă să spele de sînge zidul bine !
Nimic să nu-ntristeze pe bietele fecioare.
Plimbîndu-ne, vedea-vom ce mare moştenire
Hartmut are !“

906 [1492] Pe Frutel-ascultară, căci minte multă are.
Afară scot mulţi vajnici eroi fără suflare
Zdrobiţi, cu răni de moarte. Pe cei ce zac la poartă
În mare îi aruncă. Ce crudă fu şi-amară a lor soartă !

907 [1493] Vreo patru mii sînt morţii. Toţi plîng spunînd că este
Nenorocire cruntă ; dar Frute-i liniştește.
Tot ce mai au să facă, îndeplinesc cu grabă.
Ortruna cea gingaşă în propria ei casă este roabă.

908 [1494] Cu şaizeci doi de oameni şi treizeci de fecioare
Toţi sînt robiţi. Gudruna vorbeşte cu-ndurare :
— „Le voi păzi pe fete, căci mi-au ţinut mult parte ;
Cît despre prinşi, e altfel ; ce-o vrea cu ei să facă
bravul Wate !“

909 [1495] Primeşte Horand prinşii găsiţi în fortăreaţă ;
Gudruna-i dă-n primire şi fetele. Pe faţă
Îl ocrotea Gudruna şi-i arăta credinţă,
Era văr bun cu dînsa şi se purta aşa, după cuviinţă.

910 [1496] Stăpîn apoi îl face pe patruzeci de turnuri.
Pe şase săli întinse, precum şi alte bunuri.
Domnea în ele Horand ; iar vara lui, Gudruna,
Cu el mai multă vreme a stat aici, cu draga ei
Ortruna.

911 [1497] Pe mare, la corăbii, pun pază cu credință,
Îl duc pe prinsul Hartmut iar la castel. Putință
Nu are să mai scape. Acolo trist zărește
Fecioarele robite de-acei pe care aprig îi urăște.

912 [1498] Așa-i păzesc de strașnic, că nu-i de loc scăpare.
O mie și mai bine țin paza cea mai mare ;
Toți oamenii lui Horand pe rînd priveghează ;
Doar Wate și cu Frute război și sînge încă mai visează.

913 [1499] Pornesc din nou prin țară cu treizeci mii de oaste
Și pîrjolesc acolo întinderile vaste.
Cu mare vîlvătaie ard case, avuție ;
Atunci se îngrozește și Hartmut de atîta dușmănie.

914 [1500] Eroul din Stormarna și Frute-acum dărîmă
Oricîte fortărețe le vin la îndemînă.
Încarcă pradă grasă, cît pot acas' să ducă
Și fetele frumoase din țară hegelingii le ridică.

915 [1501] În drumul lor, eroii dărîmă fortăreţe
Vreo douăzeci şi şase, ce se-arătau semeţe.
Erau vitejii veseli de-aşa călătorie :
Ostatici duc Gudrunei, un număr de mai bine de o mie.

916 [1502] Stindardul doamnei Hilda sălta voios prin ţară.
Şi, izbîndind cu dînsul, îl duc la ţărmuri iară,
Unde-au lăsat cu pază o preafrumoasă fată.
Doreau acum să plece ; să stea aici li s-a urît deodată.

917 [1503] Ostaşii care-n sala lui Hartmut îi aşteaptă
Le ies toţi înainte, spre dînşii se îndreaptă.
Cu drag şi voie bună primesc frumoasa oaste
Şi pe danezi întreabă : — „Cum v-a fost mers în drumurile voastre ?“

918 [1504] Răspunde Ortwein : — „Bine ! Peste măsură bine !
De-aceea mulţumire s-aduc mi se cuvine
Prietenilor noştri. Ruşinea mi-i spălată
Şi înmiit azi luat-am cît ne-au răpit vrăjmaşii altădată !“

919 [1505] Vorbește-acuma Wate : — „Pe cine-aici mai mare
Îl vom lăsa, prieteni ? Trimiteți îndemnare
Stăpînei noastre scumpe să vină pîn-la mine !
Și-apoi spre Hegelinga ! Să ducem doamnei Hilda
veşti de bine !“

920 [1506] Bătrîni și tineri strigă : — „Îi vom lăsa în țară
Pe Horand și pe Morung ; căci dibăcie rară
Au arătat în toate ! Și mai rămîn o mie
De bravi ostași !“ Primiră. Ceilalți iau mulți ostatici
chezășie.

921 [1507] Voind acum să plece spre patrie-ncărcară
Mult plean bogat pe vase ; căci prada ce luară
Era a lor avere. Cei lacomi pot s-arate
Acasă multă pradă ; iar rudele vor fi de-acum bogate.

922 [1508] Poruncă e ca Hartmut și oastea lui robită
Cu cinci sute de nobili din țara umilită
Să fie luați ostatici. Sărmanii vor petrece
La hegelingi amarul și întristate zilele vor trece.

923 [1509] O duc şi pe Ortruna, gingàşa, blînda floare,
Cu fetele ei toate ; durerea-i este mare.
Cînd au plecat din ţară, puteau să înţeleagă
Cum îi era Gudrunei, cînd părăsit-a patria ei dragă.

924 [1510] Toţi prinşii-s duşi pe mare. Castele-n părăsire
Lui Horand şi lui Morung sînt date în primire.
Cei ce rămîn în ţara normandă au drept pază
O mie şi mai bine de bravi ostaşi cu neştirbită vază.

925 [1511] — „Am mare rugăminte, mîhnitul Hartmut spune,
„Mi-aş pune chezăşia viaţa şi-al meu nume,
De nu m-aţi lua din ţara iubitului meu tată !"
Vorbi bătrînul Wate : — „Aceasta nu se poate
niciodată !

926 [1512] Nepotul meu ciudat e. Nu ştiu de ce mai lasă —
Pe cel ce fără milă averea şi-a lui casă
N-ar fi cruţat vreodată — în viaţă să mai fie !
Dac-ar voi, îndată aş face să te scape de robie !"

927 [1513] — „Dar ce mai vrei, bătrîne? îi zice Ortwein tare,
Să-i omorîm sălbatic, așa, fără cruțare?
Ostaticii și Hartmut avea-vor altă soartă:
Îi duc crăiesei Hilda cavalerește. Craii-așa se poartă!“

928 [1514] Mulți cară la corăbii cai scumpi și-mbrăcăminte,
Mult aur, nestemate. Tot ce-au dorit fierbinte
Odată-n a lor viață, acum li se-mplinește.
De-au fost triști înainte, acuma veselia-i stăpînește.

EPISODUL XXI (XXX)

CUM TRIMIT SOLI HILDEI

929 [1515] Armata hegelingă cu Frute se întoarce,
Izbînda-i dobîndită. Acuma este pace.
Vreo trei mii şi mai bine, căzuţi în lupta mare
Rămîn aici. Plîng jalnic ostaşii rînd pe rînd pe fiecare.

930 [1516] Pornesc pe mare-ndată cu vînturi priincioase.
Cei ce se duc cu pradă au feţele voioase.
Trimit acas' solie femeilor să spună
Vestirea preafrumoasă, că se întorc curînd cu voie bună.

931 [1517] Se duc călare solii, cît pot de iute-n ţară ;
În nu ştiu cîte zile ajung acasă iară.
Nicicînd primit-a Hilda o veste mai plăcută
Ca ştirea că ucis e bătrînul Ludwig în fierbinte luptă.

932 [1518] Întreabă : — „Spuneţi iute : Gudruna mai trăieşte ?“
— „V-aduce Herwig, doamnă, mireasa ce iubeşte !
Eroilor în luptă le-a mers aşa de bine !
Aduc doi prinşi : Ortruna şi Hartmut care vin curînd la tine.“

933 [1519] — „Ce veste bucuroasă ! vorbi voios regina,
Mi-au amărît şi suflet şi trup ; dar, iată, vina
E aspru pedepsită (cunosc şi ei durerea),
Că-n suferinţă Gudrun n-a cunoscut de loc ce-i mîngîierea !

934 [1520] Vă dăruiesc răsplată, la vestea ce-aţi adus-o ;
Prin ea scăpat-am astăzi de jalea ce-am avut-o.
Vă dau cu-mbelşugare mult aur şi avere."
Răspunseră : — „Stăpînă, vestirea noastră asta nu
vă cere !

935 [1521] Avem atîta pradă, încît nu semeţia,
Să nu-ţi primim ne-ndeamnă de loc azi dărnicia.
Vin grele-ncet, pe valuri, corăbiile pline
Cu aur roş. Cu ele vin păzitori pe valurile line."

936 [1522] Crăiasa porunceşte grăbit să pregătească
Pentru iubiţii oaspeţi, ce stau să le sosească,
Mîncare, băutură şi jilţuri arătoase,
Pe care să se-aşeze. Crăiasa are gînduri preafrumoase.

937 [1523] La Matelane oastea întreagă stă de strajă.
Răsună pe cîmpie şi jos pe-a mării plajă
Securile grăbite ; toţi au o grijă mare :
Cum să primească oare pe Herwig şi Gudruna la
serbare ?

938 [1524] N-am știre dacă oastea în drum pe-ntinsa mare
A suferit primejdii sau vreo împiedicare.
În patruzeci de zile Ortwein abia ajunge.
Venea cu el Gudruna, (care acum de loc nu se mai plînge).

939 [1525] Oștirea cînd sosește — așa se-adeverește —
Un an întreg de lipsă din țară împlinește.
Era în primăvară, în luna mai, cînd iată!
Răsună trîmbiți, surle; toți au uitat de truda îndurată.

940 [1526] Cînd vin la țărm aproape, în fața Matelanii,
Trompetele răsună puternic. Căpitanii
Poruncă dau și goarne și flaute să sune.
Corăbiile lui Wate în mare-aruncă ancorele bune.

941 [1527] Eroii din Ortlanda sosesc la țărm de mare.
Crăiasa Hilda iese întru întîmpinare
Călare cu suita. Stă fără de cuvinte.
Gudrun-acum sosește, fecioare multe îi mergeau-nainte.

942 [1528] Crăiasa de pe calu-i îndată se coboară ;
Irold de mînă-i duce pe gingaşa fecioară,
Gudruna cea frumoasă. Deşi este-a ei fată,
N-o mai cunoaşte Hilda, atît era domniţa de
schimbată.

943 [1529] O vede însoţită de-o sută de fecioare.
— „Nu ştiu, vorbeşte Hilda grăbită, doritoare,
Pe cine s-o întîmpin ca fiica mea iubită !
Bine-aţi venit, prieteni, bine-aţi sosit la inima-mi
dorită !“

944 [1530] — „Aici e fiica voastră !“ voios Irold rosteşte.
Crăiasa către dînsa îndată se grăbeşte.
Nici n-ai putea cu aur să cumperi fericirea
Ce au simţit acuma ! În sărutări s-a fost topit
mîhnirea.

945 [1531] Crăiasa îi rosteşte lui Irold vorbe bune ;
Lui Wate se închină cu graţie şi-i spune :
— „Bine-ai venit, viteze ! Ai arătat iubire
Lui Ortwein ; chiar coroana de rege ţi-ar fi slabă
răsplătire !“

946 [1532] Răspunde-atunci crăiesei : — „Sînt gata pîn-la moarte
Să vă slujesc, stăpînă !“ Mișcată Hilda foarte,
Duioasă îl sărută ca și pe Ortwein mîndrul.
Atunci sosește Herwig cu bravii lui și își așteaptă
rîndul.

947 [1533] De mînă duce Herwig pe gingașa Ortruna.
Pe mama ei o roagă așa frumos Gudruna :
— „Sărut-o, dragă mamă, e dulce la privire !
În zilele-amărîte ea singură mi-a arătat iubire !“

948 [1534] — „Așa necunoscută, nu-i pot da sărutare !
Din care neam se trage ? Ce nume spui că are
Fecioara pentru care ceri semnul de iubire ?“
Răspunde : — „E Ortruna ; normanzii îi arată
prețuire !“

949 [1535] — „Cum s-o sărut ? răspunde crăiasa cu uimire,
La moarte de-aș trimite-o, mai bună potrivire
Ar fi, căci suferință prin ei primit-am multă.
De plînsul meu dușmanii s-au desfătat ca la ospăț de
nuntă.“

950 [1536] — „O, mamă, zice buna Gudruna, blînda fată
Durere nu-i în stare să facă niciodată !
Gîndește, dragă mamă, ce-nvinuire mare
Mi-aș face dacă moare ! Arată-i de aceea îndurare !“

951 [1537] Tot nu voia s-asculte. Începe-atunci să plîngă
Gudruna și-n suspine durerea grea alungă.
De mama ei se roagă. Aceasta îi vorbește :
— „Să nu mai plîngi ! Voi face cum inima ta bună
sfătuiește !“

952 [1538] Frumoasa Hilda gingaș copila își sărută :
Pe mîndrele fecioare din juru-i le salută.
Veni frumoasa Hildburg, tovarășa cea bună.
Spălase cu Gudruna. Viteazul Frute o ținea de mînă.

953 [1539] Vorbește iar Gudruna : — „Multscumpă, dragă mamă,
Salută și pe Hildburg. Nimic nu-i mai de seamă
Ca prietenia-n viață. Nici aur, nestemate
Cît sînt în țara noastră : nimic s-o răsplătească, zău,
nu poate !“

954 [1540] Răspunde Hilda : — „Veste avut-am despre tine,
Cum împărțiși cu dînsa tot ce-a fost rău și bine.
Nu voi purta coroana crăiască bucuroasă,
Pînă nu-ți dau o dată o răsplătire bună și frumoasă!“

955 [1541] Sărut-apoi pe Hildburg. Lui Frute blînd îi spune :
— „Să-ntîmpin așa oaspeți, zău, tare-mi pare bine !
Fii bun sosit, de-aceea, în scumpa noastră țară
Cu luptătorii vrednici !“ Și toți ostașii i se închinară.

956 [1542] Dar, iată ! Al Morlandei conducător sosește.
Cu oastea lui vitează pe plajă poposește.
De cîntece răsună tot țărmul. Oastea cîntă
O arie arabă, ce sus spre ceruri vesel se avîntă.

957 [1543] Crăiasa Hilda-așteaptă ca Sigfried să sosească
Și astfel, cum se cade, pe crai să mi-l primească :
— „Bine-ai venit, o, Sigfried, brav crai de Karadine !
Sînt recunoscătoare ! M-ai ajutat să scap de grea
rușine !“

958 [1544] — „Crăiasă, cu plăcere sînt gata-n orice vreme
Să te slujesc. De-acuma nu ai a te mai teme —
Dacă mă-ntorc acasă — că voi lupta vreodată
Spre paguba lui Herwig, cum neplăcere i-am făcut
odată !“

959 [1545] Pe ţărm apoi mulţime de pradă grea descarcă
Din năvile prea grele. Vor duce-n cîte-o barcă
Averile acasă. Amurgu-ncet se lasă :
De-aceea pentru noapte îşi caută, pentru odihnă, casă.

960 [1546] A doua zi cu dînşii crăiasa călăreşte.
În faţa Matelanei oricine azi zăreşte
Nenumărate corturi frumoase, aurite,
Cu jilţuri preabogate, pentru mai-marii oastei
pregătite.

961 [1547] Crăiasa rînduise aşa frumos primirea,
Încît să nu plătească nici unul găzduirea.
Nu s-a adus vreodată vreo laudă mai mare
Ca văduvei crăiese. Nimic nu cheltuiau pe vin,
mîncare.

962 [1548] Eroii se-odihniră cinci zile fericite.
Pe cînd în ospătare stau oştile trudite,
Împovărat de grijă viteazul Hartmut este;
Fecioarele la Hilda se duc şi-i spun, că s-a purtat frăţeşte.

963 [1549] Spre mamă-sa se-ndreaptă Gudruna cu Ortruna,
Şi-i spune: — „Dragă mamă, gîndeşte-te într-una
La vorba că nu-i bine cu rău să dăm răsplată
Celui ce ne urăşte; de-aceea şi lui Hartmut vina-i iartă!“

964 [1550] Răspunde: — „Dragă fată, să nu-mi mai ceri iertare,
Căci am avut prin Hartmut destulă întristare!
Să-şi ispăşească vina în carcera cea mare!“
Îngenunchează-atuncea în faţa ei vreo şaizeci de fecioare.

965 [1551] Ortruna îndrăzneşte: — „Vă rog frumos, regină,
Iertaţi-l! Chezăşie vă dau, că a lui vină
Şi-o ispăşeşte-aicea, slujindu-vă-n credinţă!
Lăsaţi-i doar coroana! Aceasta stă-n a voastră chibzuinţă.“

966 [1552] Încep să plîngă iarăşi frumoasele fecioare,
Că Hartmut zace-n lanţuri acolo, la-nchisoare.
Amare lacrimi varsă duioşii ochi, cînd trece
Viteazul, craiul Hartmut cu braţele legate-n fierul
rece.

967 [1553] Vorbeşte Hilda : — „Fie ! Ajunge tînguirea !
Să fie toţi iar liberi la curte ; iar privirea
Să nu mai vadă lanţuri ! Dar daţi-mi chezăşie,
Că nimenea nu pleacă fără să-mi ceară învoire mie!“

968 [1554] Cînd liberi sînt iar prinşii, Gudruna în tăcere
Poruncă dă, eroii să aibă îmbăiere ;
Apoi în haine scumpe să vină iar la curte.
Erau acum toţi veseli. Se vor schimba, desigur,
multe, multe.

969 [1555] Cînd Hartmut în mijlocul eroilor apare,
Se miră toţi de mîndra-i, măreaţa-nfăţişare.
Cu toat-a lui tristeţe, frumoasă-i a lui faţă,
Că parcă-i zugrăvită pe-un pergament de-o mînă
prea isteaţă.

970 [1556] Fecioarele la dînsul priveau lung, cu dulceață.
Așa încît îndată încîntătoarea-i față
Încrederea lor fură ; uitară că odată
Eroii se luptară cu ură furioasă, nempăcată.

971 [1557] Acum gîndește Herwig să părăsească țara,
Acasă să pornească și, cum se lasă seara,
Poruncă dă să-ncarce pe cai îmbrăcăminte
Și arme ; însă Hilda aude și-l oprește dinainte.

972 [1558] Vorbește : — „Scumpe Herwig, dar mai rămîi la mine!
Atîta bucurie făcutu-mi-ai și bine,
Încît recunoștință păstra-voi totdeauna.
Pe oaspeți îi așteaptă petreceri ; deci rămîneți cu Gudruna !“

973 [1559] Răspunde Herwig : — „Doamnă, cunoști, desigur, bine,
Că-ai mei părinți știu, bieții, că sînt în țări străine
Și-ar vrea pe-al lor să-l vadă acasă cu plăcere ;
Deci,lasă-ne să mergem, iubiților să ducem mîngîiere !“

974 [1560] Răspunde iarăşi Hilda : — „Fă-mi, Herwig, bucuria
Şi cinstea mai deplină ! Strica-vei veselia,
De vei pleca ! Atîta hatîr îţi cer, iubite :
Gudruna mea cea dragă, aicea, în castel, să se mărite!"

975 [1561] Nu bucuros i-ascultă eroul rugăciunea ;
Dar Hilda stăruieşte, că-i ştie slăbiciunea.
Cei prinşi scăpară astfel de-o mare-ngrijorare,
Căci azi crăiasa Hilda nespusă bucurie-n suflet are.

976 [1562] — „Aduceţi jilţuri !" Hilda le cere să grăbească.
Pe ele fete mîndre vor sta ca să privească
La nunta cea frumoasă, vestită-n lumea-ntreagă,
La care-ncoronată de Herwig este fiica Hildei dragă.

977 [1563] Prietenii lui Herwig amîn-a lor plecare,
Să ia cu toţii parte la marea sărbătoare.
Crăiasa Hilda-mbracă vreo şaizeci şi mai bine
De gingaşe fecioare, căci la mărirea ei amarnic ţine.

978 [1564] Îmbrăcăminte bună femeilor frumoase
Le dă cu dărnicie ; iar fetele rămase
În țară ca ostatici, ce mîndru sînt gătite !
Căci darurile Hildei în toată lumea-aceasta sînt vestite.

979 [1565] Ca mareșal slujește viteazul Irold, care
În țară se întoarce venind în fuga mare.
E vistiernic Wate, bătrînul brav și tare ;
Trimit și după Frute să vină la petrecerea cea mare.

980 [1566] Era paharnic Frute. Crăiesei blînd îi spune :
— „Fac ce dorești, stăpînă, căci astfel se cuvine !
Dar dacă-mi dai feude cu steaguri treisprezece,
Sînt domn în Danemarca !“ Zîmbește-atuncea Hilda foarte rece.

981 [1567] Răspunde Hilda : — „Frute, aceasta nu se poate !
Nepotul tău acolo le stăpînește toate !
Ca prieten doar aicea lui Horand tu-i ții locul,
Căci el acum e-n țara normanzilor să potolească focul !“

982 [1568] Pe slujitori învață de cine să-ngrijească.
Poruncă dă să scoată din lăzi, să dăruiască
Tot ce se află-n ele ; vin cămărașii-ndată
Cu stofe de mătasă, ca oaspeților nobili să le-mpartă.

983 [1569] Rău îmbrăcat nu-i nimeni ; toți au frumoase haine.
Și cei străini de țară, (zău, nepătrunse taine !
Căci nimenea nu-mi spune ce gînduri au ei oare)
Vreo treizeci mii de oameni de la normanzi adus-au peste mare.

984 [1570] De-ai vrea să le-mparți haine, de unde, Doamne sfinte ?
Arabia bogată, cu-mbelșugata-i ginte
De-ar fi supusă, încă n-ar fi îmbelșugare
Mai mare ca aceea. Gudruna dă destul la fiecare.

985 [1571] Pe cînd ședea la oaspeți, trimite drăgăstoasa
La Ortwein ca să-l roage, pe-Ortruna, preafrumoasa,
Cu dragoste curată cuminte s-o iubească.
(În camera Gudrunei ședea Ortruna, să se odihnească.)

986 [1572] Eroul din Norlanda[1] se duce-n chemenată ;
Acolo îl primește o prea frumoasă fată.
Gudruna îl salută și-l ia apoi de mînă ;
Îl trage la o parte, o taină ce-l privește mult, să-i spună.

987 [1573] Vorbește : — „Dragă frate, ascultă-mă o dată !
Cu dragoste de soră, fierbinte și curată,
Te sfătuiesc : în viață de vrei să-ți fie bine,
Pe a lui Hartmut soră s-o însoțești, iubitul meu, cu tine !“

988 [1574] Vorbește cavalerul : — „Ce-ți vine, surioară ?
Știi bine ; eu și Hartmut nu sîntem prieteni doară.
L-am omorît pe Ludwig și veșnic înainte
Ortrunei gîndu-acesta îi va veni, fără să vrea, în minte !“

989 [1575] — „Ai să te porți așa fel, să nu se mai gîndească
La clipele grozave ! Iubirea ta frățească
Mă-ndeamnă la aceasta. De-o duci cu tine-acasă,
Ascultă-mi vorba, frate, avea-vei soțioară drăgăstoasă !“

990 [1576] Răspunde : — „Dacă este așa de haruri plină,
Și vrei ca țara noastră s-o aibă de regină,
De este-așa cuminte, ascult a ta povață !“
Gudruna-i zice : — „Frate, nicicînd păreri de rău
nu ai în viață !“

991 [1577] El prietenilor duce această mare veste.
Crăiasa Hilda însă de loc nu se-nvoiește ;
Dar Herwig și cu Frute părerea i-o urmează,
Spunînd : — „E foarte bine. Îți va aduce-o țară
mult viteză !

992 [1578] Nu-i bine dușmănia să nu se curme-o dată !
Și-n felu-acesta, Ortwein, e pacea încheiată !
Așa grăiește Frute, eroul brav și iute,
Iar Hartmut s-o ia, frate, pe Hildeburg la văduvita-i
curte !“

993 [1579] Se-amestecă și Herwig cu vorba lui cuminte :
— „Și eu sînt de părere ! Înțelepțești cuvinte !
Domni-va peste țara lui Hartmut cu mîndrie.
El stăpînește multe castele mari ce trec peste o mie!“

994 [1580] Gudruna cea gingașă în taină-apoi vorbește
Cu Hildeburg și-i spune ce casă-i pregătește :
— „Iubita mea, avea-vei curînd răsplată bună :
Pentru a ta credință purta-vei a normanzilor
cunună !“

995 [1581] Dar Hildeburg răspunde : — „Nu cred că este bine
Să iau de soț pe-acela ce n-are pentru mine
Iubire și-nclinare ! A arătat vreodată
Că vrea să mă iubească ? Ne vom certa, de ne vom
lua, îndată !“

996 [1582] Gudruna îi vorbește : — „Aceasta n-o veți face !
Mă duc acum la Hartmut, cu el făcut-am pace —
L-oi întreba de-i place iar domnitor să fie
În țara lui și-acolo pe tine să te aibă de soție !

997 [1583] Va mulțumi, te-asigur ; iar eu, fără zăbavă,
Voi cere răsplătire, ca unui om de treabă.
Aceasta-mi e răsplata : ca soț să te iubească !
Atuncea știm că poate cu neamul meu în pace să
trăiască !“

998 [1584] Cu Hartmut vine Frute îndată la fecioare
Şi la copila Hildei, în palasul cel mare.
Prin sfatul plin de multă şi rară-nţelepciune
Al nobilei stăpîne, în loc de rău avea-va zile bune.

999 [1585] Cînd Hartmut intră-n sala cea mare, lumea toată,
Bătrîn şi tînăr, nobil şi om de rînd, îndată
Se scoală în picioare. O fac din preţuire
Şi dragoste, căci dînsul era erou ce merita iubire.

10[illegible] [1586] Pe jilţ măreţ să şadă Gudruna îl poftește
Şi mult i se închină şi mult îl ciinsteşte.
Vorbeşte fiica Hildei : — „Să stai lîngă o fată ;
Alături de-aceea, care-a spălat cu mine rufe-odată !“

1001 [1587] — „Nu merit, zău, dojana, domniţă prea frumoasă !
Am suferit cu tine cît a trăit acasă
La mama mea, căci dînsa îmi tăinuia purtarea
Ce-avea faţă de tine. Nici tatălui nu-i povestea-
ntîmplarea !“

1002 [1588] — „Așa a fost să fie, fecioara îi vorbește,
Am să-ți grăiesc o vorbă în taină, prietenește!
Să nu ne-audă nimeni!“ Iar Hartmut zice-n sine:
„Dea Domnul să-mi vorbească de-un lucru bun: să
fie numai bine!“

1003 [1589] Lui Frute să ia parte îngăduit îi este;
Îndată către Hartmut Gudruna blînd vorbește:
— „De vrei să-ți fie bine, o, Hartmut, mă ascultă!
Și-n vorba-mi prietenoasă te rog să pui încredere
mai multă!“

1004 [1590] — „Îți prețuiesc virtutea, răspunde bravul rege,
Ți-e inima curată, o știu. Se înțelege
Că-ți voi urma povața! Sînt totdeauna-n stare
De dragul tău, crăiasă, să fac o faptă nobilă și mare!“

1005 [1591] — „Dorința mea, o, Hartmut, chiar viața ta privește.
A noastră grijă mare o soață îți dorește,
Prin care țara mîndră în veci să dăinuiască
Și între noi mîndria și ura pe vecie să stîrpească!“

1006 [1592] — „S-o știu întîi pe-aceea, care-mi va fi soție!
Decît s-o iau orbește, mai bine moartea vie!
Să plîngă cei de-acasă, că m-au trimis la moarte,
Decît să rîdă lumea de trista și amara, cruda-mi
parte!“

1007 [1593] — „Ascultă! Pe Ortruna, iubita-ți surioară,
Vrem să i-o dăm lui Ortwein ca dragă soțioară;
Pe Hildeburg cu toții vrem s-o unim cu tine;
Cu orișicare alta nu-ți va fi, Hartmut, să mă crezi,
mai bine!“

1008 [1594] — „Dacă rîvnește Ortwein — cum aș dori să fie—
Pe sora mea Ortruna s-o aibă de soție,
Dacă se-ntîmplă-aceasta într-adevăr, fecioară,
Urmez a ta dorință, ca orice ură între noi să piară!“

1009 [1595] — „Am izbutit ca Ortwein să-mi spună că primește
Și dacă vrei ca dînsul — precum făgăduiește —
Să-ți dea iar moștenirea cu multele-i castele,
Pe Hildeburg crăiasă s-o faci, mărite Hartmut,
peste ele!“

1010 [1596] Răspunde : — „Dau cuvîntul !“ Şi mîna chezăşie
I-a-ntins-o bravul Hartmut. „De-i hotărît să fie
Crăiasă a mea soră, primesc cum se cuvine,
Ca Hildeburg, frumoasa, să-mpartă tronu-n ţara mea
cu mine !“

1011 [1597] Din inimă grăieşte fecioara cea cuminte :
— „Aş vrea ca prietenia, de astăzi înainte,
Mai mult să se întindă ; în veci să dăinuiască !
De-aceea bunul Sigfried pe a lui Herwig soră s-o
peţească !“

1012 [1598] Atîta împăcare în jurul ei, cred bine,
Cît a făcut Gudruna, nu face orişicine !
Danezul Frute-ndeamnă la Ortwein să trimită
În grabă soli să vie cu Sigfried din Morlanda
fericită.

1013 [1599] La curte ei se-arată în haine strălucite ;
Gudruna după Wate soli grabnici iar trimite
Şi pe Irold îl cheamă şi vestea mare-i spune.
Aceşti eroi ţin sfaturi şi pun la cale treburi multe,
bune.

1014 [1600] Vorbi abraşul Wate : — „Nu poate fi-mpăcare,
Decît dacă Ortruna şi Hartmut cer iertare,
Îngenunchind în faţa crăiesei noastre bune.
Aceasta dacă-i iartă şi noi nimica rău nu le vom spune !“

1015 [1601] Răspunde-atunci Gudruna : — „Pot să vă spun o veste :
Crăiasa Hilda astăzi vrăjmaşă nu le este ;
Vedeţi : Ortruna poartă îmbrăcăminte dată
De mîna ei. Vreau pace ! (Zavistia să se sfîrşească-odată !“)

1016 [1602] Îi cere-apoi Ortrunei să intre-n cerc [1]. Sfioasă
S-apropie fecioara. Veni apoi voioasă
În cerc şi Hildebura şi cîte-un mir le scoate.
Gudruna le urează : — „Plutească pace peste toţi şi toate !“

1017 [1603] Uşor de mînă-o trase pe-Ortruna cea frumoasă
Viteazul Ortwein. Fata cea mîndră, dar sfioasă,
Primi inel de aur în mîna-i delicată ;
Prin el de multă grijă domniţa cea gingaşă e scăpată.

1018 [1604] Şi Hartmut pe mireasă în braţe apoi o strînge.
Inelele îşi schimbă. Nicicînd nu se va plînge
De necredinţă-n viaţă şi nu va fi în stare
Zău, nimeni să clintească aşa iubire trainică şi
mare!

1019/1605] Vorbeşte fata Hildei: — „O, Herwig, multiubite,
Ţi-e ţara pe aproape, ca să putem trimite
La sora ta, în grabă la noi, aici, să vie
Cu Sigfried să nuntească? Că socotesc că-i facem
bucurie!“

1020[1606] Răspunde Herwig: — „Iată, îţi dau răspuns îndată!
Ajungi în zece zile la preafrumoasa fată;
Dar foarte greu pleca-va fecioara de acasă,
De nu-i trimit suita. Cu ea socot că vine bucuroasă!“

1021 [1607] Vorbeşte iar Gudruna: — „Te rog frumos, iubite!
Vor trece-atuncea repezi clipite fericite;
Iar mama-i va da haine din cele mai bogate.
Te rog, trimite, Herwig, ţi-oi răsplăti aleasa
bunătate!“

1022 [1608] Răspunde bunul Herwig: — „Dar
n-are-mbrăcăminte.
Căci prinţul Karadinei, ceva mai înainte,
Ne-a pustiit pămîntul; ne-a dărîmat castele!“
Dar Sigfried îi vorbeşte: — „Oricum va fi, o iau şi
fără ele!“

1023 [1609] Trimite bravul Herwig o sută şi mai bine
Din oastea lui. Le spune: — „Gîndiţi-vă la mine
Şi fără de zăbavă să mergeţi!“ Mai trimite,
Rugîndu-i să se ducă, pe bravul Wate şi isteţul Frute.

1024 [1610] Solia zi şi noapte pe drumuri se grăbeşte,
Cu multă osteneală pe fată o găseşte,
Iar Wate gata-gata era iar să se bată;
Dar l-au rugat ostaşii. O-nduplecă şi-o iau cu ei pe
fată.

1025 [1611] Îi însoţeşte Wate la ţărm întins de mare;
Acolo îi aşteaptă corăbii sclipitoare
Şi două bărci. Cu vînturi prielnice porneşte
Solia bucuroasă şi-n zece zile-acasă poposeşte.

1026 [1612] Cînd a sosit fecioara la hegelingi pe mare,
Gudruna grabnic pleacă întru întîmpinare;
Îi iese înainte cu oaste, cum se cere;
Ostaşii jurămîntul rostesc către fecioară cu plăcere.

1027 [1613] Avut-a vreo mireasă primire mai frumoasă?
Ieşi crăiasa Hilda cu nobila ei casă,
Cu mîndrele fecioare întru întîmpinare;
Deşi pustie-i ţara, destui vasali o însoţeau pe mare.

1028 [1614] Soseau cu principesa trei sute şi mai bine;
Cînd Herwig o zăreşte că mai aproape vine
În plin galop, în *puneis*[1], spre dînsa călăreşte.
Ceilalţi sosesc pe urmă în zăngănit de lănci,
cavalereşte.

1029 [1615] Chiar patru crai deodată ies veseli înainte.
Cînd se-ntîlnesc, se luptă cu nobile cuvinte,
Să spună dintre fete mai mîndră care este?
Dar laudă cu toţii virtutea ce la toate străluceşte.

1030 [1616] Pe Gudrun o sărută și pe-ale ei fecioare
Prințesa. E poruncă ca toți să se coboare
Jos pe nisip la cortul țesut din grea mătase ;
Fecioarei i se pare că-n locul cu minuni acum
intrase.

1031 [1617] Pe craiul Karadinei îl duc în cort. Vorbește
Gudruna către fată : — „Îl vrei de soț ? Domnește
În nouă țări bogate !“ La spatele său vede
Fecioara oaste neagră [1]. Se uită-n jur și nici că-i
vine-a crede.

1032 [1618] E drept că Sigfried n-are părinți smoliți la față.
Pe pielea lui sclipește strălucitoare-albeață.
Ca firele de aur îi cad pe umeri plete :
Zău, chiar n-ar fi cu cale, drag să nu fie
preafrumoasei fete !

1033 [1619] Își dă cuvîntul ; totuși e foarte rușinată
(Cum fetele, se știe, fac nazuri cîteodată)
El spune : — „Mult îmi place ; de-aceea bucurie
Avea-voi ca în patul frumoasei fete noaptea să
mă-mbie.“

1034 [1620] Se logodesc și, Doamne, ce lungă-i ziua toată,
Pînă sosește noaptea cu dulcea ei răsplată!
Deci patru principese în a Gudrunei țară,
În fața tuturora coroane de crăiese căpătară.

EPISODUL XXII (XXXI)

CUM NUNTESC CEI PATRU CRAI IN ȚARA HILDEI

1035 [1621] Se-ncununară craii cum datina o cere.
Cinci sute paji deodată, flăcăi plini de putere,
Sînt cavaleri de astăzi. Ce nuntă-mpărătească
A fost la Matelane! Nuntiră craii să se pomenească!

1036 [1622] Frumoasa Hilda-mparte la toţi îmbrăcăminte.
Hei ! În turnir luptară, zău, să se ţină minte :
Bătrînul Wate, Irold şi îndrăzneţul Frute.
Trosnea văzduhul tare de izbituri şi lănci în luptă rupte.

1037 [1623] Deşi trecea prin aer uşoară adiere,
Stîrnitul praf slăbeşte a soarelui putere.
Că murdăresc pe doamne pe rochii, nu ţin seamă.
Trîntesc pe plaja mării mulţi cavaleri isteţi şi fără teamă.

1038 [1624] Frumoasele acolo n-au mai putut rămîne ;
Cu Hilda merg în casă şi stînd ca niște zîne
În largile ferestre — voi ochi, ce desfătare ! —
Privesc înconjurate de-o sută şi mai bine de fecioare.

1039 [1625] Poeţi vaganţi şi-arată destoinicia rară ;
Tot ce ştiau de seamă cu inimă cîntară ;
A doua zi cu toţii în dom pios se-nchină ;
Utrenia sfîrşită, de bucurie inima li-i plină.

1040 [1626] Ce strigăte răsună de mare bucurie ?
Viu clocotește sala de multă voioșie.
Așa petrec într-una vreo patru zile pline ;
Rar se-odihnesc eroii ; venit-au iar și zilele senine.

1041 [1627] Un crai mărit și darnic la curte-acum sosește,
Și pe vaganți întreabă ce vor ; apoi domnește
Le-mparte aur, haine, cu mare dărnicie —
Ce inima poftește, împarte totul cu mărinimie.

1042 [1628] E craiul din Seelanda. El primul dar aruncă
C-o mînă bucuroasă. Ce mulțumire-adîncă
Primește-n schimb măritul ! Atunci și Herwig scoate
Mult aur roș : o mie de funți aproape bunul crai
împarte.

1043 [1629] Dau verii lui frumoasă și bună-mbrăcăminte :
Un cal cu șaua pusă, pe care mai-nainte
Rar s-a suit vreun oaspe. Cînd Ortwein asta vede,
Se-ntrece-n dărnicie cu toți ceilalți. Zău, nici că-ți
vine-a crede !

1044 [1630] Dă craiul din Ortlanda frumoasă-mbrăcăminte,
Cum nu dăduse nimeni mai bună înainte
(Aceasta nu-i poveste şi nici vreo născocire) —
În prea puţină vreme stîrnesc eroii multă fericire.

1045 [1631] Dar cine ţine minte ce haine strălucite
Şi cai vînoşi şi repezi, ce daruri preţuite
Lăsat-au bravii oaspeţi din a Morlandei ţară ?
Cine-a primit din ele, a căpătat o bogăţie rară.

1046 [1632] Primesc cu toţii daruri fără deosebire :
Bătrîni şi tineri. Hartmut, pătruns de mulţumire,
Împarte-atîtea daruri, că nu se bagă-n seamă
Că i s-a luat avere ; e darnic mult eroul fără teamă. [1]

1047 [1633] Ostaticii din ţara normanzilor dădură
Şi ei frumoase daruri, atîta cît avură.
Cu multă bucurie averea-şi împărţiră,
Căci Hartmut şi-ai lui prieteni din dragoste aceasta chibzuiră.

1048 [1634] Gudruna cea frumoasă iubire multă-arată
Frumoasei Hildeburga, acea aleasă fată,
Cu care-odinioară la țărm cu-amar spălase.
Spun apriat că dînsa pe Hartmut pentru veci îl
cîștigase.

1049 [1635] I-aduce multe lucruri din camera-i bogată
Și-l roagă să arate, micuța, bună fată,
Cui să-i împartă daruri, c-o face cu plăcere.
Va da argint și aur, frumoase haine, prețioasă-avere.

1050 [1636] Eroul din Stormarna din jilțu-i se ridică
În haine-atît de mîndre, încît putea să zică :
Nici craii cei mai mîndri nu s-ar sfii să-mbrace
Veșmîntul său, bogatul. Primește-oricine darul care-i
place.

1051 [1637] Viteazul Wate poartă mîndrețe de veșminte,
Cum nici pe trup de rege (cuvîntul meu nu minte !)
N-ai fi găsit. Cu aur și multe nestemate
Era gătit. La curte așa de-mpodobit sosește Wate !

1052 [1638] Era o piatră scumpă în fiecare funtă,
Ce strălucea puternic — dar preţios de nuntă —
Erau ţesute meşter în ţara Abalia.
Faţă de Wate lumea îşi arăta acuma prietenia.

1053 [1639] Recunoşteau eroii că Wate-i cel mai tare.
Curajul şi-ndrăzneala sînt fără-asemănare ;
Umbrea şi crai puternici cu darurile sale ;
Îl preamăreau adesea acei pe care i-a scăpat de jale.

1054 [1640] Şi Irold, bun şi darnic, la curte se arată.
Cele mai scumpe lucruri le dăruia îndată.
Danezul Frute astfel pe Hilda o slujeşte,
Că-n lung şi larg de-aceasta mult timp întreaga
lume pomeneşte.

1055 [1641] Dar nunta se sfîrşeşte ; toţi vor să se despartă.
Viteazul, bunul Hartmut, împins acum de soartă,
Şi îndemnat prea bine de buna lui soţie,
Dă mîna cu vrăjmaşii. Se-ntoarce-acasă plin de
bucurie.

1056 [1642] Crăiasa Hilda-i lasă acum acas-să meargă.
Cu fiica ei, Gudruna, și cu suita-ntreagă,
Pe Hildeburg o duce și drumul i-l arată.
Cînd se despart, crăiasa pe față pare tare-nduioșată.

1057 [1643] Însoțitori trimite pe-ntinsul drum de mare.
De altfel au cu dînșii oștire-ocrotitoare,
Pe care le-o dă Herwig și Ortwein către casă.
Vasali are-o mulțime : vreo mie și din vița cea aleasă.

1058 [1644] Femeile într-una cu drag se sărutară.
Cu multă întristare pe drumul lung plecară,
Căci rar va fi prilejul să se mai vadă-odată.
Îi va petrece Ortwein pe sprintena corabie îndată.

1059 [1645] L-a fost trimis pe Irold cu vesela solie.
(Cum s-a sfîrșit cu bine aprinsa dușmănie,
Îi poruncise Herwig să meargă și să spună.)
Curînd va duce-acasă pe mulți eroi, plecînd cu voie bună.

1060 [1646] La care vreme nu știu : tîrzie ? timpurie ?
Spre Kassiane-l mînă acum dorința vie
Să-mpărtășească Hartmut acasă bucuria ;
Căci după aspră trudă, îl va-ndulci, la urmă, veselia.

1061/1647] Lui Horand, bravul Irold acum îi povestește,
De ce pe crai în țara normandă-l însoțește.
— „Le dau atunci regatul ! acesta îi grăiește,
Să-l stăpînească-n pace ! Un dor de-acasă mult mă-
chinuiește !“

1062 [1648] Cînd l-au primit pe Hartmut, toți au plecat odată.
N-am știință cum de țară s-au îngrijit ; îndată
S-au dus spre Danemarca vitejii, căci dor mare
Îi îmboldea spre casă ; doar le-ajungeà
atîta-nstrăinare !

1063 [1649] Nu povestesc prea multe despre a lor plecare.
Atîta spun : că veseli s-au fost pornit pe mare,
Cum n-au pornit vreodată nuntașii spre-a lor țară.
Doar cei din Karadina la hegelingi puțin mai
adăstară.

EPISODUL XXIII (XXXII)

CUM ŞI CEILALŢI PORNESC SPRE CASĂ

1064 [1650] Nici cei din Karadina prea mult nu zăboviră.
Spre Alzabe pe sora lui Herwig o-nsoţiră.
Pe mare se-auziră fanfare sunătoare ;
Izbînda preamăriră ; cîntau eroii veselă cîntare.

1065 [1651] Crăiasa Hilda-arată la toţi iubire mare.
Deşi bogaţi, împarte cu drag, la fiecare
Din oamenii lui Herwig, frumoase daruri bune.
De-ar fi şi astăzi darnici, cum a fost ea, am zice că-i minune!

1066 [1652] Gudruna îi vorbeşte: — „Fii, mamă, fericită!
Te vom iubi atîta, încît nici o clipită
Durere să nu suferi; ca, astfel, mîngîiată
Să fii de moartea tristă a bunului şi dragului meu tată!“

1067 [1653] Crăiasa îi răspunde: — „Preascumpa mea copilă,
De mă iubeşti atîta şi ai de mine milă,
Trimite-mi soli aicea, pe an a treia oară,
Căci altfel griji amare vor face viaţa tristă mult să-mi pară!“

1068 [1654] Iar nobila Gudruna: — „Da, mamă, voi trimite!“
În rîs şi plîns domniţa, privind adesea iute
Spre Matelane, pleacă şi Hilda o-nsoţeşte.
S-a ostoit durerea. Aşa copilă rar se mai găseşte!

1069 [1655] Cai înșăuați stau gata îndată să pornească.
Aveau de aur frîul, la soare să lucească,
Și tot de aur roșu purtau găteală mare.
Mai mult nu zăboviră ; eroii toți erau cu nerăbdare.

1070 [1656] Cu rînduri mult rărite — deși n-o spun din gură —
Erau (socot în mine) nu prea lipsiți de ură,
Cînd bun rămas Ortrunei siliți sînt să-i rostească.
Ce n-ar fi dat Gudruna, ca toți în bună pace să
trăiască!

1071 [1657] Ortruna cea gingașe Gudrunei-i mulțumește.
Prin bunătatea-i mare azi fratele-i domnește
În țara lui iubită : — „Să ai în veci răsplată !
De astăzi înainte de griji chinuitoare sînt scăpată !“

1072 [1658] Și soacrei sale Hilda Ortruna-i mulțumește,
Că în Norlanda astăzi crăiasă se numește,
Alături stînd de Ortwein. Cu multă gingășie
Crăiasa Hilda-i spune, că-i fericită nora ei s-o știe.

1073 [1659] Ortwein şi Herwig, craii, credinţă-apoi jurară,
Cu-osîrdie şi cinste să-şi vadă de-a lor ţară :
Doar laudă să aibă. *Jurară să stîrpească*
Pe-acei ce vor în lume zavistia şi ura să domnească.

NOTE

Episodul I (X)

Pag. 17

1 *Irlanda* — insulă, localizată de poet la Marea Nordului, lîngă coasta Olandei.

Pag. 18

1 *Normanzi* — locuitori ai Normandiei, ţara lui Ludwig. Cuprindea insulele daneze şi sudul Scandinaviei.

2 *Danemarca* — se referă la vechile aşezări ale danezilor în Frieslanda.

Episodul II (XI)

Pag. 26

1 *Hegelingi* — popor la Marea Nordului, poate trăitor pe teritoriul Hadeln.

Episodul III (XII)

Pag. 30

1 *Galeis* — ţară vasală lui Herwig.

Episodul IV (XIII)

Pag. 38

1 *Seelanda* — poate Seelanda din insulele Frize, la Marea Nordului.

2 *Mauri* — populație arabă, probabil vasală lui Sigfried, regele Morlandei.

Pag. 39

1 *Abakie* sau Abakina — țară în Orient, supusă lui Sigfried.

2 *Alzabe* — reședința lui Sigfried. Probabil capitala Morlandei.

Pag. 42

1 *Stormarna* — ținut în nordul Germaniei.

Pag. 44

1 *Waal* — ținut la gura Rinului.

Pag. 45

1 *Morlanzii* — locuitorii Morlandei, regatul lui Sigfried. Desigur regiune mlăștinoasă (*Moor* — mlaștină) la Marea Nordului, Poetul o confundă cu țara maurilor.

2 *Karadin* — locuitorii Karadinei (Karadé sau Karadie), țara vasală lui Sigfried. Poate Kardigan.

Pag. 48

1 *Ortlanda* sau Norlanda — țară peninsulară. Poate Iutlanda.

Episodul V (XIV)

Pag. 56

1 *Suabii* — locuitori din Suabia, regiune în sudul Germaniei.

Episodul VI (XV)

Pag. 60

1 *Matelane* — castelul lui Hettel și al Hildei, părinții Gudrunei. Poate Martlinge din Olanda.

Pag. 66

1 Se referă la Ludwig, regele Normandiei.

Episodul VII (XVI)

Pag. 75

1 Personaj care apare și în *Cîntecul Nibelungilor*. Fiind vasal, nu era de rangul Gudrunei.

Episodul VIII (XVII)

Pag. 82

[1] *Wülpensand* — insulă la gura fluviului Schelde (Escaut).

Episodul X (XIX)

Pag. 102

[1] Logodnica era socotită drept soție în evul mediu.

Pag. 103

[1] *Waleis* — o țărișoară lingă Waal, și nu Wales, cum s-ar putea crede.

Pag. 104

[1] *Westerwald* — pădure mare în țara lui Hettel.

Episodul XI (XX)

Pag. 117

[1] *Chemenată* — odaia femeilor, singura încălzită.

Pag. 120

[1] *Galița* — ținut în nord-vestul Spaniei, patria Hildeburgăi.

Pag. 124

[1] Încoronarea era legată și de nuntă.

Episodul XIII (XXII)

Pag. 144

[1] În evul mediu vînătoarea cu șoimi dresați era ceva obișnuit.

Pag. 147

[1] Se referă la o superstiție medievală, legată de legendarele stînci de magneți din mare, care țineau vasele în loc.

Pag. 151

[1] *Givers* — țară fabuloasă, supusă lui Horand.

Episodul XIV (XXIII)

Pag. 162

[1] *Gulstrate* — localitate în vestul Normandiei, țara lui Ludwig.

Episodul XVI (XXV)

Pag. 185

[1] *Abalia* — țară din Orient, renumită pentru stofele și pietrele ei prețioase.

Episodul XVIII (XXVII)

Pag. 219.

[1] *Holsaşi* — probabil, locuitori din Holstein.

Episodul XIX (XXVIII)

Pag. 239

[1] E vorba de Ortruna, fiica lui Ludwig.

Pag. 245

[1] E vorba de Hartmut.

Episodul XX (XXIX)

Pag. 254

[1] Saxonii erau socotiţi neloaiali.

Pag. 262

[1] *Kassiana* — capitala Normandiei, regatul lui Ludwig.

Episodul XXI (XXX)

Pag. 284

[1] E vorba de Ortwein, fratele Gudrunei şi rege al Ortlandei sau Norlandei.

Pag. 291

[1] Cercul format din rude şi prieteni, din care, conform obiceiului medieval, mirele îşi scotea mireasa.

Pag. 294

[1] *Puneis*-ul era galopul a doi cavaleri, alături, în cinstea cuiva pe care-l întîmpini.

Pag. 295

[1] Ostaşi cu feţe negre, probabil mauri.

Episodul XXII (XXXI)

Pag. 300

[1] Dărnicia, denumită *Milte* şi *Miltekeit* în evul mediu, era una din calităţile indispensabile cavalerului şi era lăudată mai ales de vaganţi, cîntăreţi rătăcitori, care căpătau astfel daruri. Lauda mare a dărniciei dovedeşte că autorul epopeii era cîntăreţ vagant.

CUPRINS

CUVÎNT INTRODUCTIV 5
EPISODUL I (X) — Cum Hartmut a peţit-o pe Gudruna . . . 15
EPISODUL II (XI) — Cum Herwig şi Hartmut au venit de dragul Gudrunei 23
EPISODUL III (XII) — Cum Herwig porneşte pe mare şi cum se logodeşte cu Gudruna 27
EPISODUL IV (XIII) — Cum Sigfried purcede pe mare împotriva lui Herwig 37
EPISODUL V (XIV) — Cum Hettel trimite soli din ţara lui Herwig 51
EPISODUL VI (XV) — Cum Hartmut o răpeşte pe Gudruna . . 58
EPISODUL VII (XVI) — Cum a trimis Hilda soli lui Herwig şi Hettel 72
EPISODUL VIII (XVII) — Cum Hettel porneşte pe urmele fiicei sale spre Wülpensand 82
EPISODUL IX (XVIII) — Cum Ludwig îl doboară pe Hettel şi pleacă noaptea 91
EPISODUL X (XIX) — Cum hegelingii se-ndreaptă spre ţara lor 101
EPISODUL XI (XX) — Cum Hartmut vine acasă 106

EPISODUL XII (XXI) — Cum Gudruna trebuia să spele rufe . . 129
EPISODUL XIII (XXII) — Cum Hilda trimite oaste după fiica ei 137
EPISODUL XIV (XXIII) — Cum hegelingii au ajuns în port și au debarcat în Normandia 156
EPISODUL XV (XXIV) — Cum află Gudruna de sosirea lui Ortwein și Herwig 163
EPISODUL XVI (XXV) — Cum sosesc Ortwein și Herwig . . . 175
EPISODUL XVII (XXVI) — Cum ajung Herwig și Ortwein iar la oștirile lor 208
EPISODUL XVIII (XXVII) — Cum Hartmut arată lui Ludwig semnele oștirilor 217
EPISODUL XIX (XXVIII) — Cum îl bate Herwig pe Ludwig . . 237
EPISODUL XX (XXIX) — Cum e prins Hartmut 251
EPISODUL XXI (XXX) — Cum trimit soli Hildei 269
EPISODUL XXII (XXXI) — Cum nuntesc cei patru crai în țara Hildei 297
EPISODUL XXIII (XXXII) — Cum și ceilalți pornesc spre casă 305
Note 309

Redactor responsabil : SUZI HIRSCH
Tehnoredactor : CONSTANTIN IORDACHE

Dat la cules 12.07.1966. Bun de tipar 16.09.1966. Apărut 1966. Tiraj 10.170. Broşate 9090. Legate 1080. Hîrtie scris tip. I A Chamois. de 80 g/m². Format 700×920/24. Coli ed. 7,37. Coli tipar 13,33. A. nr. 3.563. C.Z. pentru bibliotecile mari 83. C.Z. pentru bibliotecile mici 83—1 = R

Întreprinderea Poligrafică „Informaţia"
Str. Brezoianu nr. 23—25, Bucureşti
R. S. România, comanda nr. 252